

T.C.

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ

DIŞ TİCARET ENSTİTÜSÜ

ULUSLARARASI TİCARET ANABİLİM DALI

ULUSLARARASI TİCARET YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**TÜRKİYE MOBİLYA SEKTÖRÜNÜN
ULUSLARARASI REKABET GÜCÜNÜN
İNCELEMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Esra GÜLEÇ

1470Y75103

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Muhittin ADIGÜZEL

İSTANBUL, 2016

T.C. İSTANBUL TİCARET
ÜNİVERSİTESİ

T.C.

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
DİŞ TİCARET ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

.....Uluslararası Ticaret.....

Anabilim DalıUluslararası Ticaret.....

yüksek lisans programı 147017503... numaralı öğrencisi Esra Güleg.....

.....in "Türkiye Mobilya Sektörünün Uluslararası
Rekabet Gücünün İncelenmesi....."

başlıklı tez çalışması jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ DANIŞMANI

Yrd. Doç. Dr. Muhittin ADIGÜZEL

JÜRİ ÜYESİ

Prof. Dr. Mehmet MELEME

JÜRİ ÜYESİ

Yrd. Doç. Dr. Hicabi ERSOY

İstanbul Ticaret Üniversitesi Dış Ticaret Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 23/05/2016 Tarih, 2016/58-1 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

ÖZ

TÜRKİYE MOBİLYA SEKTÖRÜNÜN ULUSLARARASI REKABET GÜCÜNÜN İNCELENMESİ

ESRA GÜLEÇ

Türkiye mobilya sektörünün uluslararası gücünün değerlendirildiği bu çalışmada, rekabet gücü kavramı çeşitli yönleri ile incelendikten ve irdelendikten sonra rekabet gücü ölçüm yöntemi olarak Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler yöntemi kullanılarak Türkiye'nin mobilya sektöründe sahip olduğu rekabet gücü 2005 – 2015 yılları için hesaplanmış ve değerlendirilmiştir. Çalışmada, Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) tarafından geliştirilen ve Uluslararası Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (Harmonized System) sınıflandırma sistemini temel alan Trade Map veri tabanından yararlanılarak, Türkiye'nin 2005 - 2015 yılları arasındaki mobilya sektörüne ait dış ticaret verileri toplanmıştır. Araştırmada Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTIP) sınıflandırması kullanılmıştır. Bu sınıflandırmaya göre GTIP 94 mobilya sektörü (9405 ve 9406 hariç) ve bunun 12 haneli alt sektörlerinin 10 yıllık dönem itibariyle, Balassa'nın Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük (AKÜ) yöntemi ile AKÜ değerleri hesaplanarak sektörün rekabet gücü belirlenmiştir. Elde edilen veriler ile Türkiye'nin bu sektördeki rekabet gücü analiz edilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre Türkiye'nin mobilya sektöründe genel olarak rekabet gücünün yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler, Rekabet, Uluslararası Rekabet Gücü, SWOT Analiz, Mobilya Sektörü

ABSTRACT

THE INVESTIGATION OF INTERNATIONAL COMPETITIVENESS OF TURKISH FURNITURE INDUSTRY

ESRA GÜLEÇ

This study, focusing on the international power of the Turkish furniture industry, first discusses and examines various aspects of the concept of competitive power, and then calculates and assesses the competitive power of the Turkish furniture industry between 2005 and 2015, using the Revealed Comparative Advantages method to measure the competitive power. Foreign trade data related to the furniture industry between 2005 and 2015 were collected from the Trade Map database, which is developed by the International Trade Center and based on the Harmonized System classification. For the purpose of this study, Harmonized System (HS) classification was used. Based on this classification, the competitive power of furniture industry (HS Code 94, excluding 9405 and 9406) and its 12 subclasses were assessed for a period of ten years by means of Balassa's Revealed Comparative Advantages method. Turkey's competitive power in this sector was analyzed, based on the data obtained. The findings suggest that Turkey's competitive power is high with regard to the furniture industry in general terms.

Keywords: Revealed Competitive Advantages, Competition, International Competitiveness, SWOT Analysis, Furniture Sector

ÖNSÖZ

Yüksek lisans tez çalışması boyunca bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, çalışmam süresince yardımlarını hiç esirgemeyen ve beni her zaman yürekten cesaretlendiren saygıdeğer danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Muhittin Adıgüzel'e teşekkürü borç bilirim.

Hayat boyunca yardımlarını esirgemeyen, maddi manevi her daim yanımda olan ve yıllarca sabır ve hoşgörüyle kahrımı çeken saygıdeğer babam Abdülislam Güleç'e, annem Selale Güleç'e ve kardeşlerime can-ı gönülden teşekkür eder ve bu tezi onlara ithaf ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ	v
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	ix
GRAFİKLER LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	3
ULUSLARARASI REKABET GÜCÜ.....	3
1.1. Rekabet Kavramı	3
1.2. Rekabet Gücü Kavramı	4
1.3. Rekabet Gücünün Unsurları	6
1.4. Rekabet Gücünün Mikro Temelleri.....	6
1.4.1. Değer Zincir Analizi	7
1.5. Rekabet Gücünün Makro Değerleri	7
1.5.1. Porter'in Rekabetçi Üstünlük Yaklaşımı	8
1.5.2. Dokuz Faktör Modeli Yaklaşımı.....	8
1.5.3. Çifte Elmas Yaklaşımı.....	8
1.6. Bölgesel Rekabet Gücü	9
1.7. Uluslararası Rekabet Gücünü Etkileyen Faktörler	9
1.8. Genel Rekabet Stratejisi	10
1.9. Uluslararası Rekabet Gücünün Ölçülmesi ve Yöntemleri.....	11

1.9.1. Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler Yöntemi (AKÜ)	14
İKİNCİ BÖLÜM	15
MOBİLYA SEKTÖRÜNÜN DÜNYADAKİ VE TÜRKİYE’DEKİ DURUMU	15
2.1. Dünyada Mobilya Sektörü.....	15
2.2. Dünya Mobilya Üretimi	15
2.3. Dünya Mobilya Ticareti	16
2.3.1. İhracat.....	16
2.3.2. İthalat.....	21
2.4. Türkiye’de Mobilya Sektörü.....	25
2.5. Türkiye’de Mobilya Üretimi	26
2.6. Türkiye Mobilya Ticareti	27
2.6.1. Türkiye Mobilya İhracatı	27
2.6.2. Türkiye Mobilya İthalatı	29
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	32
MOBİLYA SEKTÖRÜNÜN REKABET GÜCÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ ve SWOT ANALİZ.....	32
3.1. Çalışmanın Amacı	32
3.2. Çalışmanın Yöntemi ve Veri Kümesi	32
3.2.1. Çalışmanın Veri Kümeleri	32
3.2.2. Çalışmanın Yöntemi-AKÜ.....	33
3.2.3. Çalışma Yöntemi- SWOT Analiz	86
SONUÇ	90
KAYNAKÇA.....	93
EKLER.....	93
EK – 1: GTİP 94 Kod ve Tanımları.....	99

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Mikro Konsepte Rekabet Gücü Kavramları ve Göstergeleri.....	5
Tablo 2. Makro Konsepte Rekabet Gücü Kavramları ve Göstergeleri	5
Tablo 3. Rekabet Gücünü Etkileyen Faktörler.....	10
Tablo 4: Genel Rekabet Stratejisi	11
Tablo 5. Uluslararası Rekabet Gücü Göstergeleri.....	11
Tablo 6. Dünya mobilya ihracatı, oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları	17
Tablo 7. Dünya mobilya ihracatı, tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, aksam ve parçaları	18
Tablo 8. Dünya mobilya ihracatı, diğer mobilyalar, bunların aksam ve parçaları....	19
Tablo 9. Dünya Mobilya İhracatı, Somya, Kanepe, Yatak Takımı ve Benzeri Eşya.	20
Tablo 10. Dünya mobilya ithalatı, oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları	21
Tablo 11. Dünya mobilya ithalatı, tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, aksam ve parçaları	22
Tablo 12. Dünya mobilya ithalatı, diğer mobilyalar, bunların aksam ve parçaları....	23
Tablo 13. Dünya mobilya ihracatı, somya, kanepe, yatak takımı ve benzeri eşya	24
Tablo 14. Mobilya Sınıflandırılması	26
Tablo 15. Türkiye'nin Ülkelere Göre Mobilya İhracatı.....	28
Tablo 16. Türkiye'nin Ülkelere Göre Mobilya İthalatı.....	30
Tablo 17. GTİP(94) için Hesaplanan Yıllara Göre AKÜ Değeri.....	34
Tablo 18: GTİP(9401, 9402, 9403, 9404) için Hesaplanan Yıllara Göre AKÜ Değeri	35
Tablo 20. Mobilya Sektöründe Güçlü Yönler.....	87
Tablo 21. Mobilya Sektöründe Fırsatlar	88
Tablo 22. Mobilya Sektöründe Tehditler	88
Tablo 23: Mobilya Sektöründe Zayıf Yönleri.....	89

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Porter'ın Elmas Modeli.....	9
--------------------------------------	---

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Dünya Mobilya İhracatı Değerleri 2005-2015, Milyon Dolar.....	17
Grafik 2. Dünya Mobilya İthalatı Değerleri 2005-2015, Milyon Dolar	21
Grafik 3. Türkiye'nin Mobilya İhracatı Değerleri 2005-2015, Milyon Dolar	28
Grafik 4. Türkiye'nin Mobilya İthalat Değerleri 2005-2015, Milyon Dolar	29
Grafik 5. Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2010-2015.....	34
Grafik 6. GTİP (9401)Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2005-2015.....	35
Grafik 7. GTİP (9402)Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2005-2015.....	36
Grafik 8. GTİP (9403)Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2005-2015.....	36
Grafik 9. GTİP (9404)Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2005-2015.....	37
Grafik 10. Kara Nakil Vasıtaları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyaların Aksam ve Parçaları.....	38
Grafik 11. Metal İskeletli İç Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	38
Grafik 12. Ahşap İskeletli İç Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar....	39
Grafik 13. Metal İskeletli İç Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar ...	40
Grafik 14. Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	40
Grafik 15. Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyaların Aksam ve Parçalar.....	41
Grafik 16. Ahşap İskeletli İç Doldurulmamış Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	42
Grafik 17. Motorlu Taşıtlarda Kullanılan Türden Oturmaya Mahsus Mobilyalar	42
Grafik 18. Arkalıklı, İç Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Diğer Maddelerden Koltuk ve Sandalyeler.....	43
Grafik 19. Yatak Haline Getirilebilen Oturma Mobilyası (Kamp ve Bahçe İçin Hariç)	44
Grafik 20. Sivil Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar (Deriyle Kaplama)	44
Grafik 21. Aralıklı, İç Dolu, Tekerlekli/ Kayabilir Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler.....	45

Grafik 22. Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyaların Aksam ve Parçaları	45
Grafik 23. Hint Kamışı/Bambudan Oturmaya Mahsus Mobilyalar	46
Grafik 24. Diğer Oturmaya Mahsus Ahşap Mobilyaların Aksam Ve Parçaları	47
Grafik 25. Roten Kamışı, Sepetçi Söğüdü vb. Maddelerden Oturmaya Mahsus Mobilyalar	47
Grafik 26. Diğer Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar	48
Grafik 27. Sivil Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar.....	49
Grafik 28. Diğer Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar	49
Grafik 29. Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/ Kayabilir Ahşap Koltuk ve Sandalyeler .	50
Grafik 30. Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler	50
Grafik 31. Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Diğer Maddelerden Koltuk, Sandalyeler	51
Grafik 32. Diğer Çeşit Ahşap Koltuk ve Sandalyeler	52
Grafik 33. Diğer Çeşit Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler	52
Grafik 34. Diğer Çeşit Diğer Maddelerden Koltuk ve Sandalyeler	53
Grafik 35. Roten Kamisi, Sepetçi Söğüdü, Bambu vb Mad. Oturmaya Mahsus Mobilyalar	53
Grafik 36. Aralıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/ Kayabilir Ahşap Koltuk ve Sandalyeler ...	54
Grafik 37. Dişçilik veya Berber Koltukları veya Benzeri Koltuklar, Bunların Aksam ve Parçaları.....	54
Grafik 38. Dişçilik veya Berber Koltukları Diğerleri ve Aksam ve Parçalar	55
Grafik 39. Eğme, Döndürme, Yükseltme, Alçaltma Gibi Fonksiyonlara Haiz Mekanik Tertibatlı Ameliyat Masaları	56
Grafik 40. Mekanik Tertibatlı Karyolalar	56
Grafik 41. Dişçilik Koltukları	57
Grafik 42. Dişçilik veya Berber Koltukları ve Diğerleri.....	57
Grafik 43. Dişçilik veya Berber Koltukları veya Benzeri Koltuklar, Bunların Aksam ve Parçaları.....	58
Grafik 44. Ortopedik Masalar	59
Grafik 45. Yatak Odalarında Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar	59
Grafik 46. Yemek Odalarında ve Oturma Odalarında Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar	60

Grafik 47. Asma Ecza Dolapları ve Banyolarda Kullanılacak Türden Küçük Dolaplar ve Diğerleri.....	60
Grafik 48. Metalden Diğer Mobilyalar	61
Grafik 49. Metalden Olan Aksam ve Parçalar	62
Grafik 50. Plastik Maddelerden Mobilyalar.....	62
Grafik 51. Ahşap Olan Aksam ve Parçalar	63
Grafik 52. Mağazalarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar	63
Grafik 53. Hazır Mutfak Üniteleri	64
Grafik 54. Mutfaklarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar ve Diğerleri.....	65
Grafik 55. Diğer Maddelerden olan Aksam Parçalar.....	65
Grafik 56. Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar ve Diğerleri.....	66
Grafik 57. Kamış, Sepetçi Söğüdü, Bambu veya Benzeri Maddelerden Olanlar Dahil ve Diğerleri.....	66
Grafik 58. Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilya Yüksekliği 80 cm Geçen Mobilyalar ve Diğerleri.....	67
Grafik 59. Metalden Karyolalar	68
Grafik 60. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilya Yüksekliği 80 cm Geçen Kapılı, Kanatlı veya Sürgülü Dolaplar.....	68
Grafik 61. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilya Yüksekliği 80 cm Geçen Çekmeceli Dolaplar, Dosya veya Fiş Dolapları.....	69
Grafik 62. Bürolarda kullanılan türden metal mobilyalar ve Diğerleri.....	70
Grafik 63. Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçenler Kapılı, Kanatlı veya Sürgülü Dolaplar; Çekmeceli Dolaplar, Dosya ve Fiş Dolapları.....	70
Grafik 64. Asma Ecza Dolapları ve Banyolarda Kullanılacak Türden Küçük Dolaplar	71
Grafik 65. Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçmeyenler Yazı Masaları	72
Grafik 66. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçenler ve Diğerleri	72
Grafik 67. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçmeyen Yazı Masaları	73
Grafik 68. Çinkodan, Demir veya Çelikten Asma Yemek Dolapları	73

Grafik 69. Hint Kamışı veya Bambudan Olanlar	74
Grafik 70. Sivil Hava Taşıtları için Plastik Maddelerden Mobilyalar	75
Grafik 71. Diğer Amaçlı Plastik Maddelerden Mobilyalar.....	75
Grafik 72. Diğer Maddelerden Mobilyalar	76
Grafik 73. Metalden Diğer Amaçlı Karyolalar	76
Grafik 74. Diğer Amaçlı Çinkodan, Demir/Çelikten Asma Yemek Dolapları	77
Grafik 75. Diğer Amaçlı Diğer Maddelerden Yemek Dolapları.....	77
Grafik 76. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Çizim Masaları.....	78
Grafik 77. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Yükseklik 80 cm Geçmeyen Mobilyalar	78
Grafik 78. Kullanılan Türden Metal Yükseklik 80 cm Geçen Mobilyalar	79
Grafik 79. Sivil Hava Taşıtları İçin Çinkodan, Demir/Çelikten Asma Yemek Dolapları.....	79
Grafik 80. Sivil Hava Taşıtları İçin Diğer Maddelerden Yemek Dolapları	80
Grafik 81. Uyku Tulumları ve Diğerleri	80
Grafik 82. Şilte Mesnetleri, Metal Yaylarla Donatılmış Olan Yatak Takımı Eşyası. 81	
Grafik 83. Şilte Mesnetleri, Metal Yaylarla Donatılmış Olan Yatak Takımı Eşyası ve Diğerleri	81
Grafik 84. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Uyku Tulumları	82
Grafik 85. Şilteleri Kauçuktan Olanlar	83
Grafik 86. Şilteleri Plastik Maddelerden Olanlar.....	83
Grafik 87. Şilteleri Kuş Tüyüyle Doldurulmuş Olanlar.....	84
Grafik 88. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı ve Benzeri Eşya	84
Grafik 89. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı Metalden Somyalar	85
Grafik 90. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı Ahşaptan Somyalar	85
Grafik 91. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı ve Diğerleri	86

KISALTMALAR LİSTESİ

AB:	Avrupa Birliği
NETİHR :	Net İhracat Oranı
a.g.e:	Adı geçen eser
AKÜ:	Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler
Çev.:	Çeviren
CSIL :	Centre For Industrial Studies
GTİP:	Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu
IGEME:	İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi
ISO :	İstanbul Sanayi Odası
OECD:	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
RCA:	Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler
TFV:	Toplam Faktör Verimliliği
TÜİK:	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜSİAD:	Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği
TRADEMAP	Trade Statistics For International Business Development
TPE :	Ticari Performans Ölçütü
WEF:	Dünya Ekonomik Forumu
IMF :	Uluslararası Para Fonu

GİRİŞ

Türk mobilya sektörü ulusal ekonomideki yeri, yarattığı istihdam, ihracattaki payı, gelecekte öneminin artması gibi nedenlerden dolayı stratejik bir sektör haline gelmiştir. Dolayısıyla, küreselleşme ve artan rekabet nedeniyle tekstil gibi emek-yoğun sektörlerdeki yaşanan zorluklar göz önüne alındığında, Türk mobilya sektörünün artan küresel rekabete rağmen rekabetçi konumunun zaman içerisinde arttırması Türkiye ekonomisi açısından olumlu bir sonuçtur (TÜSİAD, 2006). El yapımı mobilya üretimi günümüzde hala önemini korurken ülke genelinde mobilya sektöründe Avrupa Birliği standartlarında üretim yapabilen oldukça sınırlı sayıda işletme bulunmaktadır. Küçük işletmelerin düşük teknoloji kullanmaları ve bu nedenle ortaya çıkan düşük standartları, büyük işletmelerle rekabet etmelerini güçleştirmektedir. Mobilya sektörü, geleneksel düşük teknolojisini ve emek yoğun girdilerini hızlı bir değişim ile bilgi ve sermaye yoğun olarak değiştirirken tasarım ve moda sektörünün de katkısıyla kendini geliştiren bir sektör olma yolunda ilerlemektedir. Bu değişimin en önemli etkisi globalleşme süreci, gelişen teknoloji, yükselen yaşam standartları, artan ihracatla ekonomik büyümenin gelişmesidir. (Yeniçeri, 2005). Hızla ilerleyen teknoloji rekabet ortamını etkileyen faktörlerden biridir. Sektörde eğitimli iş gücü faktörü önem kazanmaktadır (Tekin ve Zerenler, 2007).

Türkiye mobilya sektörünün rekabet gücünün incelendiği bu çalışma dört bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde uluslararası rekabet ve rekabet gücü kavramlarının teorik tanımları açıklanmıştır. Rekabet gücü göstergeleri mikro ve makro konsept çerçevesinde değerlendirilmiştir. Bu bağlamda rekabet gücünü etkileyen faktörler sınıflandırılmıştır. İkinci bölümde dünya mobilya sektörü ve Türkiye mobilya sektörünün mevcut durumu irdelenmiş GTIP kodlama sistemine göre 9401-Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları; 9402-Tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, aksam ve parçaları; 9303-Diğer mobilyalar, aksam ve parçaları; 9404-Somya, kanepeler, yatak takımı eşyası ve benzeri eşyanın ürün bazında 2010-2015 yılları ihracat değerleri incelenmiştir. Üçüncü bölümde

Çalışmanın amacı, yöntemi ve veri kümeleri belirtilmiş ve Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük yaklaşımı çerçevesinde Türkiye mobilya sektörünün rekabet gücü değerlendirilmiştir. Sektördeki ihracatçı firmalarla yapılan anket ile Türkiye mobilya sektörünün SWOT analizi ortaya konulmuştur. Son bölüm olan sonuç bölümünde çalışmanın değerlendirilmesi yer almaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI REKABET GÜCÜ

1.1.Rekabet Kavramı

Rekabet, iki işletmenin veya tüzel kişinin pazar payını arttırmak yönelik ve rakibine karşı üstünlük sağlayabilmek için yaptığı stratejik girişimdir (Güleş ve Bülbül, 2004).

Encyclopedia International'a göre; "Rekabet, etkin ve güçlü bir sermaye ekonomisinin temelidir. Serbest rekabet, diğer adıyla tam rekabet, teorik olarak alıcılara ve satıcılara, ..., seçenek farklılığı sunar. Hiç birinin piyasaya egemen olamamalarını teminen yeterli sayıda küçük, bağımsız, rakip teşebbüsün bulunmasını, aynı zamanda değişime konu mal veya hizmetin benzer birimlerde standardize olmasını gerektirir. Aksi halde, alıcılar veya satıcılar kuvvetli bir tercih edilirlilik kurup rakiplerine karşı avantaj elde edebilir. Nihayet tam rekabet, yeni rakiplerin piyasaya serbest girişini gerektirir. Yeni olası rakiplerin görülmesi, bir piyasayı kontrol etme ya da kısıtlama niyetindeki aktörü caydırabilir. Tam rekabeti belirleyen rakip olma hali ve sınırsız değişim, maliyetleri ve fiyatları olabildiğince aşağı seviyeye inmeye zorlarken, üretimi de olası en yüksek seviyede tutmaya yönlendirecektir. Satıcılar arasındaki rekabet fiyatları yükselmekten, alıcılar arasındaki rekabet de düşmekten koruyacağı için, her ortamda belirli bir ürün için tek bir fiyat oluşacaktır. Böylece ulaşılan tek fiyat (denge fiyatı) tüketicilerin talep miktarı ile üreticilerin sunum miktarını dengeleyecektir. Bir kez oluşan piyasa fiyatı istem veya sunuma tepki olarak aşağı yukarı oynayabilir."

Rekabet, rekabeti olmayan piyasalara gelmesiyle yüksek seviyede tüketici refahına yol açarak rekabet maliyetine yeniliği getirmektedir (Bishop ve Walker, 1999).

1.2.Rekabet Gücü Kavramı

Rekabet gücü, ülkenin ekonomik gelirini arttırma yolunda çalışırken, aynı zamanda üretilen ürünlerin verimli bir hizmetle uluslararası piyasaya başarılı bir şekilde sunmasıdır (Presidents Commission on Industrial Competitiveness, 1985). Rekabet oldukça sık kullanılan bir kavram olmakla birlikte küreselleşmenin etkisi ile yaşanan gelişmelerle rekabete yeni boyutlar kazandırmıştır (Taşkın ve Adalı, 2004).

Dünya Ekonomik Forumu rekabet gücünü girişimcilerin ürün ve hizmetleri tasarlama, üretme ve fiyatlandırma aşamalarında rakiplerine göre üstünlük kazanmaları olarak tanımlamaktadır (Word Economic Forum, 1989).

Literatürde yapılmış olan kavramlarda rekabet gücü iki ana başlıkla sıralanırsa;

- 1.Rekabet gücüne sahip olmanın amacı, ülkedeki yaşam standartlarını iyileştirerek toplumun refah düzeyini yükseltmek.
2. Ürün ve hizmetlerin üretilip, dağıtılmasında rakip ülkeleri yakalayabilmek için ülkenin kendine has özellik, yetenek ve potansiyellerine odaklanmak (Çivi, 2001).

Uluslararası pazarda rekabet gücü, uzun vadede ülkenin gelir seviyesini arttırırken diğer yandan, piyasaların standartlarına uygun üretim ve hizmet yapabilme yeteneğidir (Aktan ve Vural, 2004). Buna bağlı olarak, ülkenin ekonomik durumu ve refah düzeyini belirleyen rekabet gücünü etkileyen faktörler piyasa koşullarını oluşmasında bilinmesi gereken önemli stratejidir (Adıgüzel, 2013). Kogut’a göre rekabet gücünü belirleyen en önemli faktör ülkenin dış ticaret yapısı ve ülkeye gelen sermayenin dağıtım şeklidir. Ülkenin ilerde yaşayacağı ekonomik değişimleri ve sermaye miktarındaki değişimin rekabet gücünü belirleyen faktör olduğunu düşünmektedir (Kogut, 1991). Bu bağlamda doğrudan yatırım yapan çok uluslu şirketlerin faaliyetleri rekabet gücünü olumlu etkilemektedir (Dunning, 1993).

Bryan (1994) rekabet gücünü ele alırken toplam faktör verimliliği (TFV)’ ve ‘kişi başına milli gelir artışı’ göstergelerini kullandıklarını belirtmektedir. Toplam faktör verimliliği ile ülkenin yaşam standartlarını yükseleceğini savunmuştur (Bryan, 1994,

s.206). Firmalar, üretilen ürünün verimliliği maliyetin altında ise kar elde edilemeyeceği için tam anlamı ile rakibine karşı rekabet gücüne sahip olamaz (Aktan ve Vural, 2004b).

Porter göre; “Firmaları rekabetçi olmadıkça bir ülke ekonomisi rekabetçi olamaz” tespiti ile Porter “Rekabet Stratejisi” (Competitive Strategy) ile rekabete etkileyen içsel ve dışsal faktörleri ortaya koymaktadır (Porter, 2000, s.3). Aşağıdaki tabloda rekabet gücü kavramını ve göstergelerini mikro ve makro konsept çerçevesinde değerlendirmek mümkündür:

Tablo 1. Mikro Konsepte Rekabet Gücü Kavramları ve Göstergeleri

Makro Konsept	
Yazar veya Kuram	Ölçü Kriteri veya Gösterge
Lipschitz/McDonald(1991) Marsh,Tokarick (1994) IMF	Reel döviz kuru, reel efektif döviz kuru
Hatsopoulos, Krugman, Summers (1988)	Yükselen reel gelirle birlikte dış ticaret dengesi
Markusen (1992) Dollar/Wolff (1993)	Verimlilik
Fagerberg (1988)	Pazar payı artışı
Sharpe (1986)	Pazar payı
WEF/IMD(1995’den beri yıllık)	Dünya rekabet endeksi

Kaynak: Eckhard, 2007 akt, Adıgüzel,2011b, s.193

Tablo 2. Makro Konsepte Rekabet Gücü Kavramları ve Göstergeleri

Mikro Konsept	
Yazar veya Kuram	Ölçü Kriteri veya Gösterge
Balassa (1965)	Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük (AKÜ)
Bruno (1965)	Yurtiçi kaynak maliyeti
Buckley vd. (1992)	Kompozit, çok değişkenli
Durand/Giorno(1987)	OECD Fiyat rekabetçiliği
Helleiner (1989)	Reel efektif döviz kuru
Hickman (1992)	Birim emek maliyeti
Jorgenson, Kuroda (1992)	Fiyat rekabetçiliği

Krugman, Hatsopoulos (1987)	Pazar payı ve değişimi
Mandeng (1991)	Pazar payı ve değişimi
Oral (1993)	Endüstri üstünlüğü birim maliyet
Porter (1990)	Kompozit, çok değişkenli
Sigel/Cockburn (1995)	Bütün birim maliyet
Swann/Taghavi 1992)	Fiyat/ürün nitelięi
Turner/Gollub (1997)	Nisbi birim emek maliyeti

Kaynak: Eckhard, 2007 akt, Adıgüzel,2011b, s.193

1.3.Rekabet Gücünün Unsurları

Rekabet gücü unsurları üç gruba ayrılmaktadır.

1.Temel Gereksinimler;

- Kurular, Altyapı,
- Makroekonomik İstikrar,
- Saęlık ve Temel Eğitim

2.Etkinlik Arttırıcı;

- Yüksek Eğitim ve Öğretim,
- Urun Pazar Etkinlięi,
- İşgücü Pazar Etkinlięi Finansal Piyasa Etkinlięi Teknolojik Hazırlık,
- Piyasa boyutu

3.Yenilik ve Sofistikasyon Faktörleri;

- İř Sofistikasyonu,
- Yenilik

unsurlarını kapsamaktadır (WEF,2011).

1.4.Rekabet Gücünün Mikro Temelleri

Uluslararası rekabet gücü mikro anlamda, ülke düzeyindeki rekabet gücü ile firma düzeyinde rekabet gücü kavramları birbirinden farklılık göstermektedir. Firma düzeyinde rekabet gücü, firmanın büyüme ve karlılığını ele almaktadır. Hammer ve Champy (1993) firmaların rekabet gücünün yüksek olmasının düşük maliyette yüksek kalite üretim yapma yeteneğini gerektirdiğini ifade etmektedirler (Hammer ve Champy, 1993). Ülke ve firma düzeyindeki rekabet gücü farklılıklar ele

alındığında, öncelikle bir firma piyasada dışlanmış olabilir ama ülke için aynı piyasadaki dışlanma söz konusu olmaz (Krugman, 1994).

Mikro ekonomik temeller, rekabet eden üreticilerin piyasanın ihracat yeteneğiyle ve rekabet edebilme gücü üzerine odaklanır. İhracat performansı (Balassa, 1965), fiyat oranları (Durand, Giorno 1984), maliyet rekabeti (Turner ve Gollup, 1997; Siggel, Cockburn, 1995) veya daha kompleks ve çok boyutlu göstergeler (Porter, 1990; Buckley 1992; Oral, 1993) ile ölçülebilir. Bu göstergeler karakteristikleri nedeniyle birbirinden farklılık gösterirler (Eckhard, 2007).

Pamela Mathews göre rekabet gücünü belirleyen başlıca faktörler; “öğrenme, yenilik, hız, organizasyon yapısı, karar verme, bilgi akışı, iş gücünün yetenekleri, kültür, yönetsel uygulamalar, iş gören bağlılığı, yetenekler, yönetim yaklaşımları, çevre, iş dizayn, teknoloji, kalite, endüstri, prosesler ve varlıklarıdır” (Matthews, 2006).

1.4.1. Değer Zincir Analizi

Değer zinciri firmanın piyasada gösterdiği tüm aktivitelerin ve etkileşimin inceleme yoludur (Porter, M.,1990b). Rekabetçi bir firma üretim, tasarım, pazarlama, teslimat sonra destek ve ürün destek hizmetleri faaliyetler gösterir. Bu çalışmalar maliyet konumuna katkı sağlayarak diğer rekabetçi firmalardan farklılık yaratır (Porter,1985).

“Değer zinciri analizi sayesinde farklı değer kaynaklarına farklı düzeyde önem vererek rekabet üstünlüğü için en uygun işletme faaliyetlerine odaklanırlar. Başka bir ifade ile mamul ya da hizmet sürecinin her safhasında, değer nereden ve niçin oluşturulduğunun anlaşılması işletmenin değer yaratan faaliyetlere odaklanmasını sağlar. Bu açıdan değer zincirinin önemi, bir işletmenin faaliyetlerini, açık şekilde sınıflamasından ziyade bir mamul ya da hizmetin sunulmasında değer oluşturan faaliyet kaynaklarına odaklanmasından gelmektedir.” (Devinney ve Jeremy, 1996, çev. Güleş ve Bülbül, 2004).

1.5.Rekabet Gücünün Makro Değerleri

Baumol, Blackman ve Wolf (1991) araştırmalarında makro ekonomik bakış açısıyla ulusal tasarruf ve yatırım oranlarının ulusal verimlilik üzerindeki etkilerini ortaya koymaya çalışmıştır (Adıgüzel, 2011b). Fagerberg bir ülkenin dünya pazarındaki Pazar payını açıklamak için üç değişken kullanmaktadır.

- Ar-Ge harcamaları ve patent başvurularının yansıttığı teknik rekabet gücü
- Birim iş gücü maliyeti
- Dış ticaret hadlerinin yansıttığı fiyat rekabetçiliği ve çıktı kapasitesi (Eckhard, 2007).

1.5.1. Porter'in Rekabetçi Üstünlük Yaklaşımı

Porter rekabet gücünü en önemli faktörünün verimlilik olduğunu öne sürdürmüştür. Verimlilik artışı ile ülkenin rekabet gücünün doğru orantılı bir şekilde artış sağlayacağını belirtmiştir. Üstünlük teorisi bu bağlamda büyük tartışmalar yol açmasına sebep olmuştur. Ülke istihdamının artması ile ülkenin yaşam standartlarının daha iyi standartlara gelmesini zorunlu kılmıştır (Porter, 1990).

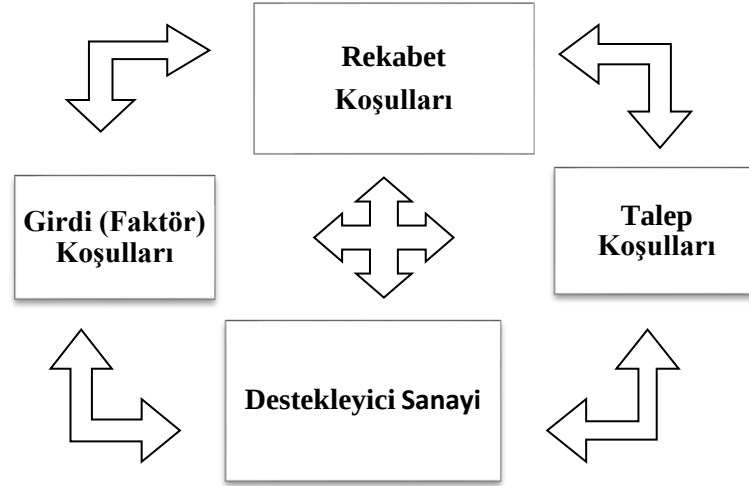
1.5.2. Dokuz Faktör Modeli Yaklaşımı

Cho Dong-Sung (1998), rekabet gücünü Dokuz Faktör Modeli ile açıklamıştır. Cho, rekabet gücü çalışmalarını üç faktörde değerlendirmiştir. Bunlardan ilki fiziksel faktör, ikinci faktör ise insan faktörüdür. Cho, insan faktörünü incelerken dört alt grupta ele almaktadır. Ulusal rekabet gücü belirleyen son etken ise dışsal faktörler olarak değerlendirmiştir (Porter, 1990b).

1.5.3. Çifte Elmas Yaklaşımı

Porter'in geliştirdiği elmas modeli sadece ülke içindeki dengeleri ele almaktadır. Dış bağlantıları ele almayarak eleştirilmiştir. Duning (1993), Porter modelini ülke ekonomisini ve Çok Uluslu Şirketlerin arasındaki ilişkiyi göz önünde bulundurmadığı belirtmiştir. Dunning (1993) dünya ekonomik düzeninde önemi gittikçe artan Çok Uluslu Şirketlerin ülke rekabet gücünü etkilediğini belirtmiştir ve yaklaşımı yeniden ele alıp Çifte Elmas Yaklaşımı ortaya çıkarmıştır (Adıgüzel, 2011b).

Şekil 1. Porter’ın Elmas Modeli

Kaynak: Porter, 1990

Porter’a göre “talep koşullarının rekabetçi üstünlüğe etkisi, yurt içi alıcıların ihtiyaçlarının yurt içi talebin, rakip ve yabancı firmalara göre daha net, erken ve kolay belirlenmesi ile ilgilidir” (Fagerberg, 1995).

1.6.Bölgesel Rekabet Gücü

Bölgesel rekabet gücü tanımı tam anlamı ile bir kavrama ulaşamamış olsa bile genel olarak bir bölge veya şehirlerin Pazar payında yüksek gelir düzeyi ile sağladığı rekabet gücü denilebilir (Kitson, Martin ve Tyler, 2004).

1.7.Uluslararası Rekabet Gücünü Etkileyen Faktörler

Rekabet gücünü etkileyen faktörleri birçok bilim adamının açıklamasıyla ülkelerin değil firmaların rekabet gücü olduğu öne sürülmüştür. Porter çalışmasında (1990) ülkelerin gücünün firmaları bireysel gücünden çok farklı bir katkısı olduğunu belirtmektedir. Rekabet gücünü belirleyen ana faktörler ülke düzeyinde önem derecesine göre aşağıdaki gibi sınıflandırılmıştır.

Tablo 3. Rekabet Gücünü Etkileyen Faktörler

Rekabet Gücü Belirleyicileri	Firma	Endüstri	Ülke
Karlılık	Esas değişken	Göreceli önemi firma düzeyine göre azalır	Karlılık anlayışından ziyade ulusal refah ön plandadır.
Verimlilik	Önemli	Emek verimliliği esas alınır	Kişi başına verimlilik
Maliyet	İşgücü bazında önemli	Hem işgücü hem de rakip endüstriler dikkate alınır	Göreceli anlamda önem arz etmez
Pazar payı	İkinci planda	Rekabet alanı söz konusu olduğundan önemli	Belirleyici anlamda çok önem arz etmez
Kişi başına verimlilik	Önemli	Önemli	Önemli
Dış ticaret performansı	Dikkate alınmaz	Dikkate alınır	Dikkate alınır ve önemsenir
Üretim faktörü stoku	Önemli değil	Maliyeti etkilediği için önem arz eder	Önemli
Toplam faktör verimliliği	Önemli	Çok önemli	Çok Önemli
Dış ticaret haddi	Dikkate alınmaz	Dikkate alınır	Önemli
Ürünün teknoloji yoğunluğu	Karlılık daha çok dikkate alınır	Maliyetle birlikte değerlendirilir.	Önemli
Rekabetin Sürdürülebilirliği	Firmaya bağlı	Önemli	Önemli

Kaynak: Dulupçu, 2001, s.91'den akt. Bostan vd. 2010, s.45

1.8.Genel Rekabet Stratejisi

Genel strateji rakibini geride bırakarak devre dışı bırakma stratejisidir. Stratejide başarıya ulaştığında bazı getiriler elde etmek gerekmektedir. Örneğin; İşletmelerin yüksek gelirler elde etmesi gibi yapılan bir başarı anlamına da gelebilir (Porter, 1998). Üç rekabet stratejisinin özellikleri ve gereklilikleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 4: Genel Rekabet Stratejisi

Toplam Maliyet Liderliği	Sürekli sermaye yatırımı ve sermayeye erişim
	İşlem mühendisliği becerileri
	Üretim kolaylığı için tasarlanmış ürünler
	Düşük maliyetli dağıtım sistemi
	İşgücünün yoğun olarak gözlenmesi
Farklılaştırma	Güçlü pazarlama becerileri
	Ürün mühendisliği
	Yaratıcı yetenek
	Güçlü temel araştırma yetenekleri
	Kalite veya teknolojik liderlikte kazanılmış
	Kurumsal ün
	Sektörde uzun bir geçmiş veya diğer işlerden elde edilmiş benzersiz becerile kombinasyonu
	Kanallarla güçlü işbirliği
Odaklanma	Yukarıdaki politikaların, belirli bir stratejik hedefe yöneltilmiş kombinasyonu

Kaynak: Porter, akt. Ulubilgen 2007, s.51

1.9.Uluslararası Rekabet Gücünün Ölçülmesi ve Yöntemleri

Rekabet gücünü ölçmek için, makro ve mikro güçlerini belirlenmesi ve rekabet gücünün değerini belirleyen faktörlerin ölçülmesi ile mümkün olabilecektir. Rekabet gücü ölçümünün firma, endüstri ve ülke düzeyinde farklı yapılması gibi rekabet gücü göstergeleri de bu üç düzeyde farklılık göstermektedir (Adıgüzel, 2011b).

Tablo 5. Uluslararası Rekabet Gücü Göstergeleri

Rekabetçi Potansiyelin Ölçüleri
Ülke;
• Karşılaştırmalı üstünlük
• Maliyet rekabetçiliği
• Verimlilik

• Fiyat rekabetçiliği
• Teknoloji göstergeleri
• Kaynaklara erişebilirlik (Endüstriye göre değişebilir)
Endüstri;
• Maliyet rekabetçiliği
• Verimlilik
• Fiyat rekabetçiliği
• Teknoloji göstergeleri
Firma;
• Maliyet rekabetçiliği
• Verimlilik
• Fiyat rekabetçiliği
• Teknoloji göstergeleri
Ürün;
• Maliyet rekabetçiliği
• Verimlilik
• Fiyat rekabetçiliği
• Teknoloji göstergeleri
Yönetim Süreci Ölçüleri
Ülke;
• Uluslar arası iş dünyasına bağlantı
• Hükümet politikaları
• Eğitim / Öğretim
Endüstri;
• Uluslar arası iş dünyasına bağlantı
• Ticari birlikler, vd.
Firma;
• Mülkiyet avantajı
• Uluslar arası iş dünyasına bağlantı
• Pazarlama yeteneği

• Yönetim ilişkileri
• Müşteriye yakınlık
• Kapsam ve ölçek ekonomileri
Ürün;
• Ürün şampiyonları
Rekabetçi Performans Ölçüleri
Ülke;
• İhracat Pazar payı
• Toplam çıktı içindeki imalat sanayi % payı
• Ödemeler dengesi
• İhracatın büyümesi
• Karlılık bağımlılığı
Endüstri;
• İhracat Pazar payı
• Toplam çıktı içindeki imalat sanayi % payı
• Ödemeler dengesi
• İhracatın büyümesi
• Karlılık bağımlılığı
Firma;
• İhracat Pazar payı
• Toplam çıktı içindeki imalat sanayi % payı
• Ödemeler dengesi
• İhracatın büyümesi
• Karlılık bağımlılığı
Ürün;
• İhracat Pazar payı
• Toplam çıktı içindeki imalat sanayi % payı
• Ödemeler dengesi
• İhracatın büyümesi
• Karlılık bağımlılığı

Kaynak: Buckley ve Passand Kate Prescott,1988, akt. Adıgüzel

Rekabet gücünün önemli bir ölçümü olan dış ticaret göstergesi ölçme yöntemleri ve göstergeleri;

- Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (AKÜ)
- Göreceli ihracat Avantajı Endeksi
- Göreceli İthalat Nüfuz Endeksi
- Ticari Performans Ölçütü (TPE)
- Dış Ticaret Hadleri
- İhracatın Kompozisyonu ve Piyasa Payı
- Net İhracat Oranı (NETİHR)
- İthalat Nüfus Oranı
- İhracat/İthalat Oranı
- Uluslar arası Rekabet Maruz Kalma Düzeyi

1.9.1. Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler Yöntemi (AKÜ)

Açıklanmış karşılaştırmalı üstünlük endeksi genelde bir ülkenin diğer ülkelere olan ihracat karşılaştırmalı üstünlüklerin hesaplanıp potansiyelini değerlendirilmesi için kullanılır. Balassa AKÜ yöntemini geliştirmiş ve bir ülkenin piyasadaki mal veya endüstrinin diğer ülkelere karşı üstünlük elde edip etmediğini dünya ihracattaki payının ülkenin toplam ihracattaki payını ölçmek için, söz konusu mal veya endüstrinin toplam dünya ihracatındaki payının ülkenin toplam ihracatındaki payına oranının değerlendirildiği bir endeks hazırlamıştır (Aynagöz, 2005).

Çalışmada mobilya sektörünün rekabet gücü Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (AKÜ) yöntemi ile değerlendirileceğinden makro düzeydeki rekabet gücü ölçüm yöntemlerinden kısaca bahsedilecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

MOBİLYA SEKTÖRÜNÜN DÜNYADAKİ VE TÜRKİYE'DEKİ DURUMU

2.1. Dünyada Mobilya Sektörü

Dünya mobilya sektörü istihdam anlamında ve ülkemize ekonomik katkısı ile dikkate değer bir güce sahiptir. Özellikle 2001 yılında bu yana net ihracatı konumunda olan mobilya sektörü yıllar itibariyle ihracatını arttırmış ve dış ticarete sürekli olarak artı vermeye başlayarak önemli bir sektör haline gelmiştir. İhracatta yakalanan bu sürecin devam ederek dış pazardaki deneyimler ile birlikte mobilya sanayisinin ilerleyen yıllarda daha hızlı gelişmesi beklenmektedir.

Mobilya sektörünü daha gelişkin hale getirmek açısından ülkeler her yıl belirli fuarlar düzenlemektedir. Özellikle devlet desteği ile birçok Türk firma bu fuarla katılabilme şansına sahiptirler. Bu fuarlarda ülkeler, birbirlerinden pazar analizi yapma fırsatı, mevcut potansiyel müşteriye ulaşma, üretilen mobilyaların tanıtımı çeşitliliği, tasarımı gibi değerlendirmelerin yanında sektörün durumu doğrudan haberdar olma imkanı sağlamaktadır. Türkiye 'de her yıl düzenlediği fuarlarla bu sektördeki faaliyetlerini etkin hale getirmeye çalışmaktadır.

2.2. Dünya Mobilya Üretimi

Dünya mobilya üretimi büyüyen ve her geçen gün küreselleşen dünya ekonomisi ile birlikte artmaktadır. Üretim düzeyi ve şekli sektörün ülke ekonomisindeki katkısı ortaya koyan önemli bir göstergedir. Tüketimdeki hızlı artışın etkisiyle sektör giderek genişlemektedir. Gelişmiş ülkeler dünya mobilya üretiminin yaklaşık % 52'sini yapmaktadır. Dünyanın en büyük mobilya üreticileri sırasıyla ABD, İtalya, Almanya, Japonya, Fransa, Kanada ve İngiltere'dir ve 131 milyar dolar civarında üretim yapmaktadır. Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler ise dünya üretiminin % 48'ini gerçekleştirmektedir. Bu ülkeler arasında dört tanesi Çin, Polonya, Vietnam ve Brezilya özellikle son zamanlarda ihracata yönelik tasarlanan ve üretim yapan yeni

tesislerle üretim artışı göstermiştir (T. C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2013/1).

Mobilya imalatı sanayinde üretim 2005-2013 arasında %67,9 artmıştır. Sanayi üretiminin alt sektörler itibariyle gelişimi değerlendirildiğinde, 2005-2013 dönemi arasında en yüksek üretim artışı %243,5 oranı ile mutfak mobilyaları grubunda gerçekleşmiştir. Sanayide 2006 yılında %71,6 ile en yüksek kapasite kullanım oranına ulaşıldıktan sonra kapasite kullanım oranı gerilemiş, 2011 yılında %72,6'ya yükselmiş ve 2013 yılında ise %71,4 olmuştur (ISO, 2015).

2.3. Dünya Mobilya Ticareti

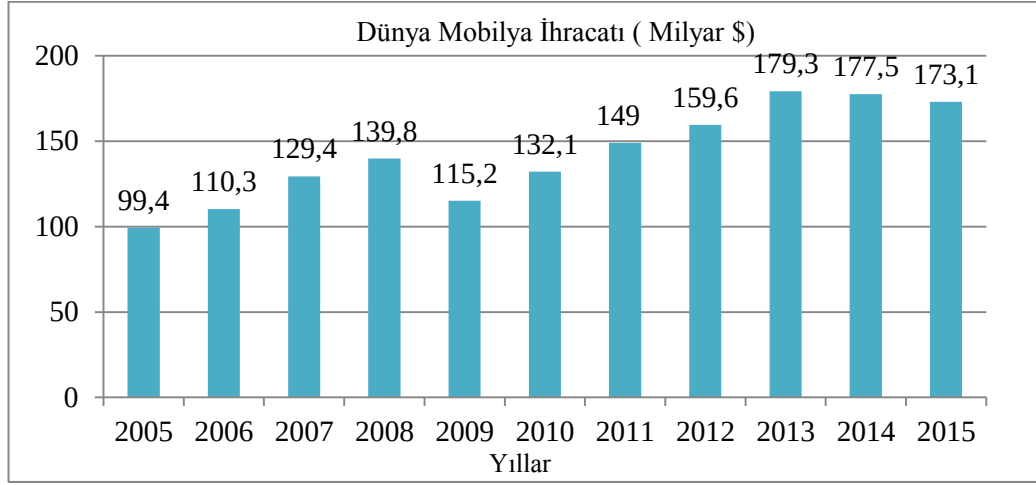
Mobilya, dünyada belli başlı ekonomik sektörlerden biridir ve sektör istihdam anlamında dikkate değer bir yapıya sahiptir. 2001 yılından itibaren dış ticarete sürekli olarak artış vermeye başlayan mobilya ticareti dış pazar deneyimleri ile mobilya sanayi daha çok daha büyük artışlara ve potansiyele sahip olabileceği beklenmektedir.

Dünya mobilya sektöründe ihracat anlamında Çin başı çekmektedir. 2003 yılında itibaren Çin, İtalya'yı geride bırakarak birinci sırada yer almıştır. Çin, 2005 yılında dünya mobilya ihracatın %18 gerçekleştirmişken, 2015 yılında Dünya Mobilya İhracatı 173,6 milyar dolarlık ihracatında, Çin 71,6 milyar dolarlık ihracatla dünya ihracatının üçte birini tek başına gerçekleştirmiştir. 2015 yılında Dünya Mobilya ithalatı 166,5 milyar dolarlık ithalatında, ABD 23,6 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirerek 2015 yılında ilk sırada yer almıştır (Trademap Veri Tabanı).

2.3.1. İhracat

Dünya mobilya ticareti temel olarak 70 ülke tarafından gerçekleştirilmektedir. Dünya mobilya ihracatı 2005 dan 2008 yılına kadar büyüme göstererek 139,8 milyar dolar düzeyinde ulaşmıştır. 2009 yılındaki ekonomik kriz nedeniyle yaşanan küçük düşüş dışında son 10 yıldır sürekli büyüme göstererek 2015 yılında 173,1 milyar dolar ulaşmıştır (Trademap Veri Tabanı).

Grafik 1. Dünya Mobilya İhracatı Değerleri (2005-2015)

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Dünya mobilya sektörüne ait GTIP kodlama sistemine göre 9401- Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları; 9402- Tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, aksam ve parçaları; 9303- Diğer mobilyalar, aksam ve parçaları; 9404-Somya, kanepeler, yatak takımı eşyası ve benzeri eşya ürün bazında 2010-2015 yılları ihracat değerleri sırasıyla verilmiştir.

Tablo 6. Dünya mobilya ihracatı, oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları

9401 - Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları							
No	İhracatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Çin	14.941.05	17.017.29	21.799.93	22.955.51	23.585.84	23.668.28
2	Meksika	3.350.276	3.777.861	4.649.265	5.270.246	6.240.958	6.278.090
3	Polonya	4.031.700	4.882.391	4.622.892	5.013.106	5.601.746	5.243.846
4	ABD	2.967.289	3.194.167	3.706.744	4.014.645	4.474.877	4.516.108
5	Almanya	3.596.339	4.502.091	4.221.298	4.252.663	4.478.661	4.142.408
6	İtalya	3.154.326	3.414.858	3.157.652	3.362.110	3.544.343	3.167.981
7	Çek C.	1.660.168	1.969.944	1.790.734	2.230.657	2.624.676	2.451.787
8	Vietnam	755.416	785.674	888.508	970.723	1.162.091	2.104.945
9	Kanada	1.412.988	1.559.760	1.655.650	1.648.487	1.712.243	1.741.782
10	Romanya	813.834	1.031.461	1.097.250	1.362.459	1.702.497	1.523.608
11	İngiltere	866.403	1.088.434	1.072.066	1.146.942	1.405.333	1.494.955

12	Fransa	1.151.272	1.316.025	1.222.263	1.384.422	1.399.765	1.298.186
13	Macaristan	742.843	893.815	895.229	980.336	995.869	866.561
14	Portekiz	667.816	739.183	647.666	685.552	849.584	861.069
17	Türkiye	541.828	632.150	646.238	738.601	787.734	746.726
Genel Toplam		51.947.19	59.116.73	64.093.84	68.359.61	73.033.86	71.631.62

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9401-Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları ürün grubunda 15 ülkenin 2010-2015 yılındaki ihracat rakamları ele alınmıştır. Toplam ihracat hacim göre Çin en etkin ülke olarak 23,6 milyar dolarla ilk sırada, Meksika 6,2 milyar dolar, Polonya 5,2 milyar dolar, ABD 4,5 milyar dolar, Almanya 4,1 milyar dolarla en fazla ihracat yapan ülke sıralamasına girmişlerdir. Türkiye 746 milyon dolarla ihracat ile 17. sırada yerini almıştır.

Tablo 7. Dünya mobilya ihracatı, tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, aksam ve parçaları

9402- Tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte							
No	İhracatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Çin	339.952	419.069	533.872	594.389	690.203	766.663
2	ABD	518.887	591.628	631.481	602.972	655.794	648.140
3	Almanya	556.426	625.818	565.520	597.814	606.842	527.485
4	Meksika	71.006	81.439	157.388	210.064	213.380	226.353
5	Polonya	133.103	130.424	127.262	142.616	183.463	160.884
6	Çek C.	108.963	115.525	119.517	130.268	139.227	150.828
7	İtalya	133.461	135.940	140.354	157.609	157.873	137.234
8	İngiltere	99.450	115.281	131.224	134.917	161.256	130.368
9	Çin Taip.	101.150	112.037	119.647	119.825	121.136	122.747
10	Kanada	147.644	163.671	145.555	121.432	113.969	94.379
11	Fransa	72.463	80.164	92.150	106.511	111.150	75.303
12	Hollanda	73.994	81.254	112.730	97.441	90.692	70.063
13	Japonya	63.818	65.099	72.114	54.677	63.381	54.244
14	İspanya	31.613	34.451	38.454	40.096	47.586	38.215
17	Türkiye	21.470	26.610	32.412	52.211	44.501	29.828

Genel Toplam	2.890.83	3.283.34	3.552.23	3.657.58	3.917.86	3.659.33
---------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9402- Tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, aksam ve parçaları ürün grubunda 15 ülkenin 2010-2015 yılındaki ihracat rakamları ele alınmıştır. Çin 767 milyon dolarla ilk sırada yerini almıştır. İkinci sırada ABD 648 milyon dolarla, Almanya 523 milyon dolarla, Meksika 226 milyon dolarla, Polonya 160 milyon dolarla dünyada en fazla ihracat yapan ilk 5 ülke sıralamasına girmiştir. Türkiye 29 milyon dolarla ilk 17. ülke sıralamasına yer almıştır. 2010 yılındaki toplam ihracat hacimleri 2,8 milyar dolar iken, 2015 yılındaki toplam ihracat hacmini 3,6 milyar dolara yükselmesine rağmen Bu grup, ülke mobilya ihracat toplamında en az payı alan ürün grubudur.

Tablo 8. Dünya mobilya ihracatı, diğer mobilyalar, bunların aksam ve parçaları

9403- Diğer mobilyalar, bunların aksam ve parçaları							
No	İhracatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Çin	18.040.79	20.915.23	27.017.60	28.867.31	28.435.00	29.171.53
2	İtalya	7.049.262	7.739.386	7.293.491	7.726.333	7.918.879	7.012.611
3	Almanya	6.639.453	7.880.872	7.492.489	7.607.790	7.912.098	6.893.022
4	Vietnam	2.129.562	2.258.114	2.655.079	2.961.848	3.430.547	5.199.866
5	Polonya	2.920.056	3.527.967	3.300.208	3.756.915	4.366.596	3.738.236
6	ABD	2.607.493	2.877.703	3.122.257	3.188.198	3.233.536	3.058.458
7	Kanada	1.992.724	2.090.434	2.115.281	2.109.043	2.268.217	2.478.777
8	Malezya	1.842.828	1.916.423	2.018.328	1.775.261	1.870.152	1.823.915
9	Türkiye	750.498	894.522	1.113.368	1.325.343	1.456.953	1.351.612
10	İsveç	1.596.411	1.831.505	1.708.127	1.661.181	1.593.242	1.349.770
11	Danimarka	1.381.172	1.446.207	1.376.299	1.421.421	1.498.513	1.343.383
12	İspanya	1.061.106	1.215.691	1.222.087	1.379.677	1.413.165	1.331.541
13	Endonezya	1.427.881	1.165.114	1.221.082	1.216.624	1.255.611	1.327.444
14	Fransa	1.430.132	1.476.533	1.308.693	1.327.601	1.306.313	1.166.079
15	Litvanya	677.830	844.558	926.936	1.044.012	1.206.387	1.051.351
Genel Toplam		65.190.99	73.180.75	78.703.16	83.040.38	85.406.64	82.550.72

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9403- Dünya mobilya ihracatı, diğer mobilyalar, bunların aksam ve parçaları ürün gurubunda 15 ülkenin 2010-2015 yılındaki ihracat rakamları ele alınmıştır.2010 yılında 65,1 milyar dolar, 2015 yılında 82,5 milyar dolar ihracat hacmi yakalamıştır. İlk 5 sırayı Çin 29 milyar dolar, İtalya 7 milyar dolar, Almanya 6,8 milyar dolar, Vietnam 5,1 milyar dolar, Polonya 3,7 milyar dolarla yer almıştır. Türkiye 1,3 milyar dolarlık ihracat hacmi gerçekleştirerek 9. sırada yer almıştır.

Tablo 9. Dünya Mobilya İhracatı, Somya, Kanepe, Yatak Takımı ve Benzeri Eşya

9404- Somya, kanepe, yatak takımı ve benzeri eşya							
No	İhracatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Çin	5.939.62	6.837.19	7.369.85	7.665.33	7.911.91	7.861.56
2	Polonya	824.496	940.416	921.606	1.055.756	1.214.42	1.099.48
3	Almanya	538.053	663.241	569.114	597.316	611.383	523.730
4	ABD	317.097	343.994	368.989	381.691	396.995	425.797
5	Danimarka	308.541	358.085	388.834	397.495	409.463	375.437
6	Hindistan	226.003	265.225	278.398	345.577	347.935	363.241
7	Belçika	412.128	431.483	399.840	405.244	414.725	356.462
8	Birl.Arap	-	-	58.183	57.169	63.572	321.302
9	İtalya	321.465	350.092	326.487	345.887	356.169	302.624
10	Meksika	251.375	265.607	272.961	248.577	264.005	262.298
11	Hollanda	193.560	245.811	250.845	239.334	254.011	214.183
12	Estonya	168.837	212.020	197.719	201.540	203.496	196.002
13	İspanya	107.136	115.123	127.982	187.132	222.171	184.572
14	Avusturya	187.355	211.919	181.498	199.495	203.474	176.800
20	Türkiye	101.165	105.109	106.999	121.092	132.716	129.892
Genel Toplam		11.9797	13.745.9	14.107.4	14.870.63	15.643.03	15.308.04
		3	2	9			

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

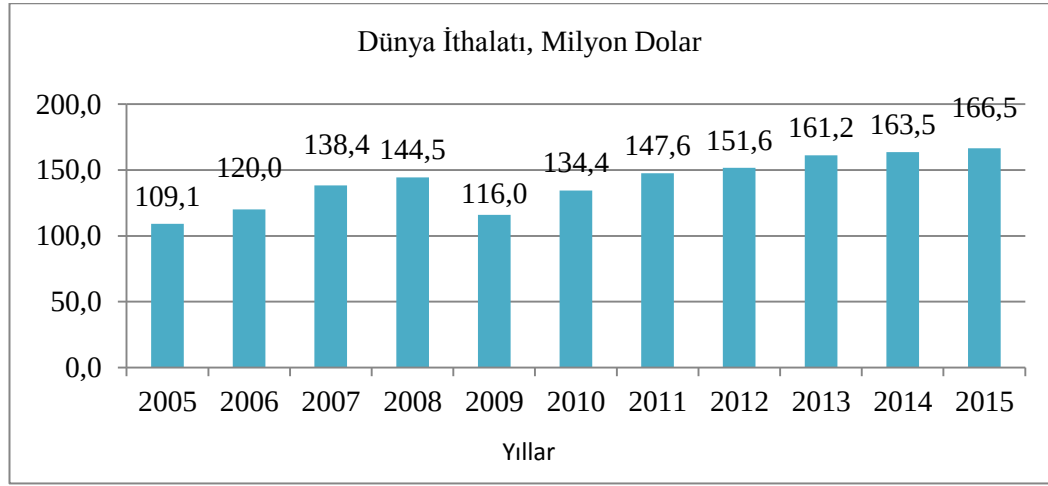
9404- Dünya mobilya ihracatı, somya, kanepe, yatak takımı ve benzeri eşya ürün gurubunda 15 ülkenin 2010-2015 yılındaki ihracat rakamları ele alınmıştır. Tabloda bulunan 14 ülke 2015 yılında yaklaşık 12,6 milyar dolar ihracat hacmine ulaşırken, sektörün bu pazardaki genel ihracat hacmi 15,3 milyar dolar ulaşmıştır. Hacme göre,

öne çıkan ilk 5 ülke Çin, Polonya, Almanya, ABD, Danimarka'dır. Türkiye 129 milyon dolarla 20. sırada yer almıştır.

2.3.2. İthalat

Dünya mobilya ithalatı 2005 yılında 109,1 milyon dolar düzeyinde iken, 2009 yılındaki ekonomik kriz dünya ithalatını da etkileyerek yaşanan küçük düşüş dışında son 10 yıldır sürekli büyüme göstererek 2015 yılında 166,5 milyon dolar ulaşmıştır (Trademap Veri Tabanı).

Grafik 2. Dünya Mobilya İthalatı Değerleri 2005-2015, Milyon Dolar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

GTIP kodlama sistemine göre 9401- Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları; 9402- Tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, aksam ve parçaları; 9403- Diğer mobilyalar, aksam ve parçaları; 9404-Somya, kanepe, yatak takımı eşyası ve benzeri eşya ürün bazında 2015 yılında 166,5 milyon dolarlık ithalat hacmine ulaşmıştır.

Tablo 10. Dünya mobilya ithalatı, oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları

9401 - Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları							
No	İthalatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	ABD	15.426.63	16.219.86	18.407.36	19.738.60	21.695.16	23.671.35
2	Almanya	6.550.150	7.691.194	7.200.064	7.490.681	8.739.529	7.685.139

3	İngiltere	3.090.408	3.218.549	3.113.638	3.272.007	3.642.946	3.606.452
4	Kanada	2.926.256	3.050.553	3.381.207	3.310.222	3.460.393	3.372.000
5	Fransa	3.427.574	3.794.386	3.530.780	3.260.276	3.446.069	3.090.294
6	Japonya	1.983.596	2.187.549	2.516.296	2.555.118	2.706.165	2.613.651
7	Meksika	1.097.983	1.291.923	1.580.856	1.967.984	1.985.515	2.066.897
8	İspanya	1.564.170	1.466.262	1.175.879	1.330.781	1.508.353	1.587.240
9	Çek Cum.	730.701	897.517	872.498	1.086.542	1.440.797	1.500.582
10	Çin	1.162.292	1.481.724	1.483.690	1.574.100	1.588.981	1.315.070
11	Avustralya	1.106.649	1.149.622	1.206.509	1.220.848	1.290.929	1.294.208
12	Belçika	1.314.523	1.487.946	1.360.393	1.480.233	1.498.991	1.164.349
13	Kore	780.731	815.054	793.421	869.564	1.026.030	1.123.351
14	Hollanda	1.198.076	1.294.061	1.189.142	1.088.631	1.175.843	1.065.412
27	Türkiye	405.370	465.428	410.228	451.414	474.966	426.783
Genel Toplam		55.963.52	62.288.82	64.100.57	67.603.57	73.533.67	72.830.10

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9401-Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları ürün grubunda 15 ülkenin 2010-2015 yılındaki ithalat rakamları ele alınmıştır. Toplam ithalat hacim oranına göre ABD 23,6 milyar dolarla ilk sırada, Almanya 7,5 milyar dolar, İngiltere 3,6 milyar dolar, Kanada 3,3 milyar dolar, Fransa 3 milyar dolarla en fazla ithalat yapan ülke sıralamasına girmişlerdir. Türkiye 426 milyon dolarla ihracat ile 27. sırada yerini almıştır. 2015 yılındaki toplam ihracat hacmi 72,8 milyar dolar iken ABD 23,6 milyar dolarla en etkin ülke konumundadır.

Tablo 11. Dünya mobilya ithalatı, tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, aksam ve parçaları

9402- Tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte							
No	İthalatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	ABD	653.968	769.704	883.706	860.530	858.541	897.235
2	Almanya	193.068	197.268	173.226	190.134	204.086	198.859
3	Kanada	155.261	194.552	192.045	186.219	186.667	194.025
4	İngiltere	144.173	131.782	121.341	132.056	163.121	165.817
5	Fransa	160.658	165.652	146.092	145.087	159.254	143.282
6	Çin	90.716	101.141	118.939	122.613	135.908	129.054

7	Suudi Arab.	82.440	88.130	127.962	128.359	118.339	105.695
8	Avustralya	57.771	58.719	66.374	76.500	99.126	94.648
9	Japonya	66.063	85.337	106.249	107.014	109.609	87.524
10	Hollanda	102.152	115.747	113.943	102.239	104.702	79.510
11	İsveç	57.026	66.707	64.165	73.693	74.045	69.256
12	Meksika	51.896	51.797	73.671	63.013	63.776	67.161
13	İtalya	86.146	76.460	65.668	70.244	80.582	65.577
14	Avusturya	53.371	59.663	58.390	59.940	65.933	60.385
27	Türkiye	27.218	32.296	26.977	26.470	37.285	29.815
Genel Toplam		3.185.68	3.626.76	3.685.76	3.707.45	3.911.36	3.688.74

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9402- Tıp, cerrahi, diş hekimliği ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, aksam ve parçaları ürün grubunda 15 ülkenin 2010-2015 yılındaki ithalat rakamları ele alınmıştır. ABD 897 milyon dolarla ilk sırada yerini almıştır. İkinci sırada Almanya 198 milyon dolarla, Kanada 194 milyon dolarla, İngiltere 165 milyon dolar, Fransa 143 milyon dolarla dünyada en fazla ithalat yapan ilk 5 ülke sıralamasına girmiştir. Türkiye 29 milyon dolarla ilk 27. ülke sıralamasına yer almıştır. 2010 yılındaki toplam ithalat hacimleri 3,1 milyar dolar iken, 2015 yılındaki toplam ihracat hacmini 3,6 milyar dolara yükselmesine rağmen Bu grup, ülke mobilya ihracat toplamında en az payı alan ürün grubudur.

Tablo 12. Dünya mobilya ithalatı, diğer mobilyalar, bunların aksam ve parçaları

9403- Diğer mobilyalar, bunların aksam ve parçaları							
No	İthalatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	ABD	16.165.32	16.385.06	17.509.55	18.529.62	20.063.50	22.236.29
2	Almanya	4.888.074	5.603.927	5.338.898	5.526.103	5.985.994	5.289.593
3	İngiltere	4.222.275	4.151.311	3.781.067	3.984.237	4.547.372	4.604.589
4	Fransa	4.330.088	4.558.416	4.279.234	4.032.491	4.205.283	3.700.599
5	Kanada	2.475.591	2.651.740	2.788.225	2.816.831	2.845.142	2.692.083
6	Japonya	2.480.307	2.741.451	2.968.994	2.898.611	2.880.650	2.538.666
7	İsviçre	1.842.347	2.186.120	2.104.649	2.233.386	2.245.778	2.058.400

8	Avustralya	1.329.736	1.435.100	1.479.776	1.500.529	1.614.865	1.589.865
9	Avusturya	1.361.338	1.760.058	1.652.353	1.682.591	1.681.589	1.382.245
10	Bir.Arap E	-	-	1.087.062	1.022.570	1.140.291	1.345.669
11	Hollanda	1.650.296	1.758.698	1.543.611	1.481.289	1.514.671	1.326.144
12	SuudiArap.	599.307	777.223	908.365	1.055.559	1.154.600	1.287.738
13	Belçika	1.541.419	1.675.157	1.502.362	1.490.945	1.581.628	1.244.414
14	İsveç	1.055.304	1.211.901	1.137.432	1.203.215	1.283.937	1.173.251
36	Türkiye	242.083	348.733	289.712	374.673	352.095	305.812
Genel Toplam		64.026.73	69.527.65	70.112.88	72.327.54	77.403.61	75.999.65

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9403- Dünya mobilya ithalatı, diğer mobilyalar, bunların aksam ve parçaları ürün gurubunda 15 ülkenin 2010-2015 yılındaki ihracat rakamları ele alınmıştır. 2010 yılında 64 milyar dolar, 2015 yılında 75,9 milyar dolar ithalat hacmi yakalamıştır. İlk 5 sırayı ABD 22,2 milyar dolar, Almanya 5,2 milyar dolar, İngiltere 4,6 milyar dolar, Fransa 3,7 milyar dolar, Kanada 2,6 milyar dolarla yer almıştır. Türkiye 305 milyon dolarlık ihracat hacmi gerçekleştirerek 36. sırada yer almıştır.

Tablo 13. Dünya mobilya ihracatı, somya, kanepeler, yatak takımı ve benzeri eşya

9404- Somya, kanepeler, yatak takımı ve benzeri eşya							
No	İthalatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	ABD	2.573.819	2.607.655	2.714.095	2.895.854	3.038.504	3.322.202
2	Japonya	1.037.870	1.324.522	1.425.127	1.366.057	1.312.730	1.184.680
3	Almanya	935.901	1.054.297	996.676	1.095.271	1.163.628	1.012.411
4	İngiltere	540.560	549.925	512.201	522.907	607.813	624.304
5	Fransa	600.963	672.532	635.312	634.324	653.167	588.408
6	Kanada	430.767	452.947	488.145	494.845	491.690	472.287
7	Avustralya	261.445	282.876	320.315	342.882	362.156	373.819
8	Hollanda	376.320	442.760	387.093	348.306	355.871	342.294
9	Kore	172.351	209.238	239.098	249.568	278.966	321.909
10	İsviçre	238.385	278.483	277.609	303.814	320.308	290.225
11	İsveç	257.641	301.082	289.667	309.162	321.260	278.674
12	İspanya	317.038	329.259	268.421	257.030	296.154	274.863

13	Belçika	266.553	292.677	271.939	294.237	323.344	263.843
14	Umman	10.303	12.338	18.893	19.263	20.438	247.979
28	Türkiye	63.825	94.937	90.406	116.099	127.363	88.189
Genel Toplam		11.283.28	12.706.06	12.820.25	13.410.14	14.179.55	14.128.84

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9404- Dünya mobilya ithalatı, somya, kanepeler, yatak takımı ve benzeri eşya ürün gurubunda 15 ülkenin 2010-2015 yılındaki ithalat rakamları ele alınmıştır. Dünyanın en büyük mobilya ithalatçısı ABD, 2015 yılında dünya mobilya ithalatının 3,3 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. ABD'den sonra dünyada en fazla mobilya ithalatı yapan ülkeler Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa'dır. Türkiye 88 milyon dolarla 28. sırada yer almıştır.

2.4. Türkiye'de Mobilya Sektörü

Türkiye'de 19.yy'da orman ürünleri sanayine yapılan yatırımlara ve en köklü sanayi sektörlerden biridir. Mobilya sektörü, son yıllarda ihracatta olan başarısı ile göz önündedir ve ülke için stratejik bir önem taşımaktadır. Sektörün ekonomiye olan katkısı son 10 yılda hızlı bir büyüme göstermiştir. Türkiye nüfusu hızlı büyüyen bir ülke olmasıyla birlikte artan kentleşme mobilya talebi de paralel bir şekilde artmaktadır. Konutlaşma, yeni evlilikler, moda ile değişen tarz, eski mobilya değişimi gibi etkileyen nedenlerle mobilyaya olan talep her geçen gün artmaktadır (Uygun, 2000). Türkiye'nin mobilya ihracatı 2005 yılında 715 milyon dolar olarak gerçekleşirken, sektörün 2015 yılı ihracatı 2,2 milyar dolara ulaşmıştır. 2005 yılında 389 milyon dolar olarak gerçekleşen sektör ithalatı, 2011 yılında 690 milyon dolar iken 2015 yılında da 850 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir (Trademap Veri Tabanı).

Türkiye'de, 01.01.1989 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Armonize Sistem Nomanklatörü esas alınarak yapılan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonlarına (GTIP) göre, mobilya sektörü sınıflandırılması aşağıdaki gibidir;

Tablo 14. Mobilya Sınıflandırılması

GTİP NO	ÜRÜN TANIMI
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar (yatak haline getirebilir türden olsun olmasın) ve bunların aksam ve parçaları
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları
9404	Somyalar, yaylı veya içleri herhangi bir maddeyle doldurulmuş veya teçhiz edilmiş yatak eşyası ve benzeri eşya

Kaynak: TUİK

2.5.Türkiye’de Mobilya Üretimi

Günümüzde Türk mobilya endüstrisi, genelde çoğu geleneksel yöntemlerle çalışan küçük ölçekli firmalar ağırlıktadır. Fakat son 10 yıllık büyüme ile orta veya büyük ölçekli firmalarında artış gösterdiği gözlenmektedir. Mobilya üretiminde, büyük ve sektörde bilinen tecrübeli firmaların tasarım faaliyetleri anlamında üretimde sorun yaşanmaktadır. Tasarımı katalogdan model çıkarma yöntemi yerine, yeni ve özgün modellerle tasarımı geliştirmeye dayalı çalışmalar yapılmasıyla uluslararası pazarda rekabet gücünü arttırabilecektir (Sakarya, 2006).

Mobilya üretim süreci, üretim miktarına ve akışına göre; parti üretimi, sürekli üretim, kesikli üretim, siparişe göre üretim biçimlerinde bir sınıflandırma ile ele alınabilmektedir. Parti üretimi, özel bir siparişi veya sürekli bir talebi karşılamak amacıyla, belirli miktarlarda oluşan partiler halinde üretilmesidir (Üreten, 2002, s.19). Sürekli üretim ise, makine ve tesislerin sadece bir ürüne üretildiği ve bir ürün üzerindeki işlemlerin birbiri ardına yerine getirildiği sistemlerdir (Üreten, 2002, s.14). Kesikli üretimde, farklı ürünlerden az sayıda üretilmesidir (Üreten, 2002b, s.14).

Mobilya üretiminde önemli bölgeler, toplam üretimdeki paylarına göre; İstanbul, Ankara, Bursa (İnegöl), Kayseri, İzmir ve Adana olarak sıralanmaktadır (Sakarya, 2006). İstanbul’da mobilya sektörü İkitelli Organize sanayi Bölgesi Masko ve küçük sanayi sitesindeki Modoko mobilya siteleri ile önemli iki mobilya merkezine sahiptir. Ankara siteler semti 1960 yıllarında Marangoz Odasının önderliğinde kurulmuştur ve 5.000 dönüm arazi üzerinde faaliyet göstermektedir. Bursa-İnegöl Bölgesi gelişme potansiyeli yüksek bir bölgedir. Tarihi İpek Yolu üzerinde bulunmasının getirdiği ticari hareketliliği olması nedeniyle çok büyük avantaj sahibidir.

2.6. Türkiye Mobilya Ticareti

Türkiye’de Mobilya Sektörü istihdam anlamında ve ülkeye ve ekonomiye katkısı oldukça büyük bir paya sahiptir. İhracatın her geçen gün artması ile sektör en önemli sektörlerin başında yer almaktadır. Sektörün bu gelişimi, dışa açılımla birlikte deneyimlerinde gelişmesini sağlamaktadır.

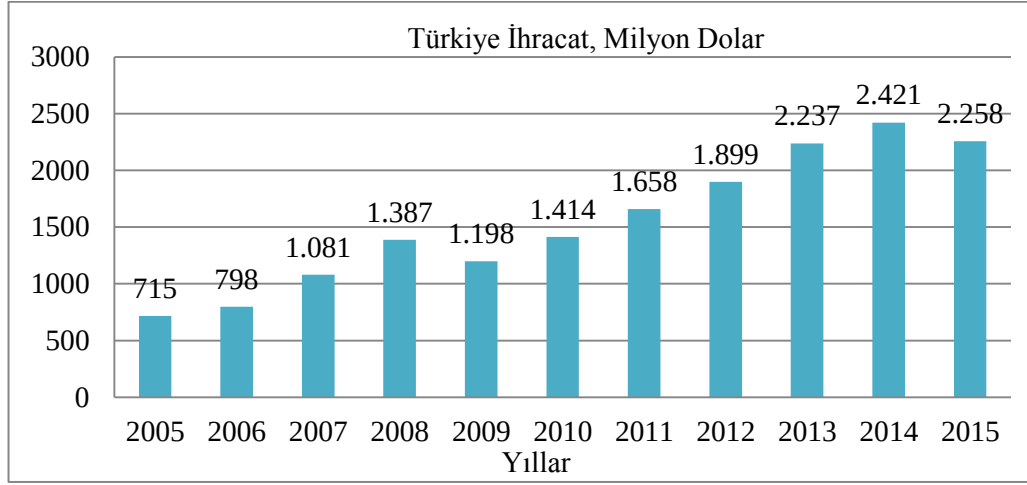
Türkiye Mobilya sektöründe ihracat bazında Irak başta gelmektedir. 2015 yılında 428,6 milyon dolarlık ihracatla en çok ihracat yapılan ülke konumundadır. 2015 yılında en çok ihracat yapılan ülkeler sırasıyla; Irak, Suudi Arabistan, Almanya, Libya ve Fransa’dır. Türkiye Mobilya ithalatında Çin başı çekmektedir. Çin’den 2015 yılında 277,1 milyon dolarlık ithalat, ikinci sırada olan İtalya’dan 88,1 milyon dolar ithalat, üçüncü sırada olan Almanya’dan 86,8 milyon dolarlık ithalat yapılmıştır (Trademap Veri Tabanı).

2.6.1. Türkiye Mobilya İhracatı

Ekonomideki büyüme ihracatla paralel bir ilişkiye sahip olması literatürde çokça tartışılan bir politikadır. İktisatçıların bir kısmı ihracatın ekonomiye etkisi olduğunu, bir kısmı da tam tersi görüşü savunmaktadır. Türkiye 1980 yıllarda ihracata dayalı büyüme politikasına benimsemiş ve bu yolda ilerlemiştir. Son 30 yıldır gelişmekte olan birçok de ülke bu politikayı benimsemektedir (Saatçioğlu ve Karaca, 2004).

Mobilya sektörünün gelişmesi mobilya ihracatına bağımlı olarak büyümektedir. Türkiye’nin mobilya ihracatı 2010 yılında 1,4 milyar dolar olarak gerçekleşirken, 2015 yılında 2,2 milyar dolara ulaşarak en fazla ihracat yapan 13. ülke sıralamasına girmiştir (Trademap Veri Tabanı).

Grafik 3. Türkiye'nin Mobilya İhracatı Değerleri 2005-2015, Milyon Dolar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Türkiye'nin mobilya ihracatı değerlerine bakıldığında son 10 yılın artış gösterdiği görülmektedir. 2005 yılında 715 milyon dolarlık ihracat yapan Türkiye her sene ihracatında artış göstermiştir. 2010 ve 2011 yılında %17 artış, 2012 yılında %15 artış ile 1,9 milyar dolar gerçekleştirmiştir. 2015 yılı bir önceki yıla göre %7 düşüşle 2,2 milyar dolar gerçekleştirerek 2,2 milyar dolarla 12. sırada en çok ihracat yapan ülke sıralamasına girmiştir.

Tablo 15. Türkiye'nin Ükelere Göre Mobilya İhracatı

NO	İhracatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Irak	209,287	286,471	396,298	455,15	481,161	428,661
2	Suudi Arab.	29,928	42,623	66,676	84,1	116,296	165,377
3	Almanya	135,369	168,837	152,823	143,94	85,295	155,771
4	Libya	75,41	17,494	2627,797	2696,19	2696,752	137,571
5	Fransa	73,809	91,39	85,45	105,69	118,998	126,12
6	Azerbaycan	82,964	108,478	131,509	166,777	178,007	102,369
7	Türkmenistan	47,018	76,134	61,209	87,962	99,87	83,647
8	İngiltere	12,604	40,776	49,672	3056,619	63,315	63,208
9	Arap Emir.	20,894	39,162	20,876	41,029	40,835	58,05
10	Hollanda	46,637	56,553	53,18	46,351	46,574	44,483
11	Cezayir	11,403	13,828	14,272	18,828	32,223	39,192

12	Rusya	36,235	49,113	138	100,775	77,855	31,641
13	Gürcistan	16,818	28,539	32,126	30,891	197,487	173,366
14	Mısır	10,71	14,034	20,494	23,179	354,139	28,871
15	İran	91,359	110,755	71,545	31,355	37,852	17,187
Genel Toplam		1.417,96	1.658,39	1.899,01	2.237,24	2.422,00	2.258,06

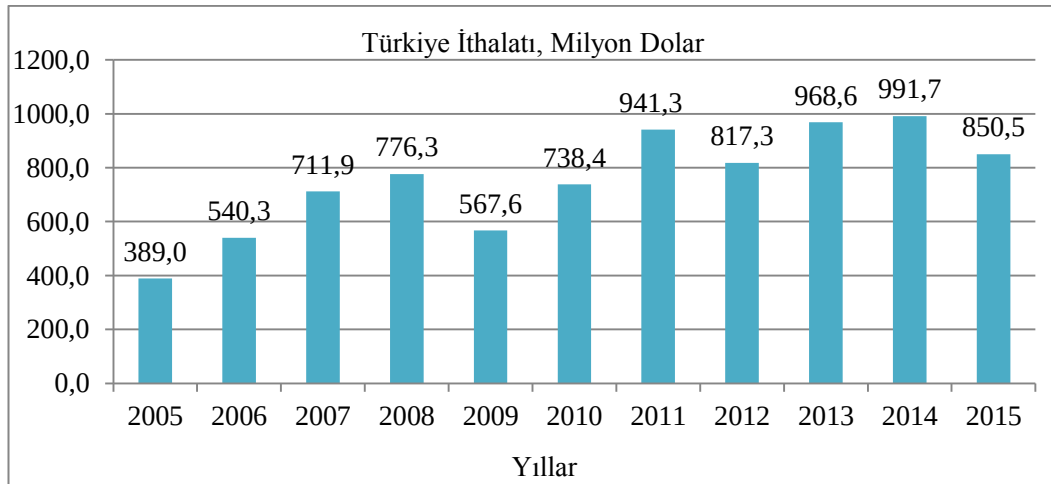
Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Türkiye'nin ülkelere göre mobilya ihracatı dağılımı incelendiğinde, son 5 yıldır en fazla ihracatın Irak'a yapıldığını görülmektedir. Irak'ın 2010'daki değeri 209,2 milyon dolar, 2011' de 286,4 milyon dolar, 2012 de 396,2 milyon dolar, 2013'te 455,1 milyon dolar, 2014'te 481,1 milyon dolar ve 2015 yılında 428,6 milyon dolar ihracat yapılmıştır. Her yıl hem birinci sıradaki yerini korumuş ayrıca her yıl toplam ithalattaki payını arttırmıştır. Irak' takip eden Suudi Arabistan 2015 yılında 165,3 milyon dolarla ihracat artışı ile birlikte Suudi Arabistan 2. sırada yer almıştır. Almanya, 155,7 milyon dolar, Libya 137,7 milyon dolar, Fransa 126,1 milyon dolarla ilk 5 sırada olduğu görülmektedir.

2.6.2. Türkiye Mobilya İthalatı

1986 yılında, mobilya ithalatının daha fazla serbestleştirilmesi ve daha sonra 1996 yılında AB ile Gümrük Birliği'ne girmemiz ile mobilya ithalatında artış görülmüştür (CSIL, 2001). Ülkemizde önde gelen sektörlerden biri olan mobilya sektörü ithal ürünlerde bağımlılığı nerdeyse en az olan sektörler biridir.

Grafik 4. Türkiye'nin Mobilya İthalat Değerleri 2005-2015, Milyon Dolar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Türkiye Mobilya ithalatına grafik 4'e bakıldığında 2005 yılında 389 milyon dolarlık ithalat yapıldığı görülmektedir. 2008 yılına kadar yükseliş gösteren mobilya ithalatı, 2009 yılında düşüş göstererek 567,4 ithalat değerine ulaşmıştır. 2010 ve 2011 yılında %27 artış, 2014 ve 2015 yılında %16 düşüş ile 2015 yılını 850 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirdiği görülmektedir.

Tablo 16. Türkiye'nin Ülkelere Göre Mobilya İthalatı

NO	İthalatçı Ülkeler	Yıllar (Bin Dolar)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Çin	276,237	343,858	297,721	333,948	349,251	277,152
2	İtalya	68,986	93,429	83,514	118,83	108,746	88,172
3	Almanya	75,18	87,802	76,237	103,659	96,051	86,867
4	Polonya	39,414	51,447	48,646	56,753	52,118	49,672
5	Fransa	35,973	42,483	38,614	42,929	39,344	35,626
6	Romanya	14,632	27,122	26,868	30,781	31,896	33,921
7	Free Zones	11,507	22,123	22,349	28,931	39,143	20,832
8	Bulgaristan	5,424	8,121	6,06	9,648	11,71	20,818
9	Amerika	12,569	15,351	13,094	16,354	16,348	20,14
10	Vietnam	18,77	20,609	16,318	18,653	21,749	19,837
11	Kore	9,933	8,127	5,236	5,288	11,828	18,982
12	İspanya	29,577	39,842	30,708	44,914	31,657	15,277
13	Endonezya	18,724	21,439	16,189	17,194	19,059	14,411
14	Çek Cumh.	5,96	8,43	9,159	10,801	17,777	12,391
15	İngiltere	7,247	21,956	11,524	9,33	9,356	12,041
Genel Toplam		738,50	941,39	817,32	968,66	991,71	850,60

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Ülkelere göre mobilya ithalatı dağılımı incelendiğinde, Çin'in her yıl öne çıktığı görülmektedir. Toplama ihracat içinde Çin'in 2010'daki değeri 276 milyon dolar, 2011'de 343 milyon dolar, 2012'de 297 milyon dolar, 2013'te 333 milyon dolar, 2014'te 349 milyon dolar ve 2015 yılında 277 milyon dolar ile her yıl hem birinci sıradaki yerini korumuş hem de her yıl toplam ithalattaki payını arttırmıştır. Çin'i

takip eden İtalya ithalattaki payı ise, 2010-2015 yıllarında, sırasıyla 68 milyon dolar, 93 milyon dolar, 83 milyon dolar, 118 milyon dolar, 108 milyon dolar ve 2015 yılında 88 milyon dolardır. İtalya'yı takip eden ülkeler Almanya, Polonya, Fransa en çok ithalat yapan ilk 5 sırada yer almışlardır. Romanya son beş yılda mobilya ithalatında büyük sıçrama yaparken, İspanya 2015 yılında hızlı bir ithalat düşüşü ile dikkat çekmektedirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MOBİLYA SEKTÖRÜNÜN REKABET GÜCÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ ve SWOT ANALİZİ

3.1. Çalışmanın Amacı

Mobilya sektörü Türkiye ekonomisi için önemli sektörlerden biridir. Çalışmanın amacı Türkiye'nin mobilya sektörünün, 2005 yılı ve sonrasındaki 10 yıllık dönem itibariyle her bir alt sektör için sahip olduğu rekabet gücünü ortaya koymaktır. Elde edilen sonuçlar ile mobilya sektörüne ve bu alanda yapılacak çalışmalara katkı sağlamak amaçlanmıştır.

3.2. Çalışmanın Yöntemi ve Veri Kümesi

Çalışmada yöntem olarak Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler yaklaşımını Vollrath tarafından görelî ithalat avantajının da dâhil edilerek formüle edilen RCA (Revealed Comparative Advantage) indeksi ve SWOT Analiz yöntemi kullanılmıştır.

3.2.1. Çalışmanın Veri Kümeleri

Araştırmada Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTIP) sınıflandırması kullanılmıştır. Bu sınıflandırmaya göre GTIP 94 mobilya sektörü (9405 ve 9406 hariç) ve bunun 12 haneli alt sektörlerinin 10 yıllık dönem itibariyle AKÜ değerleri hesaplanarak sektörün rekabet gücü, Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük (AKÜ) yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Ülkelerin gümrüklerinden ithalat ve ihracat verilerinin derlendiği Trademap verilerinden yararlanılmıştır. Türkiye'nin mobilya sektörünün 2005-2015 dönemine ait dış ticaret verileri Trademap'ten alınmıştır. Araştırmada bulunan diğer analiz, SWOT Analiz yöntemidir. Çalışmada 48 firmaya ulaşarak yapılan analizde mobilya sektörünün güçlü yönleri, fırsatları, tehditleri ve zayıf yönleri ele alınmıştır.

3.2.2. Çalışmanın Yöntemi-AKÜ

Çalışmamızda Türkiye mobilya sektörünün rekabet gücü Balassa'nın Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük (AKÜ) yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Kullanılan hesaplama yöntemi aşağıda yer almaktadır:

$$RCA = [\ln(X_{ij}/X_{it})/(X_{nj}/X_{nt})] - \ln [(M_{ij}/M_{it}) / (M_{nj}/M_{nt})]$$

$$RCA = \ln (X_{ij} / X_{it}) - \ln (X_{nj} / X_{nt}) - \ln (M_{ij} / M_{it}) + \ln (M_{nj} / M_{nt})$$

Burada , (X_{nj} / X_{nt}) dünyadaki (ülkeler grubundaki) j malının toplam ihracatının dünya (ülkeler grubu) toplam ihracatına oranını ve (M_{nj} / M_{nt}) de dünyadaki (ülkeler grubundaki) j malının toplam ithalatının, dünya (ülkeler grubu) toplam ithalatına oranını göstermektedir. İhracat ve ithalat arasındaki hesaplama farkları (sigorta, navlun vb) ihmal edildiğinde $(X_{nj}/X_{nt})= (M_{nj}/M_{nt})$ olup; bir malın dünyadaki toplam ihracatı, o malın dünyadaki toplam ithalatına eşittir. Bu durumda;

$$\ln (X_{nj} / X_{nt}) - \ln (M_{nj} / M_{nt}) = 0 \text{ olacaktır}$$

$RCA = \ln (X_{ij} / X_{it}) - \ln (M_{ij} / M_{it})$ halini alacaktır. Bu ifadeyi aşağıdaki gibi yazmak mümkündür;

$$RCA = \ln [(X_{ij} / X_{it}) / (M_{ij} / M_{it})]$$

RCA indeksi mal grubu (j) sabitken, farklı ülkelerin (i) aynı mal grubundaki göreceli üstünlüklerini karşılaştırmaya yöneliktir.

Bu nedenle, Türkiye'nin mobilya sektörünün dünyaya ihracatı ile Türkiye'nin mobilya sektörünün dünyadan ithalatı dikkate alınacağından, formüldeki ülke indisi olan (i), her bir sektör (j) için sabittir ve ihmal edilebilir. Bu durumda formülün yeni hali,

$$RCA = \ln [(X_j / X_t) / (M_j / M_t)]$$

Dolayısıyla, herhangi bir mal (sektör) için rekabet gücü o malın (sektörün) ihracatının ülke toplam ihracatına (çalışmada mobilya sektörü ihracatı) oranının, o malın (sektörün) ithalatının ülke toplam ithalatına (çalışmada mobilya sektörü ithalatı) oranının doğal logaritmasına eşit olacaktır. RCA değerinin daha da hassas ölçümü ve bir endeks olarak ifade edebilmek için eşitliğin sağ tarafı 100 ile çarpılırsa, formülümüz, $RCA = (\ln [(X_j / X_t) / (M_j / M_t)]) * 100$ halini alacaktır. Bu çerçevede, RCA'lara göre sektörlerin rekabet gücü; $RCA > +50$ ise o sektörün rekabet gücünün yüksek, $-50 < RCA < +50$ ise o sektörün rekabet gücünün sınırda olduğu, $RCA < -50$ ise o sektörün rekabet gücünün düşük olduğu kabul edilmektedir (Adıgüzel, 2013).

Türkiye'nin mobilya sektörünün 2005 yılı ve sonrasındaki 10 yıllık dönem itibariyle sahip olduğu rekabet gücünü değerlendirmek amacıyla için Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (AKÜ) indeksi hesaplanmıştır.

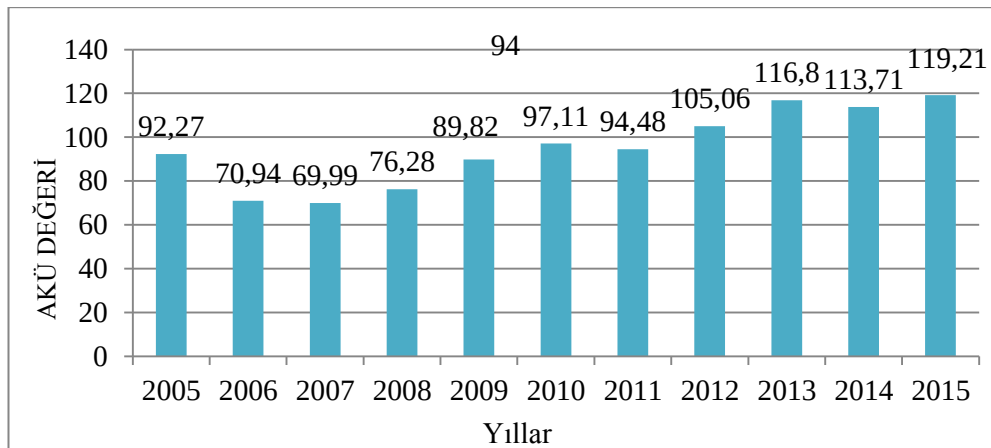
Tablo 17. GTİP(94) için Hesaplanan Yıllara Göre AKÜ Değeri

GTİP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
94	92,2	70,9	69,9	76,2	89,8	97,1	94,4	105,0	116,8	113,7	119,2

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Mobilya sektörü için 2005-2015 yılları arasındaki 10 yıllık AKÜ değerleri +92,27 ile +119,21 değer arasında hesaplanmış olup Türkiye'nin rekabet gücü bu sektörde yüksek olduğu görülmektedir. 2005 yılından itibaren, AKÜ değerlerindeki sürekli artış rekabet gücünün ilerleyen senelerde yükseleceğini işaret etmektedir.

Grafik 5. Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2005-2015

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

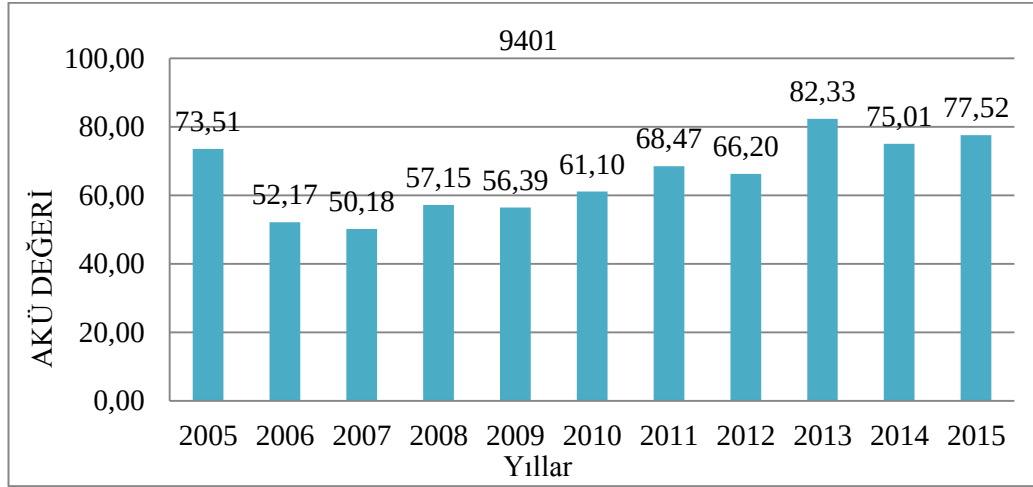
Türkiye'nin mobilya sektöründe rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde -50<AKÜ<+50 arasında değerler göstermesi nedeniyle rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2005 yılında +92,27 değer iken 2015 yılında +119,21 değeri ile artış göstermesi rekabet gücünün artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 18: GTİP(9401, 9402, 9403, 9404) için Hesaplanan Yıllara Göre AKÜ Değeri

GTİP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
9401	73,51	52,17	50,18	57,15	56,39	61,10	68,47	66,20	82,33	75,01	77,52
9402	-75,54	-60,17	-48,95	-57,13	5,51	8,36	18,49	39,11	101,0	42,11	21,62
9403	119,6	94,02	90,17	101,1	125,7	145,2	132,1	155,4	159,4	166,4	170,2
9404	130,0	96,91	114,2	99,56	108,5	78,14	48,03	37,61	37,31	28,54	60,30

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

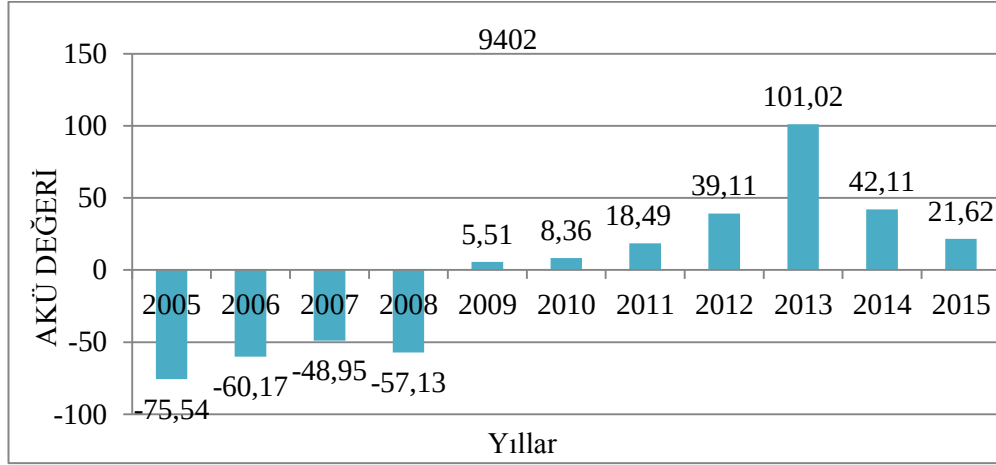
Grafik 6. GTIP (9401)Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2005-2015

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9401- Oturmaya mahsus mobilyalar (yatak haline getirebilir türden olsun olmasın) ve bunların aksam ve parçaları sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde $RCA > +50$ yüksek değerler göstermesi nedeniyle son 10 yılda rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2005 yılından itibaren AKÜ değeri düşüş sergilemiş ve 2007 yılında AKÜ değeri sınıra yaklaşmıştır. 2013 yılı son 10 yılın en çok rekabet gücüne sahip olduğu yıldır.

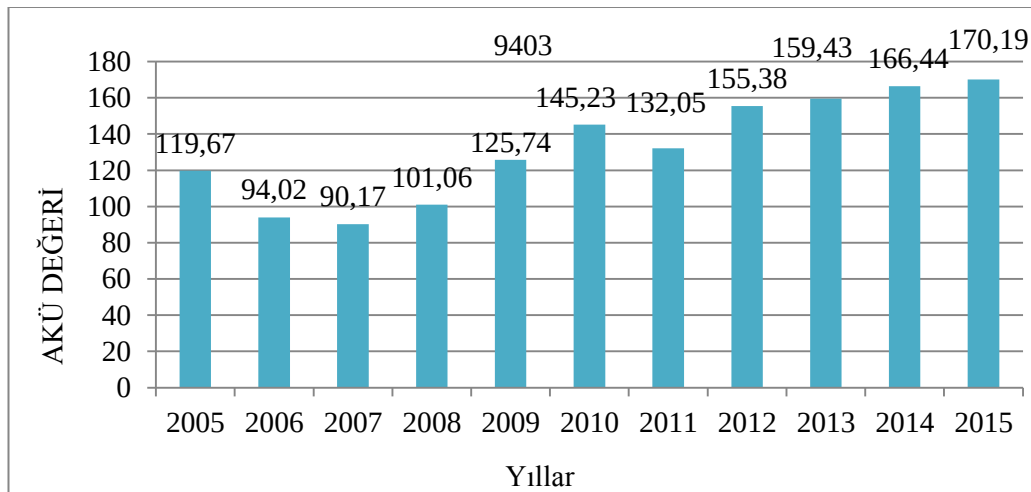
Grafik 7. GTIP (9402)Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2005-2015

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9402-Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar sınıfında Türkiye'nin 2005 yılında -75,54 ile rekabet gücünün olmadığı incelenmiştir. 2009 yılında +5,51 değeri ile artış gösteren rekabet gücünü sınırı ulaştırmıştır. 2013 yılındaki artışı ile rekabet gücünü sahip olan Türkiye, 2015 yılını düşüş yaşayarak +21,62 seviyesiyle sınırda tamamlamıştır.

Grafik 8. GTIP (9403)Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2005-2015

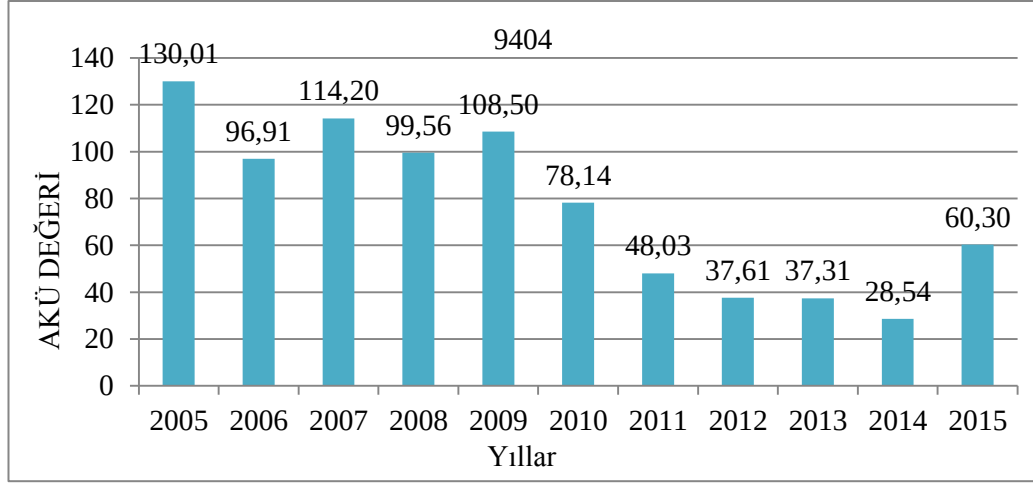

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9403- Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2005 yılında +119,67 AKÜ değeri ile rekabet gücü olduğu

görülmektedir. 2006-2007 yılları itibaren rekabet gücünde düşüş yaşamıştır. 2013 yılında +159,43 değeri, 2014 yılında +166,44 değeri ve 2015 yılında +170,19 değeri ile durağan ve rekabet gücü olduğu görülmektedir. Türkiye'nin son 10 yılda korunduğu ve rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir.

Grafik 9. GTIP (9404)Türkiye'nin Mobilya Rekabet Gücü 2005-2015

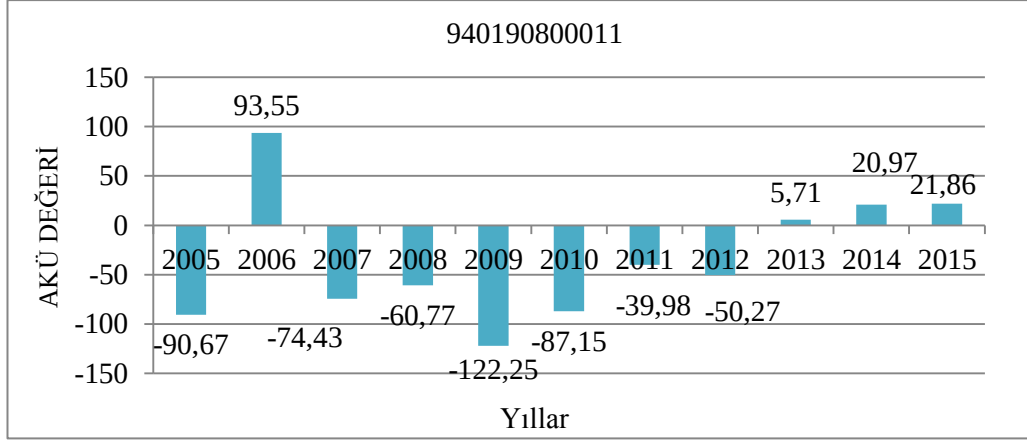

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

9404- Somyalar, yaylı veya içleri herhangi bir maddeyle doldurulmuş veya teçhiz edilmiş yatak eşyası ve benzeri eşya sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde 2005 yılında +130,01 değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2011 yılından itibaren AKÜ değerinde yaşanan düşüşle 2014 yılını +28,54 ile rekabet gücünü sınırda tamamlamıştır. 2015 yılında rekabet gücü artış göstererek +60,30 değeri ile rekabet gücü olduğu görülmüştür.

Aşağıda Türkiye mobilya sektörünün GTIP 12 haneli ürünlerinin rekabet gücü hesaplama sonuçları grafikler ile verilmiştir.

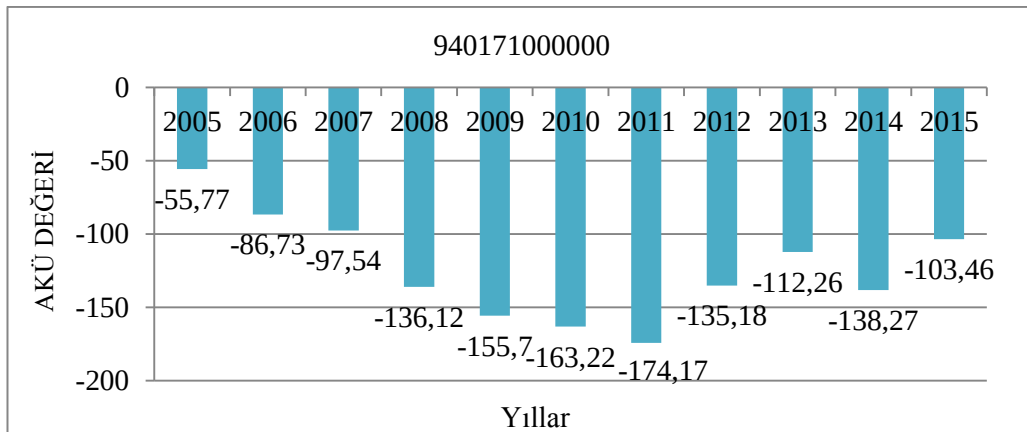
Grafik 10. Kara Nakil Vasıtaları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyaların Aksam ve Parçaları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Kara Nakil Vasıtaları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyaların Aksam ve Parçaları sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ indeks değerleri incelendiğinde 2005 yılında -90,67 iken 2006 yılında hızlı bir atış göstererek rekabet gücü artmıştır. Fakat 2007 yılı itibariyle AKÜ değerleri 2011 yılına kadar düşmüştür ve rekabet gücü yoktur. 2013 yılında +5,71 değeri, 2014 yılında +20,97 ve 2015 yılında +21,86 değeri ile $-50 < AKÜ < +50$ arasındaki seviyeye gelerek sınır değerler arasında gerçekleşen akü değerleri ile düşük de olsa Türkiye'nin bu ürün kategorisinde rekabet gücü sınır seviyelerdedir.

Grafik 11. Metal İskeletli İç Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar

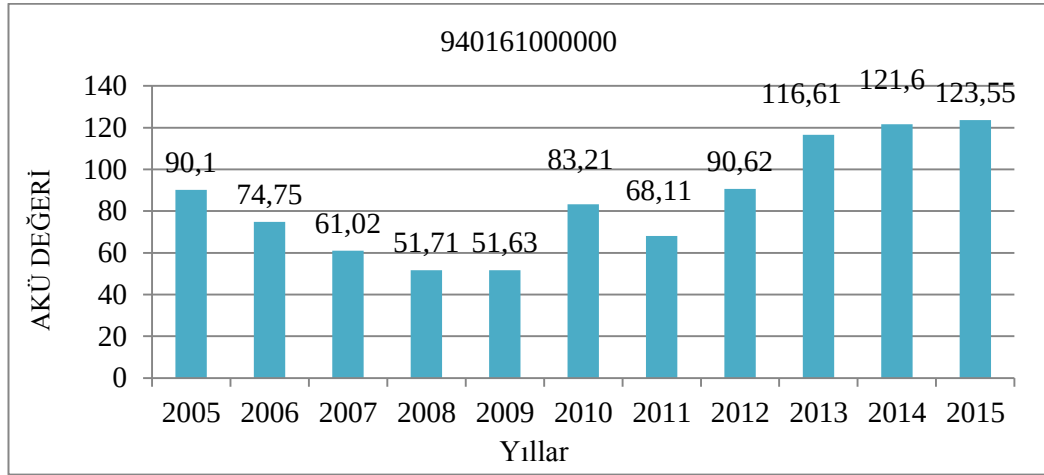

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Metal İskeletli İç Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar sınıfında Türkiye rekabet gücüne sahip değildir. 2005 yılında -55,77 olan AKÜ değeri sınıra

yakın olmasına rağmen yıllar itibariyle 2006 yılında -86,73, 2007 yılında -97,54, 2008 yılında -136,12, 2009 yılında -155,7, 2010 yılında -163,2 ve 2011 yılında -174,1 ile düşüş trendi sergilemiş rekabet gücü olmamıştır. 2012 yılında -135,18 değeri, 2013 yılında -112,26 değeri, 2014 yılında -138,27 değeri ve 2015 yılında -103,46 değeri ile artış göstermiş olmasına rağmen rekabet gücü yoktur.

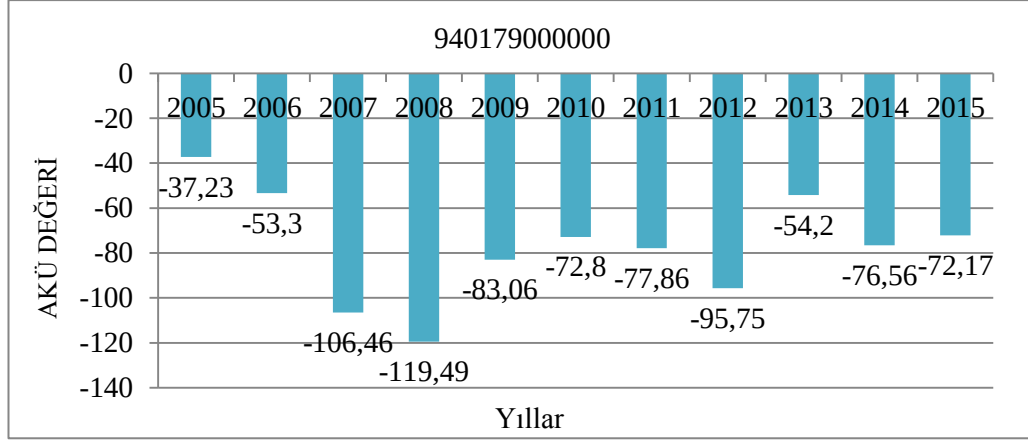
Grafik 12. Ahşap İskeletli İçi Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Ahşap İskeletli İçi Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar sınıfında AKÜ değerleri Türkiye'nin bu alt sektörde rekabet gücünün olduğunu göstermektedir. 2005 yılında +90,1 değeri, 2006 yılından itibaren düşüş göstermiş ve 2009 yılında rekabet gücü +51,63 değeri ile sınıra yaklaşmıştır. Fakat 2010 yılında +83,21 yükselerek yıllar arasında iniş çıkış dalgalanmalarla birlikte 2015 yılında +123,55 değerine ulaşarak rekabet gücünde artış göstermiştir. Grafik genel olarak incelendiğinde bu ürün grubundaki akü indeksi 2010 yılına kadar gerileme trendi gösterse de son yıllarda daha durağan ve rekabet gücünün korunduğu ve rekabet gücünün olduğu görülmektedir.

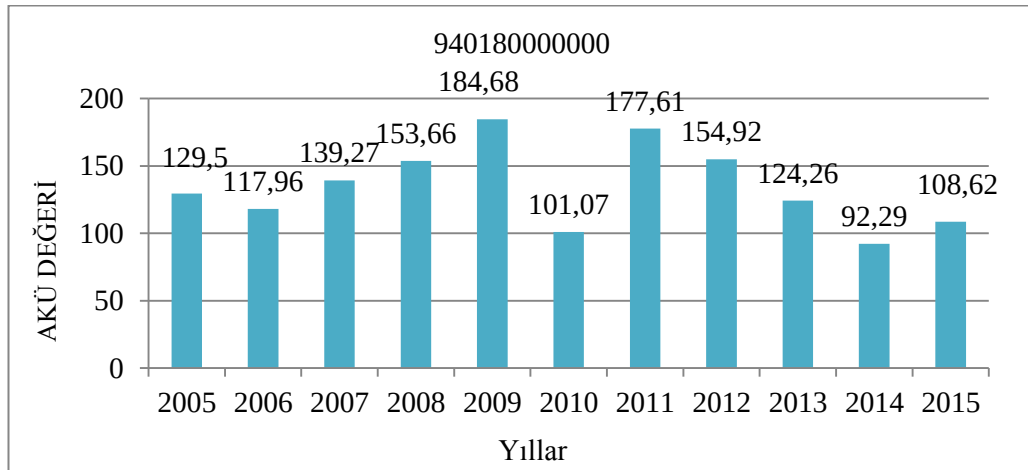
Grafik 13. Metal İskeletli İçi Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Metal İskeletli İçi Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar sınıfındaki AKÜ indeksi 2005 yılında -37,23 değeri ile rekabet gücü sınırda olduğu görülmektedir. 2006 yılında düşüş trendi göstererek mevcut sınırdaki rekabet gücünü koruyamamış ve 2008 yılında -119,49 seviyesine gerilemiştir. 2009 ve 2015 yılları arasında dalgalanmalar yaşamış fakat 2015 yılında -72,17 değerine ulaşmıştır. Türkiye son 9 yıldır Metal İskeletli İçi Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar sınıfında rekabet gücü gösterememiştir.

Grafik 14. Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar

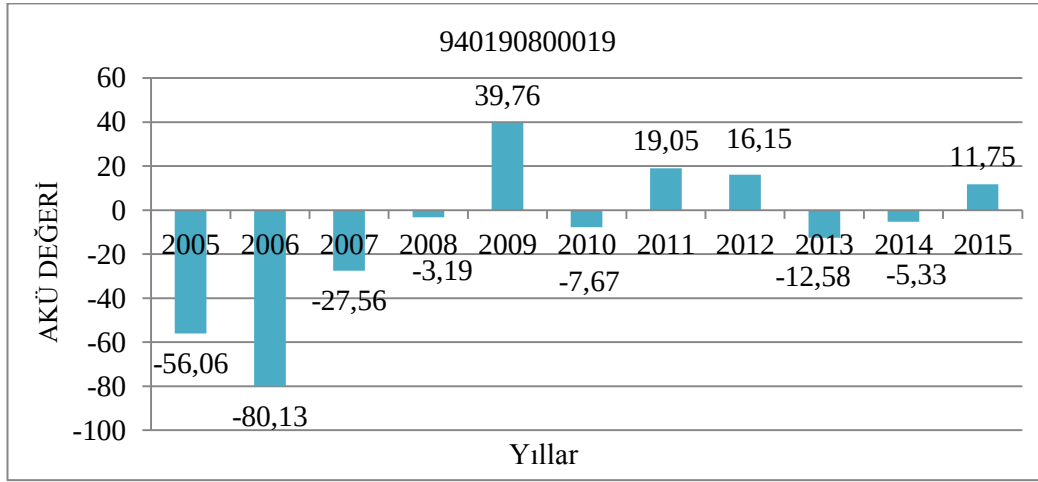

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar sınıfında ürün grubunda AKÜ indeks değerlerine göre Türkiye'nin rekabet gücü vardır. 2005 yılında akü +129,5 değerinde

gerçekleşmiştir. İlerleyen yıllarda AKÜ değeri kayda değer bir artış göstererek 2009 yılında +184,68 ile yüksek bir rekabet gücüne sahip olduğu görülmektedir. 2010 yılında gerileme eğilimi göstererek sert bir düşüş ile +101,07 değerine gerilemiştir. 2011 yılında +177,61 seviyesinde artış göstermiştir fakat tekrar düşüşle son dört yılda gerileme trendi göstermektedir. 2015 yılında $-50 < AKÜ < +50$ değeri üzerine ulaştığı için rekabet gücü olduğu hesaplanmıştır.

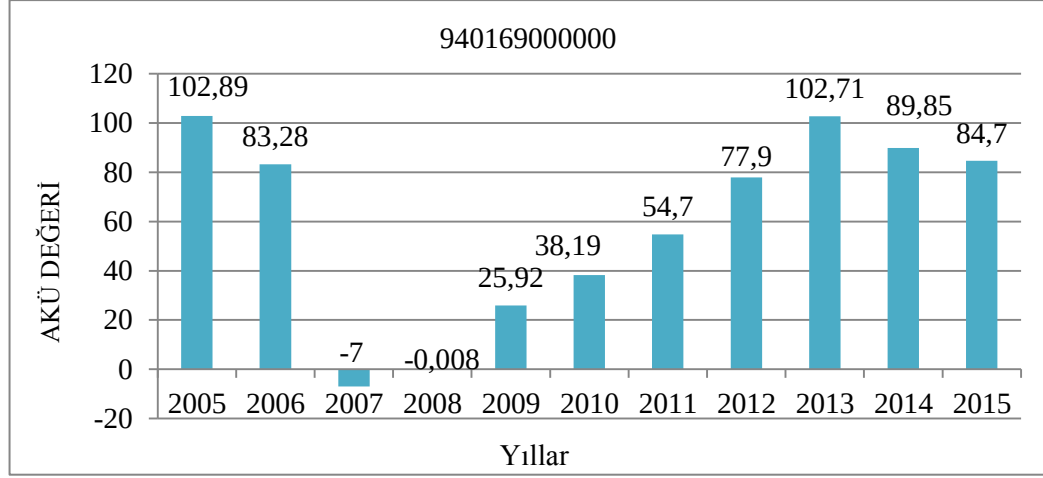
Grafik 15. Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyaların Aksam ve Parçalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Mobilyaların Aksam ve Parçalar sınıfında Türkiye AKÜ indeksi 2005 yılında -56,06 rekabet gücüyle sınırın altında kalmıştır. 2008 yılında gerileme göstererek -80,13 değeri ile rekabet gücünü sınırın altına düşürmüştür. 2007 yılında -27,56 düzeyi, 2008 yılında -3,19 düzeyine ulaşmış. 2009 yılında artış göstererek +39,76 seviyesine ulaşmıştır. 2015 yılında +11,75 değeri ile artış göstererek rekabet gücü yükselmesine rağmen Diğer Mobilyaların Aksam ve Parçalar sınıfında rekabet gücü sınırdan kalmıştır.

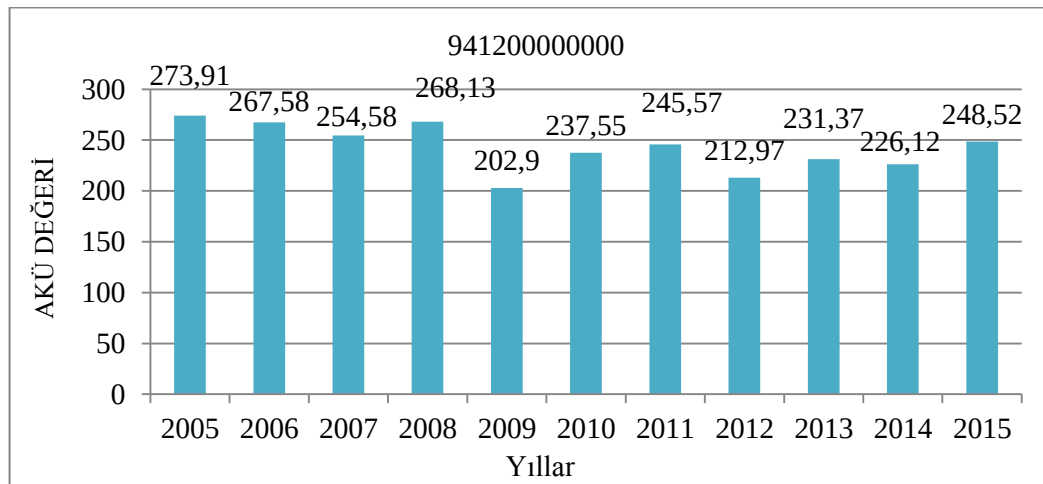
Grafik 16. Ahşap İskeletli İçi Doldurulmamış Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Ahşap İskeletli İçi Doldurulmamış Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar grubunda akü indeks değerlerine göre Türkiye'nin rekabet gücü vardır. 2005 yılında AKÜ değeri +102,89 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlerleyen yıllarda AKÜ değeri gerileme eğilimi göstererek hızlı bir düşüşle 2007 yılında -7 değeri ile rekabet gücü sınırda kalmıştır. 2008 yılından itibaren tekrar yükseliş gösteren AKÜ değeri 2013 yılında +102,71 seviyesinde olduğu görünmüştür. 2015 yılında +84,7 ile Türkiye bu ürün grubunda rekabet gücüne sahiptir.

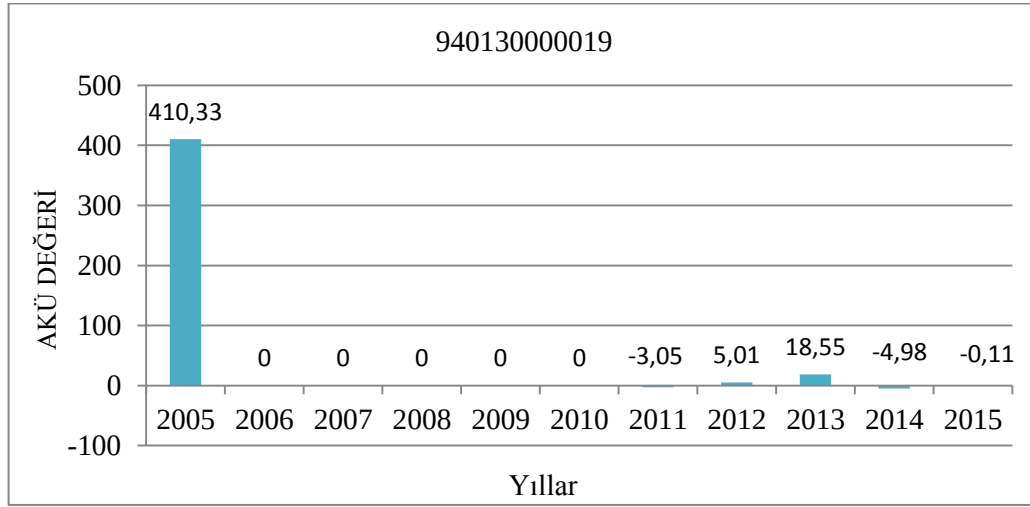
Grafik 17. Motorlu Taşıtlarda Kullanılan Türden Oturmaya Mahsus Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Motorlu Taşıtlarda Kullanılan Türden Oturmaya Mahsus Mobilyalar sınıfında AKÜ değerleri Türkiye'nin bu alt sektörde rekabet gücünün olduğunu göstermektedir. 2005 yılında +273,91 AKÜ değeriyle, 2009 yılında +202,9 değeri ile gerileme trendi sergilemiş. 2015 yılına +248,52 değeri ile daha durağan ve rekabet gücü olduğu görülmektedir. Türkiye'nin son 10 yılda korunduğu ve rekabet gücünün yüksek olduğu görünmektedir.

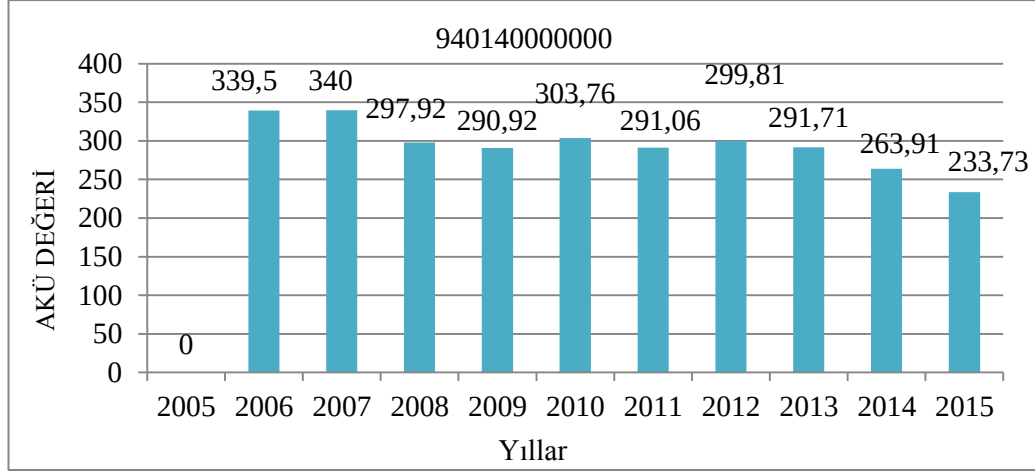
Grafik 18. Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Diğer Maddelerden Koltuk ve Sandalyeler

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Arkalıklı İçi Dolu Tekerlekli Kayabilir Diğer Maddelerden Koltuk ve Sandalyeler sınıfında Türkiye 2005 yılında +410,33 değeri ile rekabet gücü olduğu incelenmiştir. 2006-2010 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmamıştır. 2005 yılında sonra hızlı bir düşüş göstermiş ve 2011 yılında -3,05 değeri, 2012 yılında +5,01 değeri, 2013 yılında +18,55 değeri, 2015 yılında -4,98 değeri ve 2015 yılında -0,11 değeri ile 2006 yılı ve 2015 yılları arasında rekabet gücü sınırda kalmıştır.

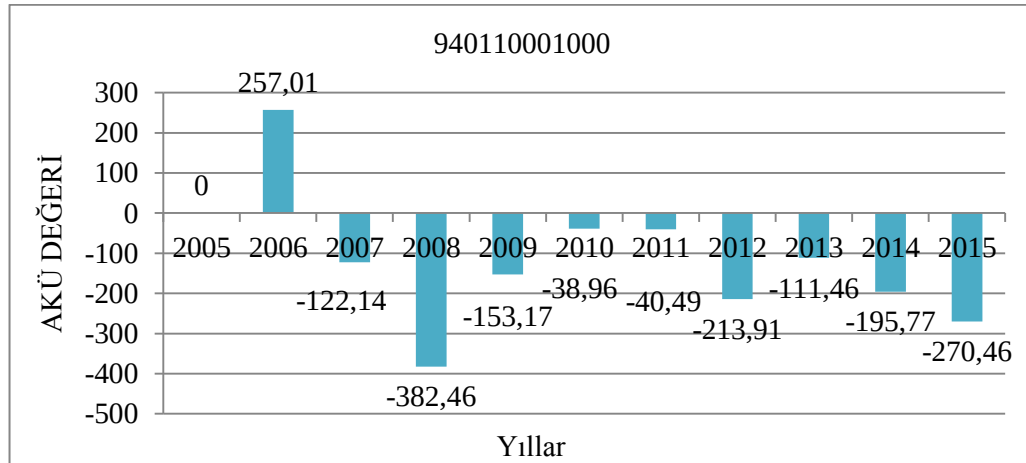
Grafik 19. Yatak Haline Getirilebilen Oturma Mobilyası (Kamp Ve Bahçe İçin Hariç)

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Yatak Haline Getirilebilen Oturma Mobilyası (Kamp Ve Bahçe İçin Hariç) sınıfında Türkiye 2006 yılında +339,5 değeri ile rekabet gücüne sahip olduğu görülmüştür. Grafik genel olarak incelendiğinde bu ürün grubundaki AKÜ indeksi 2006 - 2015 yılları arasında son 9 yıllık durağan bir AKÜ indeksi göstermiştir. Türkiye bu alt sektörde 2015 yılında +233,73 değeri ile rekabet gücünü korumuştur.

Grafik 20. Sivil Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar (Deriyle Kaplama)

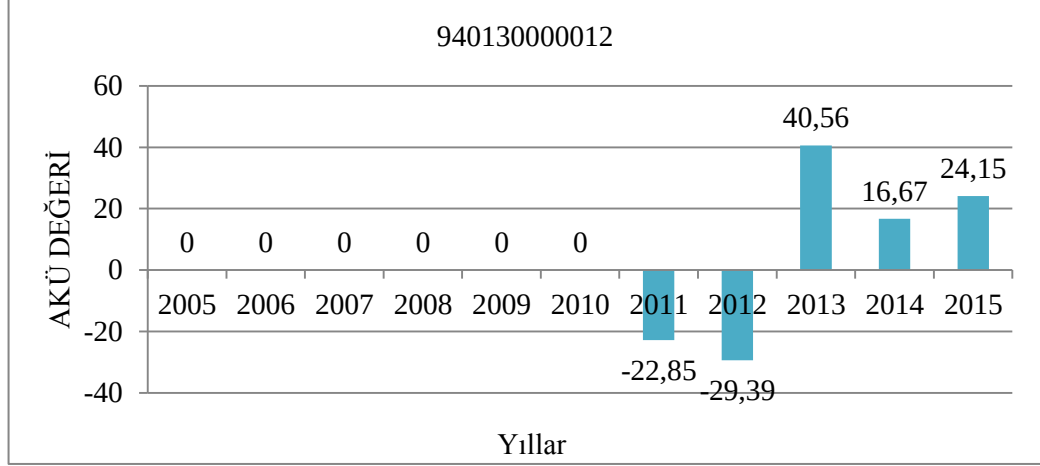

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Sivil Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar (Deriyle Kaplama) 2006 yılında +257,01 rekabet gücü olduğu görülmüştür. 2007 ve 2008 yılında AKÜ indeks değerinde gerileme yaşanması ile birlikte bu yıllarda rekabet gücünü kaybetmiştir. 2010 yılında -38,96 değeri, 2011 yılında -40,49 değeri ile yükselme göstermiş ve

rekabet gücü bu yıllarda sınırdan kalmıştır. 2012 ve 2015 yılları arasında gerileme trendi göstererek Türkiye bu yıllarda AKÜ indeks değerlerinde rekabet gücü yoktur.

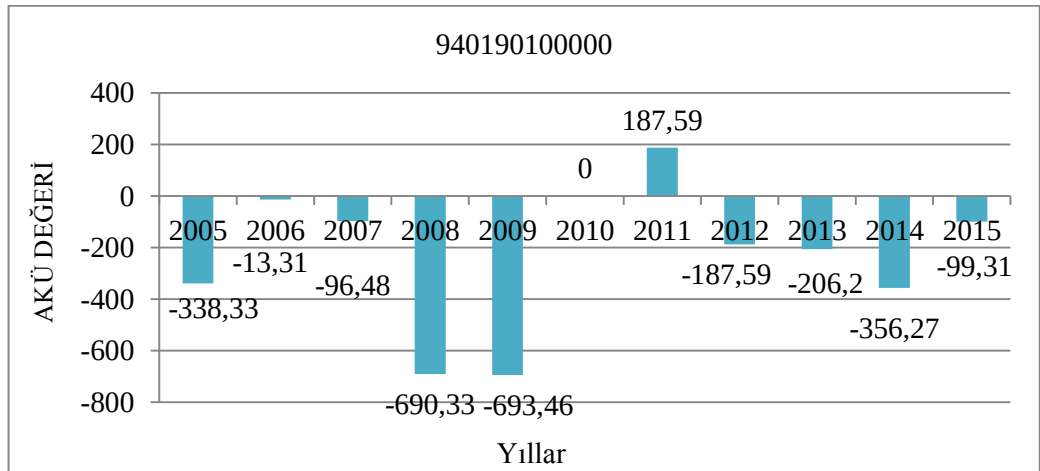
Grafik 21. Aralıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/ Kayabilir Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Aralıklı İçi Dolu Tekerlekli Kayabilir Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler sınıfında 2005- 2010 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmamıştır. 2011 yılında -22,85 değeri, 2012 yılında -29,39 değeri rekabet gücü sınırda iken 2013 yılında +40,56 ile hızlı bir artış göstermesine rağmen 2014 yılında +16,67, 2015 yılında +24,15 değeri ile Türkiye bu alt sektörde rekabet gücünü sınırda göstermiştir.

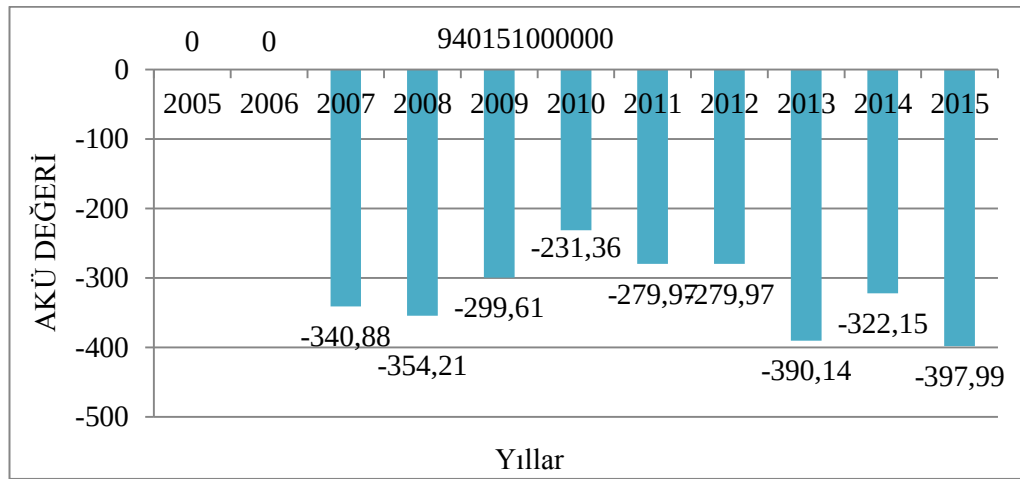
Grafik 22. Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyaların Aksam ve Parçaları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyaların Aksam ve Parçaları sınıfında AKÜ değeri Türkiye'nin bu alt sektörde rekabet gücünün olmadığı incelenmiştir. 2005 yılında -338,33 değeri ile rekabet gücü yok iken 2006 yılında -13,31 değeri ile rekabet gücünü sınırda olduğu görülmektedir. 2007 ve 2009 yılları arasında sert bir düşüşle rekabet gücünü kaybetmiştir. 2001 yılında büyüme göstererek +187,59 seviyesine yükselmiştir. Fakat 2012 ve 2015 yılları arasında tekrar düşme göstererek rekabet gücünü kaybetmiştir. 2015 yılında Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyaların Aksam ve Parçaları sınıfında AKÜ değeri Türkiye'nin bu alt sektörde rekabet gücünün olmadığı irdelenmiştir.

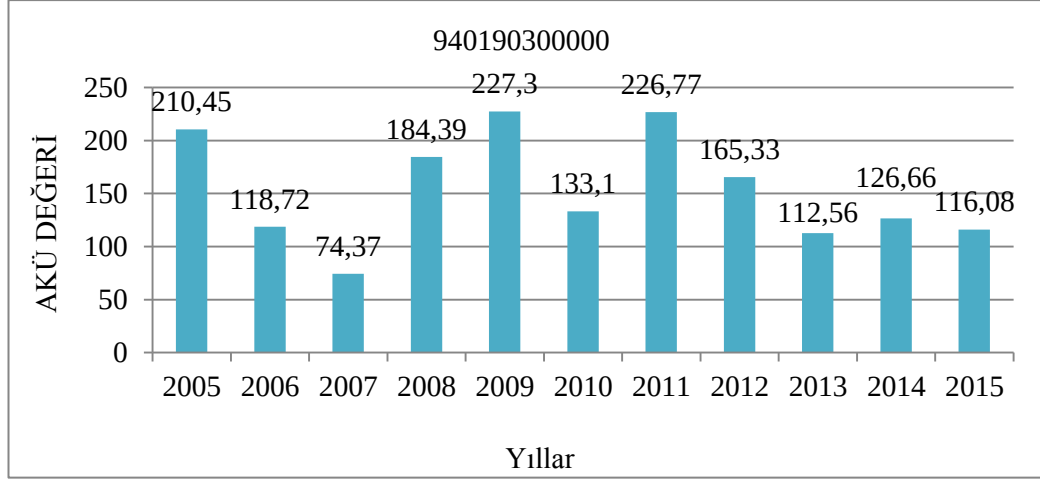
Grafik 23. Hint Kamışı/Bambudan Oturmaya Mahsus Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Hint Kamışı/Bambudan Oturmaya Mahsus Mobilyalar sınıfında AKÜ değeri incelendiğinde 2005-2006 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmamıştır. Türkiye'de 2007 yılında rekabet gücünün -340,88 ile olmadığı görülmektedir. 2008 yılından 2010 yılına kadar AKÜ değerinde yükselme yaşanmasına rağmen sınır seviyesine ulaşamamıştır. 2011 ve 2015 yılları içinde gerileme trendi yaşayan bu alt ürün grubunda rekabet gücünün olmadığı incelenmiştir.

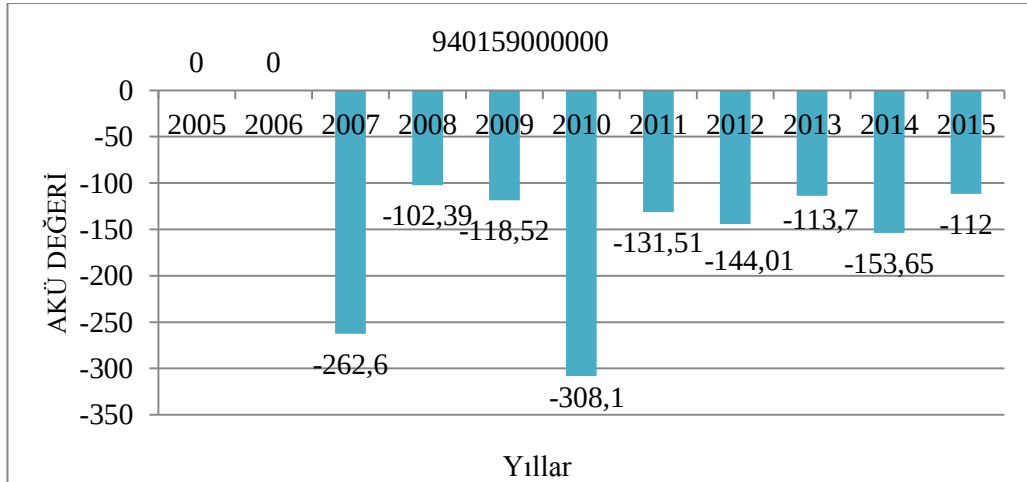
Grafik 24. Diğer Oturmaya Mahsus Ahşap Mobilyaların Aksam Ve Parçaları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Oturmaya Mahsus Ahşap Mobilyaların Aksam Ve Parçaları ürün grubundaki AKÜ indeksi Türkiye'nin bu ürün grubunda 2005 ve 2015 yılları arasında rekabet gücü olduğunu göstermektedir. 2007 yılında akü değerlerinin gerileme trendi sergilediği görülmektedir. 2005 yılında +210,45 AKÜ değeri 2007 yılında +74,37 değerine, 2009 yılında kayda değer bir artış göstererek +226,3 seviyesine ulaşmıştır. 2012 ve 2015 yılları arasında düşüş yaşanmış olmasına rağmen Türkiye Diğer Oturmaya Mahsus Ahşap Mobilyaların Aksam ve Parçaları ürün grubunda rekabet gücüne sahiptir ve son 10 yıldır rekabet gücünü koruduğunu göstermektedir.

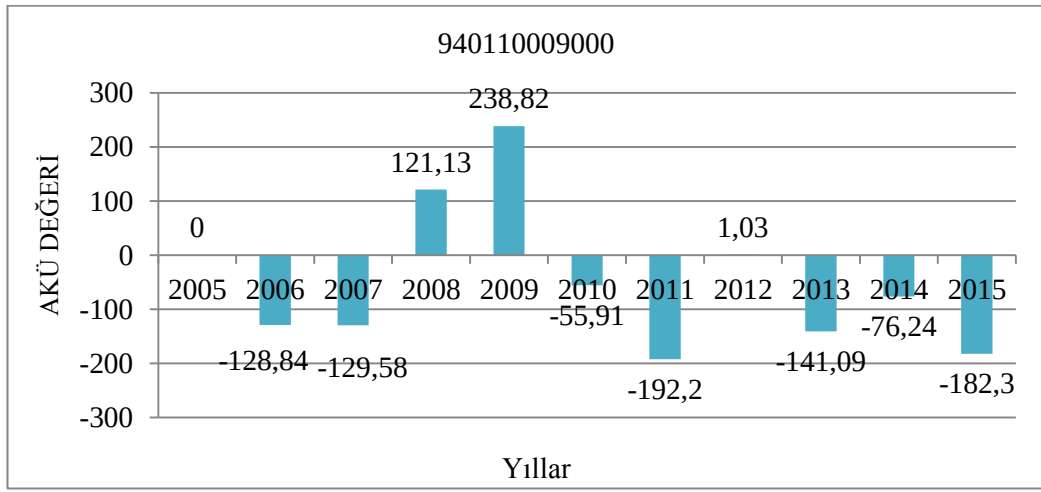
Grafik 25. Roten Kamışı, Sepetçi Söğüdü vb. Maddelerden Oturmaya Mahsus Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Roten Kamışı, Sepetçi Söğüdü vb. Maddelerden Oturmaya Mahsus Mobilyalar AKÜ indeks değerinde Türkiye bu ürün grubunda rekabet gücünün olmadığı göstermektedir. 2005 ve 2006 yılında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir. 2007 yılında -262,6 değeri, 2008 yılında -102,39 ile değer artışı yaşamış, 2010 yılında -308,1 değeri ile gerileme trendi yaşamıştır. 2011 ve 2015 yılları arasında durağan bir seviye yaşamıştır. Grafikte görüldüğü gibi 2015 yılında -112 değeri ile Türkiye bu ürün grubunda son 10 yılda rekabet gücü değerine ulaşamamıştır.

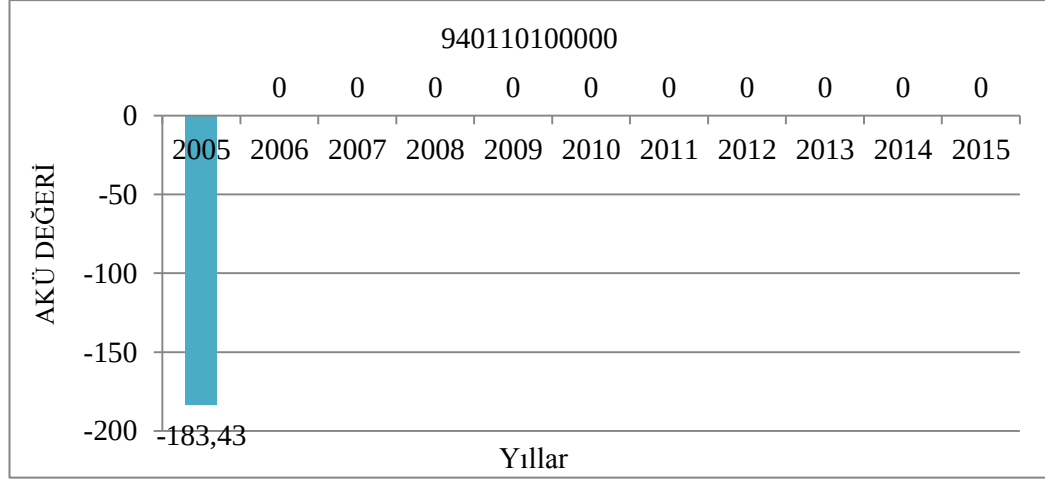
Grafik 26. Diğer Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar sınıfında AKÜ değeri irdelendiğinde 2006-2007 yılında $-50 < AKÜ < +50$ değerleri altında seviyede olduğu için rekabet gücü olmadığı görülmektedir. 2008 ve 2009 yılında AKÜ değeri yükselerek +238,82 değerine rekabet gücünü göstermiştir. 2010-2011 yılında tekrar gerileme trendi göstermiş ve rekabet gücü olmadığı görülmektedir. 2013 yılında, -141,09, 2014 yılında -76,24, 2015 yılında -182,3 seviyelerinde düşüş görülmüştür. 2010 yılından itibaren Türkiye bu alt sektörde ilerleyen yıllarda rekabet gücünü koruyamayıp kaybetmiştir.

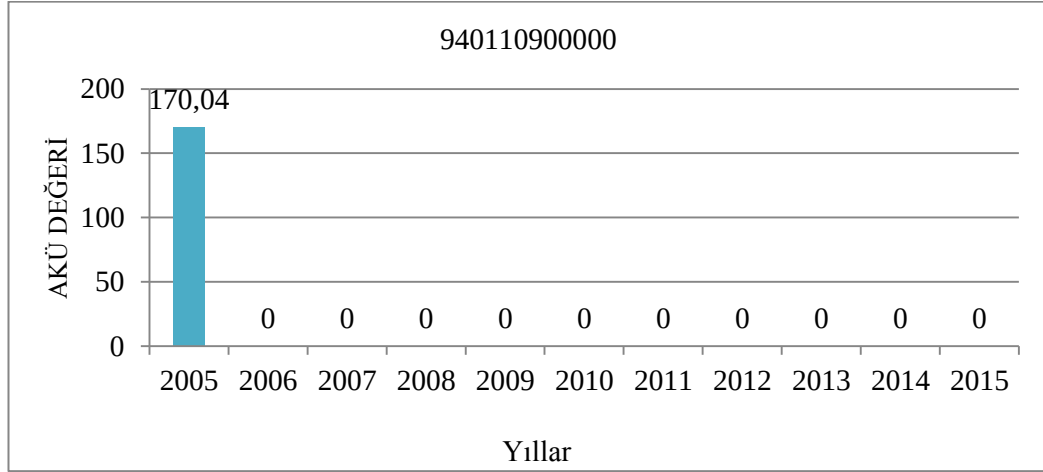
Grafik 27. Sivil Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Sivil Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar sınıfında Türkiye'de rekabet gücü için AKÜ değeri +183,43 değeri ile 2005 rekabet gücü olmadığı görülmemiştir. 2006-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı incelenmiştir.

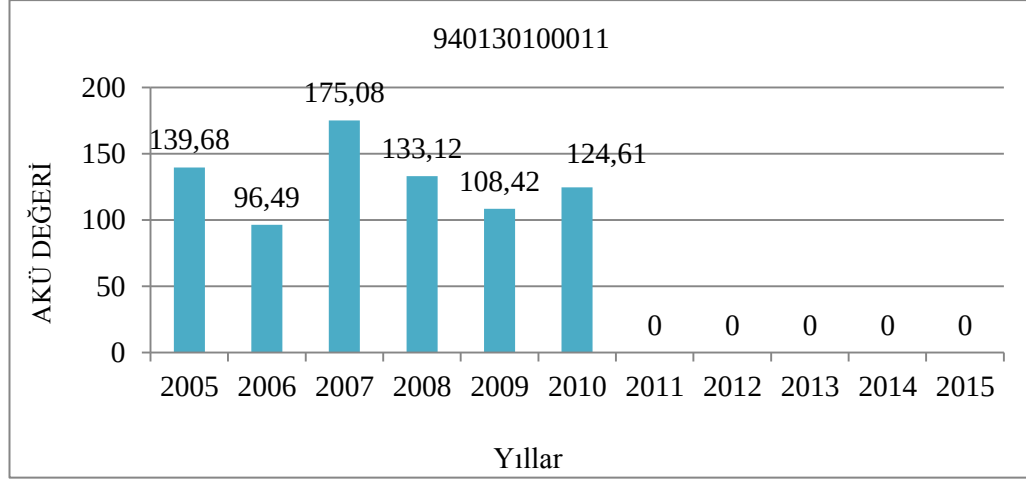
Grafik 28. Diğer Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Hava Taşıtları İçin Oturmaya Mahsus Mobilyalar sınıfında Türkiye'de rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde 2005 yılında +170,04 seviyesiyle rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2006-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir.

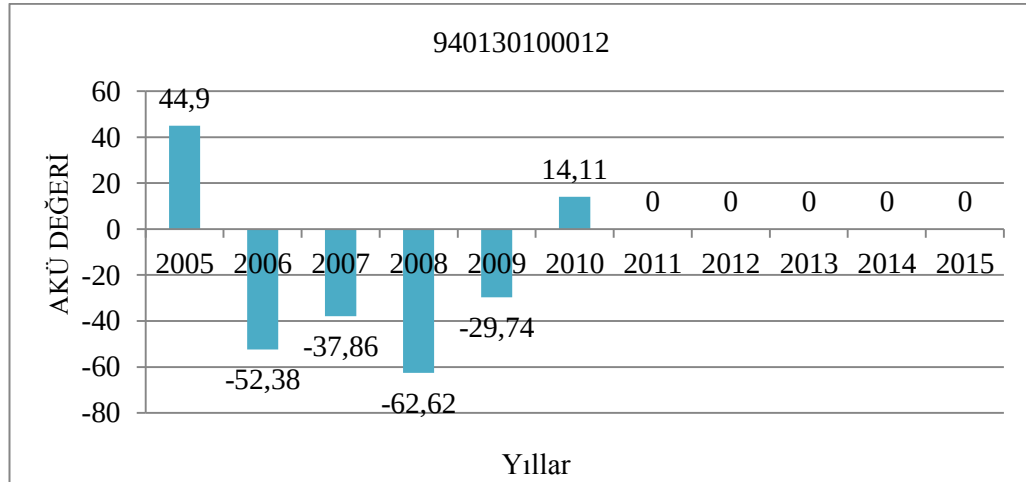
Grafik 29. Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/ Kayabilir Ahşap Koltuk ve Sandalyeler

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Arkalıklı İçi Dolu Tekerlekli Kayabilir Ahşap Koltuk ve Sandalyeler sınıfında 2005 yılında +139,68 değeri, 2010 yılında +124,61 değeriyle rekabet gücü olduğu hesaplanmıştır. 2011-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir.

Grafik 30. Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler

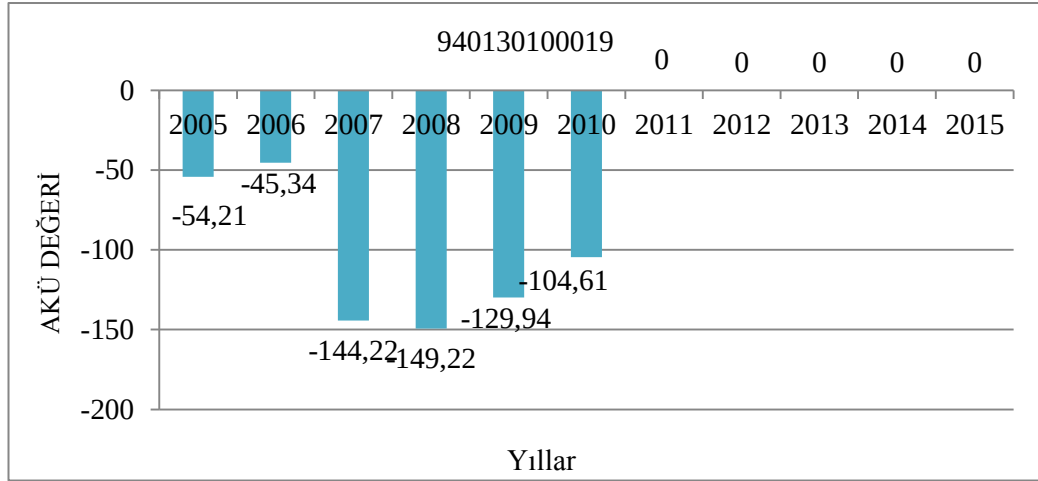

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler sınıfından da 2005 yılında +44,90 değeri ile rekabet gücü indeksi sınırda olduğu görülmüştür. 2006 yılında -52,38 değeri ile düşüş trendi göstererek rekabet gücünü kaybetmiştir. 2007 yılında -37,86 değeri ile artış göstermiş ve rekabet gücü sınıra

ulaşmıştır.2009 yılında -29,7 değeri ve 2010 yılında +14,11 değeri ile $-50 < AKÜ < +50$ Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler sınıfından rekabet gücü sınırda kalmıştır. 2011-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmamıştır.

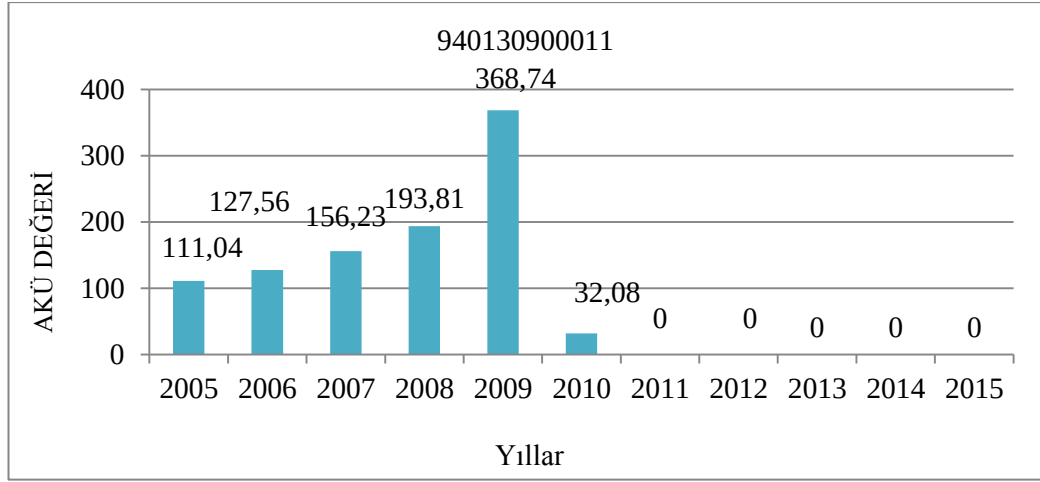
Grafik 31. Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Diğer Maddelerden Koltuk, Sandalyeler

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Diğer Maddelerden Koltuk, Sandalyeler sınıfında 2005 yılında -52,21 değeri ile rekabet gücü indeksin rekabet gücü olmadığı görülmektedir. 2006 yılında rekabet gücünün -45,34 ile değeri ile rekabet gücünde artış olduğu görülmüştür. 2007-2010 yıllarında değeri AKÜ indeks değerinde düşüş trendi olduğu incelenmiştir. Arkalıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/Kayabilir Diğer Maddelerden Koltuk, Sandalyeler grubunda genel olarak bakıldığında $-50 < AKÜ < +50$ değerlerin altında rekabet gücü olmadığı görülmüştür. 2005, 2007, 2008, 2009 ve 2010 yıllarında $-50 < AKÜ$ değeri altında olması nedeniyle rekabet gücünün olmadığı incelenmiştir. 2011-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir.

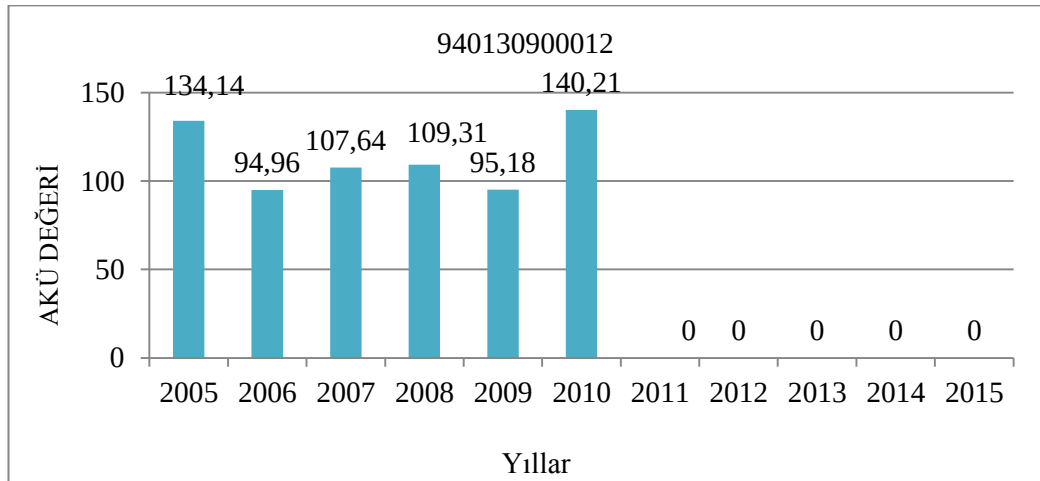
Grafik 32. Diğer Çeşit Ahşap Koltuk ve Sandalyeler

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Çeşit Ahşap Koltuk ve Sandalyeler sınıfında 2005 yılında Türkiye bu alt sektörde rekabet gücünün olduğunu göstermektedir. 2009 yılında +368,74 seviyesine ulaşarak hızlı bir artış göstermiştir. 2010 yılında +32,08 değeri ile rekabet gücü sınırdadır. 2011-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir.

Grafik 33. Diğer Çeşit Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler

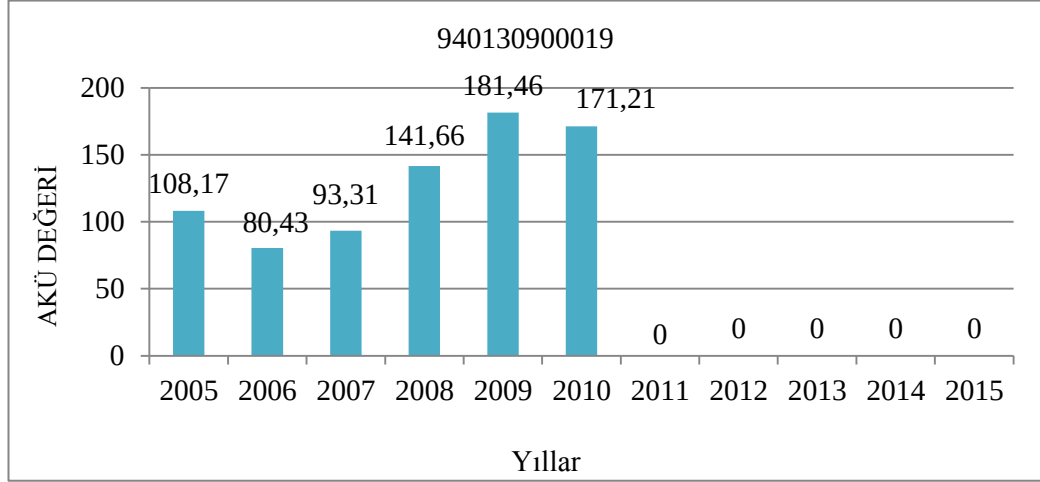

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Çeşit Adi Metallerden Koltuk ve Sandalyeler sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değeri incelendiğinde 2005 yılında +134,14 değerinde, 2006 ve 2009 yılında ufak bir düşüş göstermiştir. 2010 yılında +140,21 değeri ile bu yıllar içinde

Türkiye bu alt sektörde rekabet gücüne sahiptir. 2011-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir.

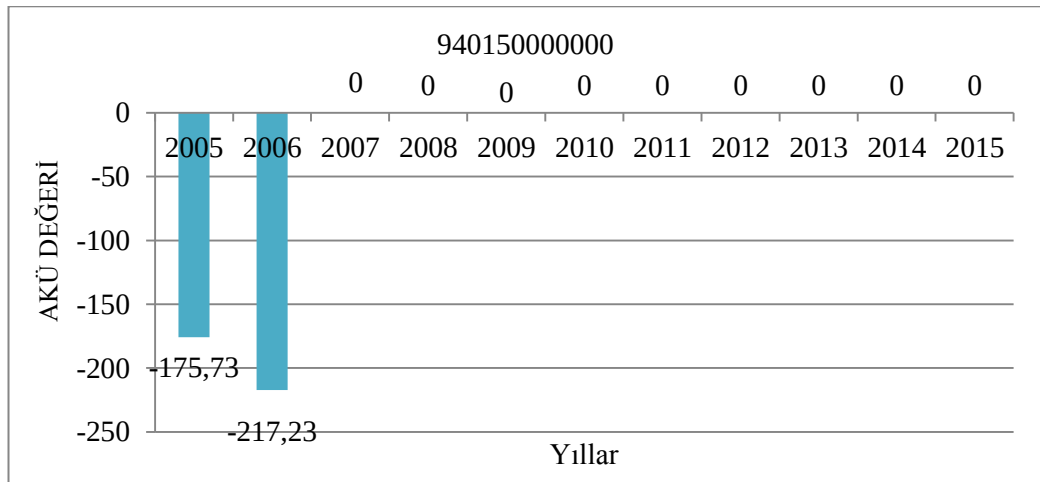
Grafik 34. Diğer Çeşit Diğer Maddelerden Koltuk ve Sandalyeler

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Çeşit Diğer Maddelerden Koltuk ve Sandalyeler sınıfında 2005 yılında +108,17 olarak gerçekleşen AKÜ değeri dönem içinde azalış ve artışlarla 2010 yılında +171,21 düzeyine ulaşarak rekabet gücü olduğu görülmüştür. 2011-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir.

Grafik 35. Roten Kamisi, Sepetçi Söğüdü, Bambu vb Mad. Oturmaya Mahsus Mobilyalar

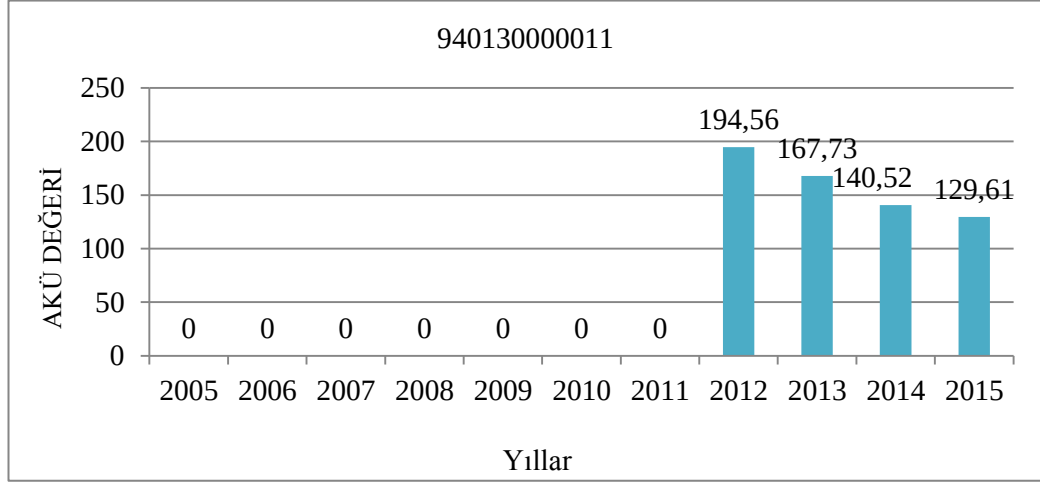

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Roten Kamisi, Sepetçi Söğüdü, Bambu vb Mad. Oturmaya Mahsus Mobilyalar sınıfında 2005-2006 yılları arasında -50 altında değer seviyesi nedeniyle rekabet

gücü olmadığı incelenmiştir. 2007-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir.

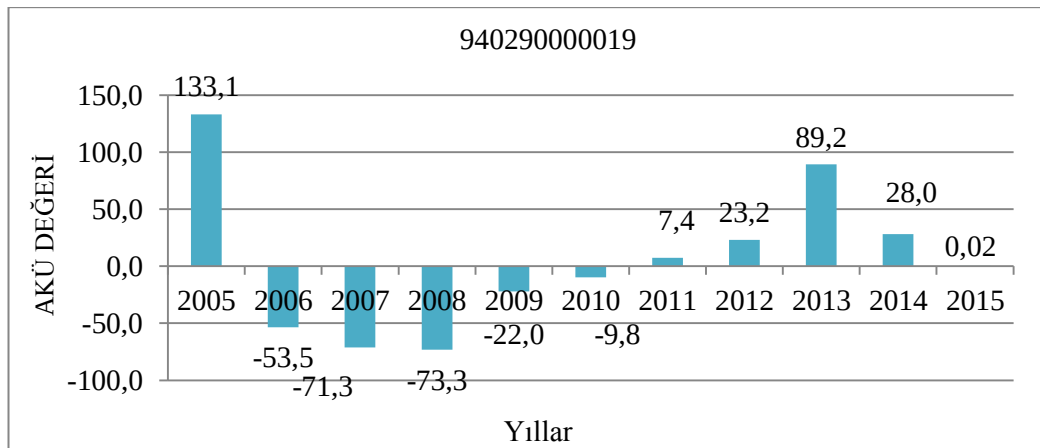
Grafik 36. Aralıklı, İçi Dolu, Tekerlekli/ Kayabilir Ahşap Koltuk ve Sandalyeler

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Aralıklı İçi Dolu Tekerlekli Kayabilir Ahşap Koltuk ve Sandalyeler 2005 yılı ve 2014 yılı dönemi için AKÜ değerleri incelendiğinde 2005-2011 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir. 2012 yılında +194,56 değeriyle rekabet gücünün yüksek olmasıyla birlikte 2015 yılında +129,61 düzeyine gerilediği görülmüştür.

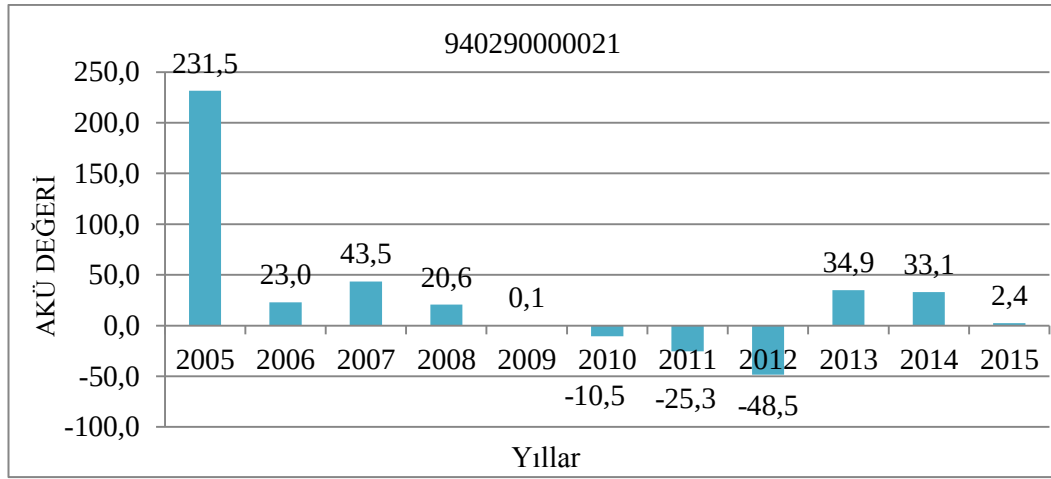
Grafik 37. Dişçilik veya Berber Koltukları veya Benzeri Koltuklar, Bunların Aksam ve Parçaları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Dişçilik veya Berber Koltukları veya Benzeri Koltuklar, Bunların Aksam ve Parçaları mobilya sınıfında AKÜ değeri incelendiğinde 2005 yılında +133,1 ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2006-2008 yılları arasında yaşanan AKÜ indeks düşüşü nedeniyle rekabet gücünün bu yıllarda olmadığı görülmektedir. 2009-2012 yılları arasında rekabet gücü $-50 < AKÜ < +50$ değerleri arasında olması nedeniyle rekabet gücünün sınırda olduğu görülmektedir. 2013 yılında +89,2 AKÜ değeri ile rekabet gücü yükselmesine rağmen 2014 ve 2015 yıllarındaki düşüş nedeni ile rekabet gücünü sınırda olduğu incelenmiştir.

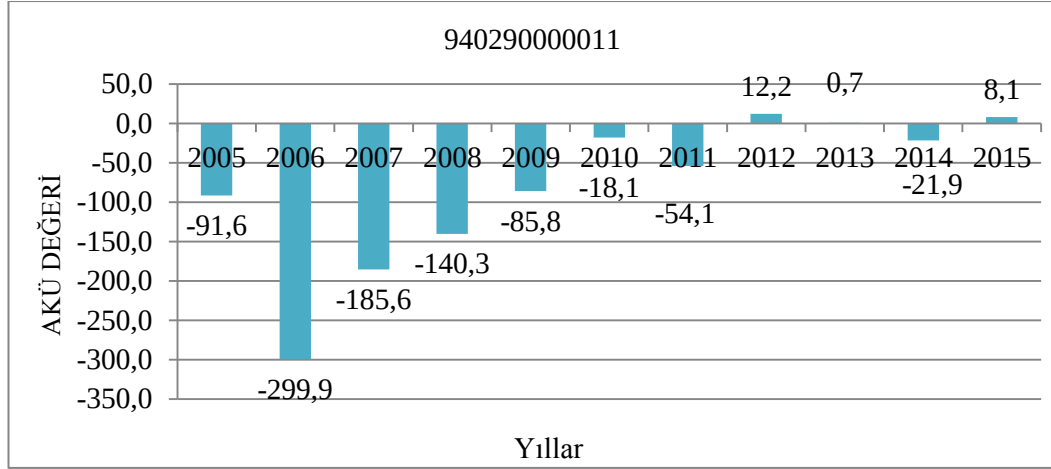
Grafik 38. Dişçilik veya Berber Koltukları Diğerleri ve Aksam ve Parçalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Dişçilik veya Berber Koltukları Diğerleri ve Aksam ve Parçalar mobilya sınıfında AKÜ değeri incelendiğinde 2005 yılında +231,5 ile AKÜ değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2006-2015 yılları arasında rekabet gücünün sınırda olduğu incelenmiştir.

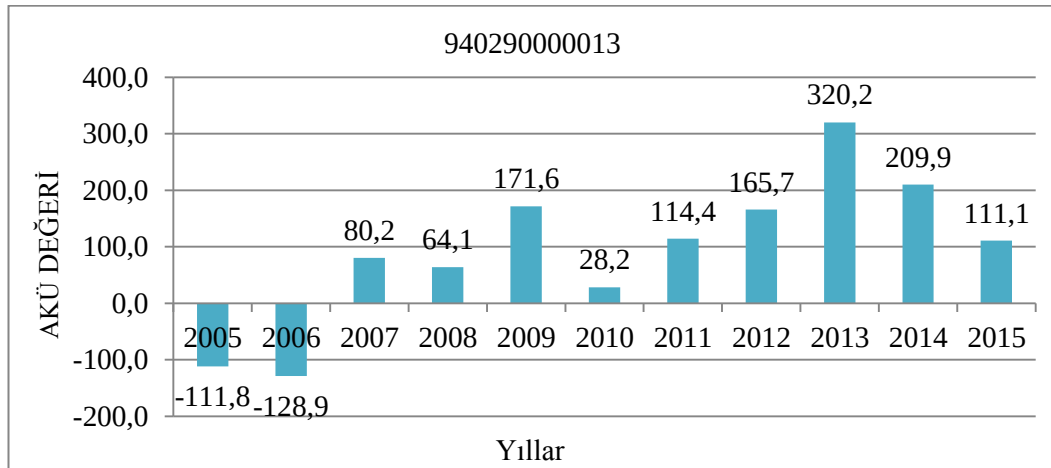
Grafik 39. Eğme, Döndürme, Yükseltme, Alçaltma Gibi Fonksiyonlara Haiz Mekanik Tertibatlı Ameliyat Masaları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Eğme, Döndürme, Yükseltme, Alçaltma Gibi Fonksiyonlara Haiz Mekanik Tertibatlı Ameliyat Masaları mobilya sınıfında AKÜ değeri incelendiğinde 2005-2009 yılında AKÜ değeri ile rekabet gücünün olmadığı incelenmiştir. 2010-2015 yılları arasında rekabet gücü $-50 < AKÜ < +50$ değerleri arasında olması nedeniyle rekabet gücünün sınırda olduğu görülmektedir.

Grafik 40. Mekanik Tertibatlı Karyolalar

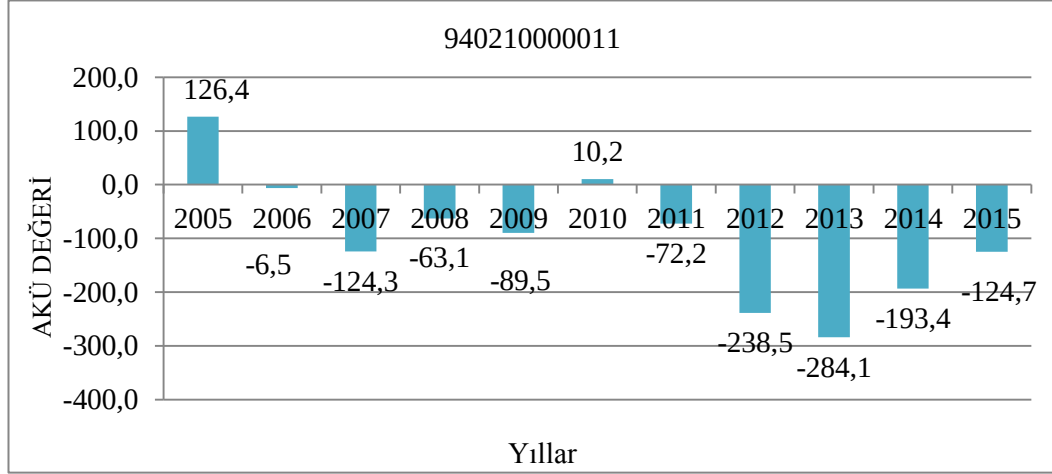

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Mekanik Tertibatlı Karyolalar mobilya sınıfında AKÜ değeri incelendiğinde 2005 ve 2006 yılları arasında rekabet gücünün olmadığı görülmüştür. 2007 yılında +80,2 AKÜ indeks değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2010 yılında

+28,2 AKÜ indeks değeri ile rekabet gücünün sınırdaki olduğu görülmektedir. 2011-2015 yılları arasında rekabet gücünü $-50 < AKÜ < +50$ değerleri üzerinde olması nedeniyle rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir.

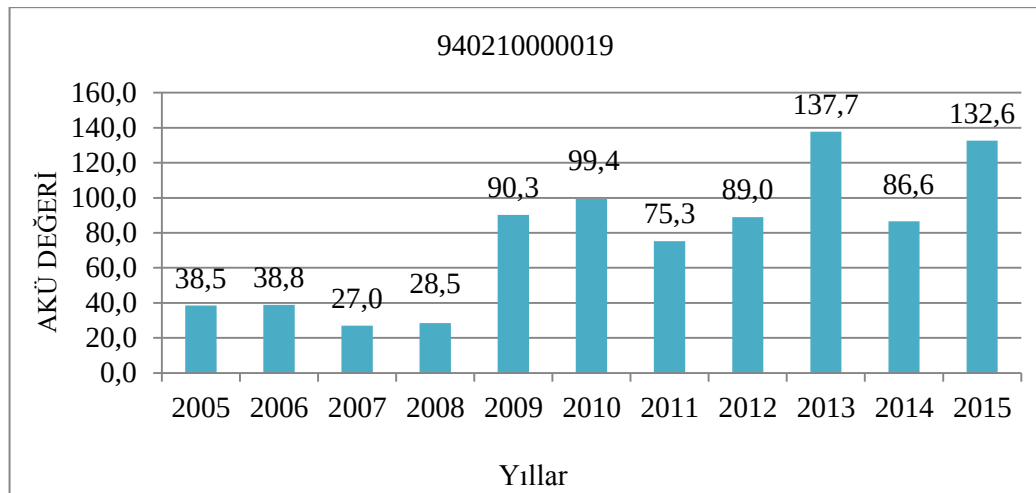
Grafik 41. Dişçilik Koltukları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Dişçilik koltukları mobilya sınıfında AKÜ değeri incelendiğinde 2005 yılında +126,4 AKÜ indeks değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2006 yılı itibaren gerileme trendi göstererek 2015 yılında -127,7 AKÜ indeks değeri ile rekabet gücünün düşük olduğu incelenmiştir.

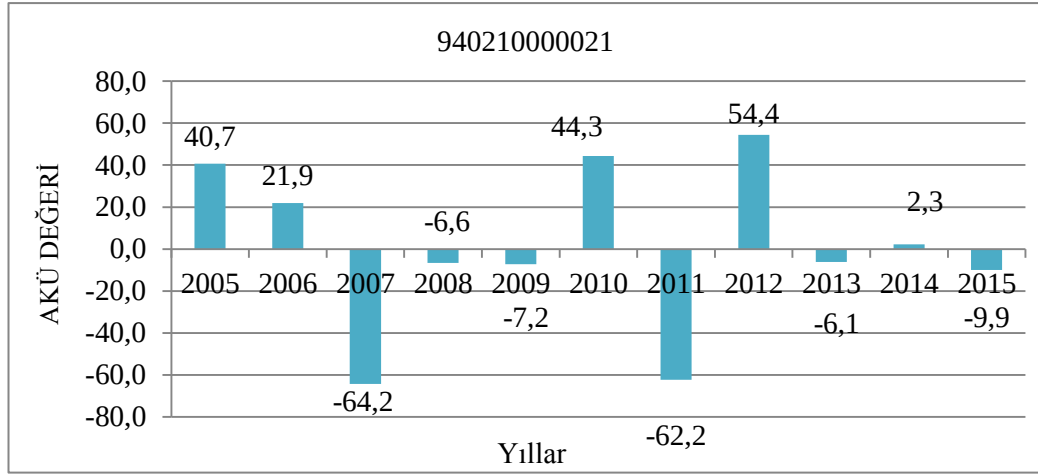
Grafik 42. Dişçilik veya Berber Koltukları ve Diğerleri

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Dişçilik veya Berber Koltukları ve Diğerleri ürün grubundaki AKÜ indeksi bu ürün grubunda 2005 ve 2008 yılları arasında rekabet gücünün sınırda olduğu görülmektedir. 2009 yılında +90,3 değeri ile rekabet gücünün yükselmiştir. 2013 yılında +137,7 değeri, 2014 yılında +86,6 değeri ve 2015 +132,6 değer ile artış göstererek Türkiye bu ürün grubunda son 7 yıldır rekabet gücünün yüksek olduğu hesaplanmıştır.

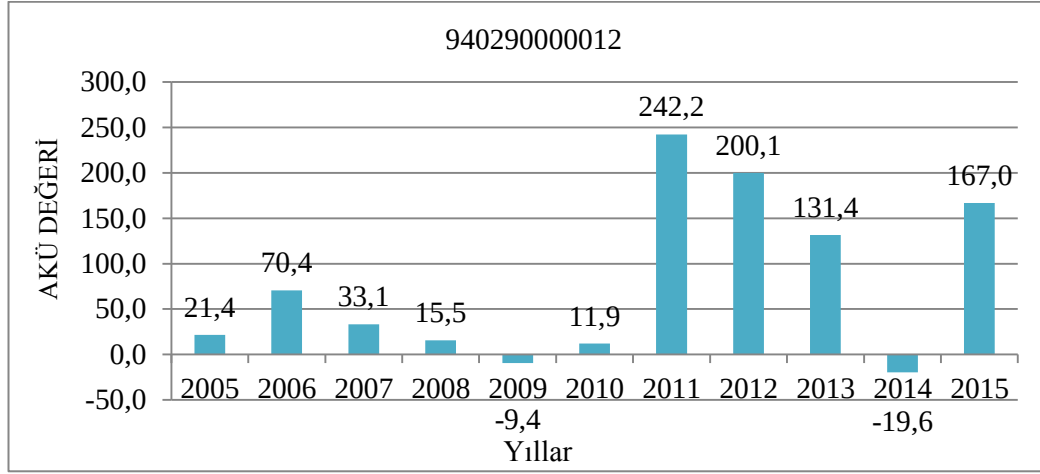
Grafik 43. Dişçilik veya Berber Koltukları veya Benzeri Koltuklar, Bunların Aksam ve Parçaları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Dişçilik veya Berber Koltukları veya Benzeri Koltuklar, Bunların Aksam ve Parçaları mobilya sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ indeks değerleri incelendiğinde 2005 yılında +40,7 değerinde iken 2007 yılında hızlı bir düşüş göstererek rekabet gücünü kaybetmiştir. 2008-2010 yılları arasında değer artışı göstererek rekabet gücü sınırda olduğu görülmüştür. 2011 yılında +54,4 AKÜ indeks değeri ile son 10 yıla bakıldığında rekabet gücünün bu yıl içinde yüksek olduğu görülmektedir. 2013-2015 yılları arasında rekabet gücünün sınırda olduğu görülmektedir.

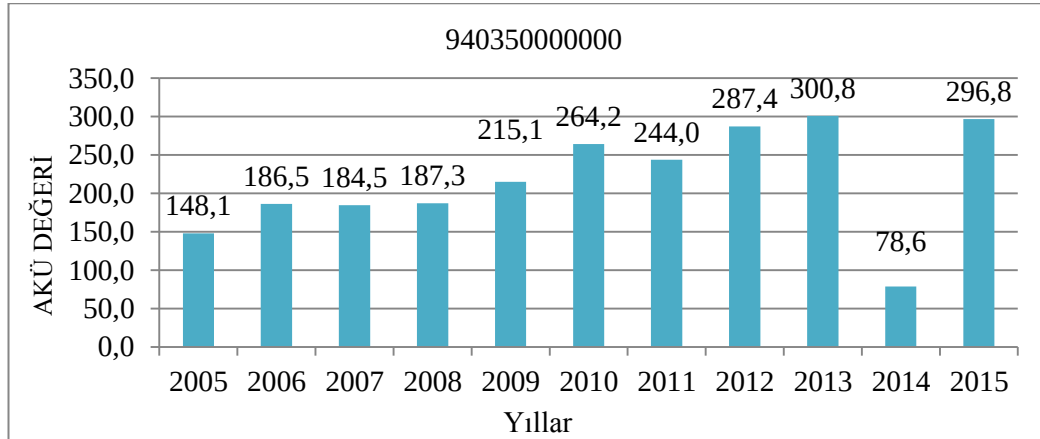
Grafik 44. Ortopedik Masalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Ortopedik Masalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ indeks değerleri incelendiğinde 2005- 2010 yıllarında genel olarak bakıldığında rekabet gücünün sınırdaki olduğu görülmektedir. 2011 yılında hızlı bir artış göstererek rekabet gücünü artırarak +242,2 seviyesine ulaşmıştır. 2014 yılında -19,6 AKÜ indeks değeri -50<AKÜ<+50 değerleri arasında olması nedeniyle sınırdaki olduğu incelenmiştir. 2015 yılında +167,0 seviyesi ile rekabet gücünü artırdığı görülmüştür.

Grafik 45. Yatak Odalarında Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar

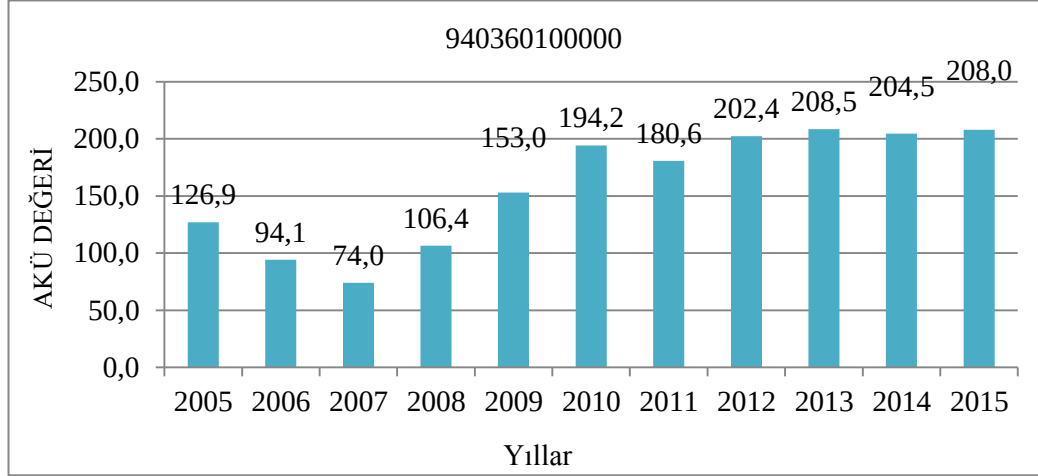

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Yatak Odalarında Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde RCA > +50 yüksek değerler göstermesi nedeniyle son 10 yılda rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2005 yılından

itibaren AKÜ değeri artış sergilemiştir. 2014 yılında +78,6 AKÜ değeri ile düşüş göstermiş iken 2015 yılında +296,8 seviyesi ile rekabet gücünün oldukça güçlü olduğu hesaplanmıştır.

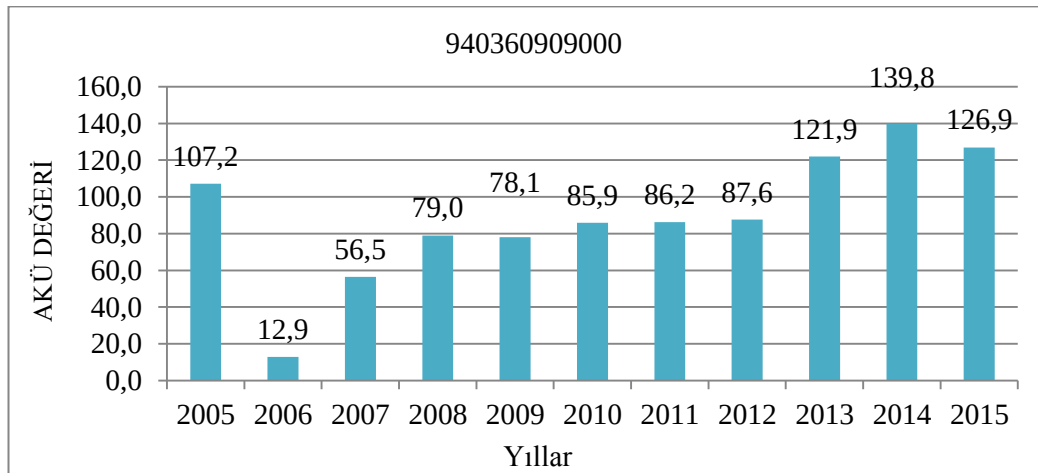
Grafik 46. Yemek Odalarında ve Oturma Odalarında Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Yemek Odalarında ve Oturma Odalarında Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar sınıfında ürün grubunda AKÜ indeks değerlerine göre Türkiye'nin rekabet gücü vardır. 2005 yılında akü +126,9 değerinde gerçekleşmiştir. İlerleyen yıllarda 2009 yılı itibari ile AKÜ değeri kayda değer bir artış göstererek 2015 yılında +208,0 seviyesi ile yüksek bir rekabet gücüne sahip olduğu görülmektedir.

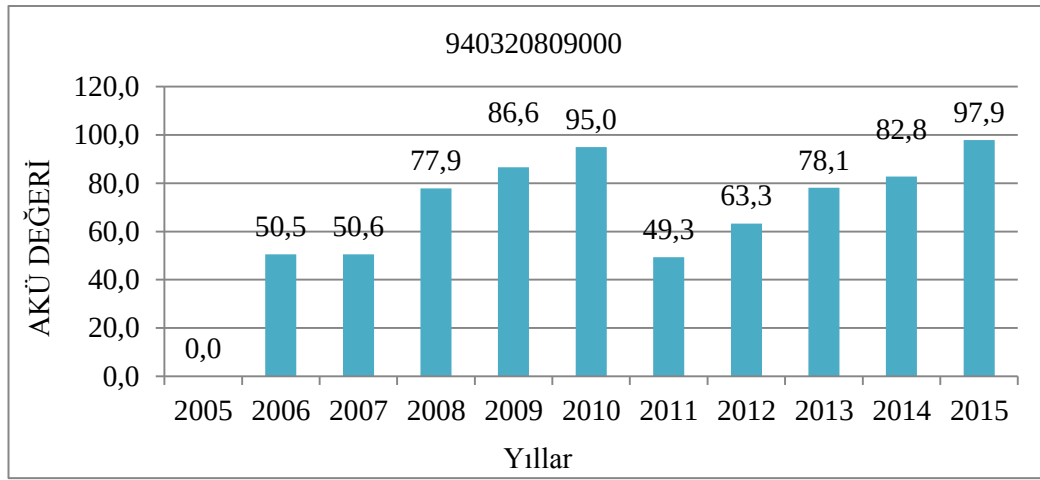
Grafik 47. Asma Ecza Dolapları ve Banyolarda Kullanılacak Türden Küçük Dolaplar ve Diğerleri

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Asma Ecza Dolapları ve Banyolarda Kullanılacak Türden Küçük Dolaplar ve Diğerleri sınıfında ürün grubunda AKÜ indeks değerlerine göre Türkiye'nin rekabet gücü incelenmiştir 2005 yılında +107,2 seviyesi ile rekabet gücünün olduğu görülmektedir. 2006 yılında gerileme eğilimi göstererek sert bir düşüş ile +12,9 değerine gerilemiştir. 2007 yılında +56,5 seviyesinde artış göstermiştir ve son 9 yılda rekabet gücünde artış göstererek $-50 < AKÜ < +50$ değeri üzerine ulaştığı için rekabet gücünün yüksek olduğu hesaplanmıştır.

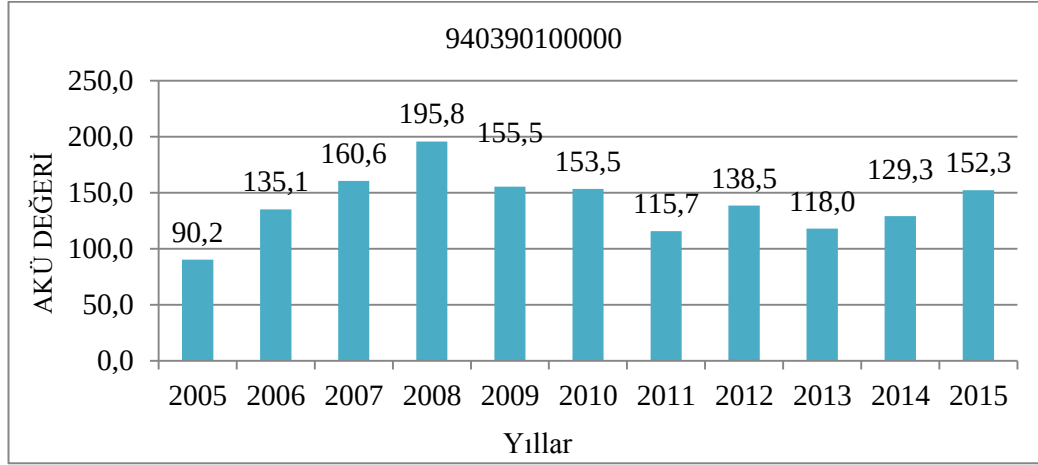
Grafik 48. Metalden Diğer Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Metalden Diğer Mobilyalar sınıfında ürün grubunda AKÜ indeks değerlerine göre Türkiye'nin rekabet gücü incelenmiştir 2005 yılında ithalat ve ihracat yapılmadığı incelenmiştir. 2006-2010 yılları arasında büyüme gösterdiği görülmektedir. 2011 yılında yaşanan düşüş ile +49,3 seviyesine ulaşarak rekabet gücü sınırda olduğu incelenmiştir. 2012 yılında artış göstererek 2015 yılında +97,9 seviyesine ulaşarak rekabet gücünün yüksek olduğu irdelenmiştir.

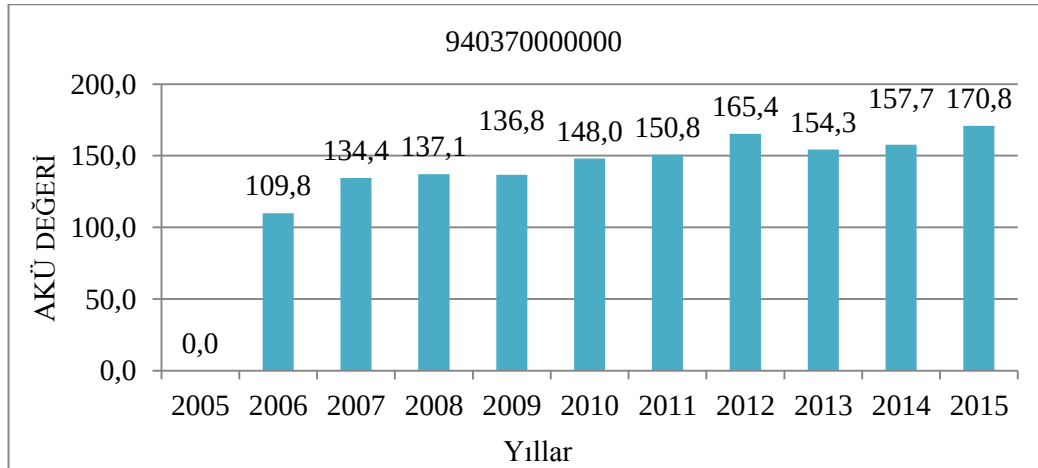
Grafik 49. Metalden Olan Aksam ve Parçalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Metalden Olan Aksam ve Parçalar sınıfında AKÜ değeri Türkiye'nin bu alt sektörde rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2005 yılı itibari ile büyüme göstererek, 2008 yılında +95,8 değeri son 10 yılın en çok rekabet gücüne sahip olduğu yıldır. Bu ürün grubu için AKÜ değerleri incelendiğinde $RCA > +50$ yüksek değer göstermesi nedeniyle son 10 yılda rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir.

Grafik 50. Plastik Maddelerden Mobilyalar

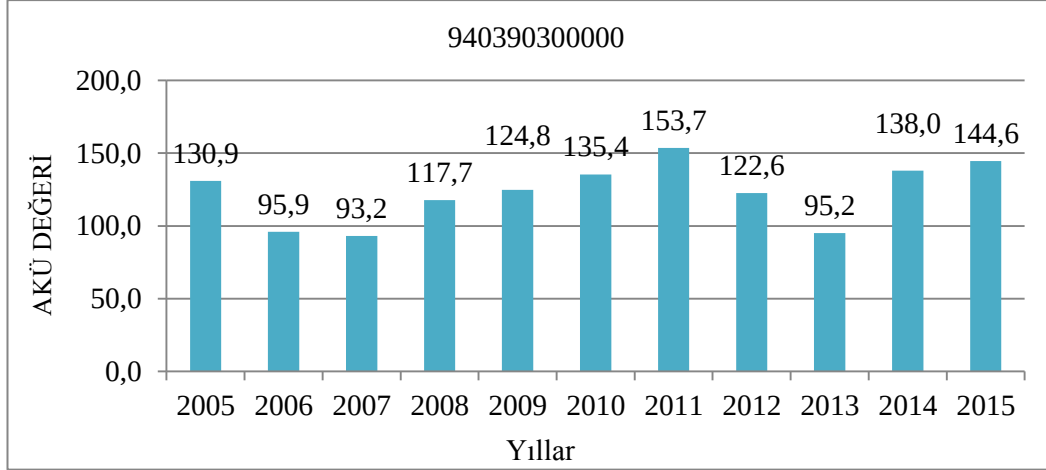

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Plastik Maddelerden Mobilyalar sınıfında AKÜ indeks değerleri 2005-2015 yılları arasındaki büyük değişiklik göstermemektedir. 2005 yılında ithalat ve ihracat gerçekleşmemiştir. 2006 yılında +109,8 olan AKÜ değeri 2007 yılında +134,4

değerine yükselmiştir. 2008 yılında +137,1 değerinde gerçekleşen akü değeri 2015 yılına kadar yaklaşık bu değer etrafında gerçekleşmiştir. AKÜ indeksine göre Türkiye'nin bu ürün grubunda yüksek rekabet gücü vardır.

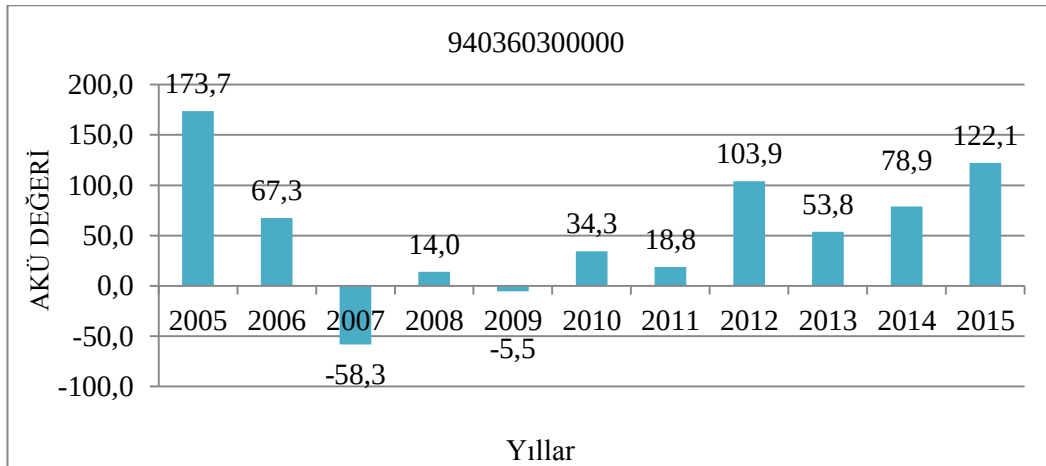
Grafik 51. Ahşap Olan Aksam ve Parçalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Ahşap Olan Aksam ve Parçalar ürün grubunda AKÜ indeks değerlerine göre Türkiye'nin rekabet gücü vardır. 2005 yılında +130,9 AKÜ değerinde gerçekleşmiştir. İlerleyen yıllarda akü değeri gerileme eğilimi göstererek 2009 yılında +95,9 değerine düşmüştü. 2008-2011 yılları arasında yükselme eğiliminde olduğu görülmektedir. 2015 yılında +144,6 AKÜ indeksine göre Türkiye'nin bu ürün grubunda rekabet gücü vardır.

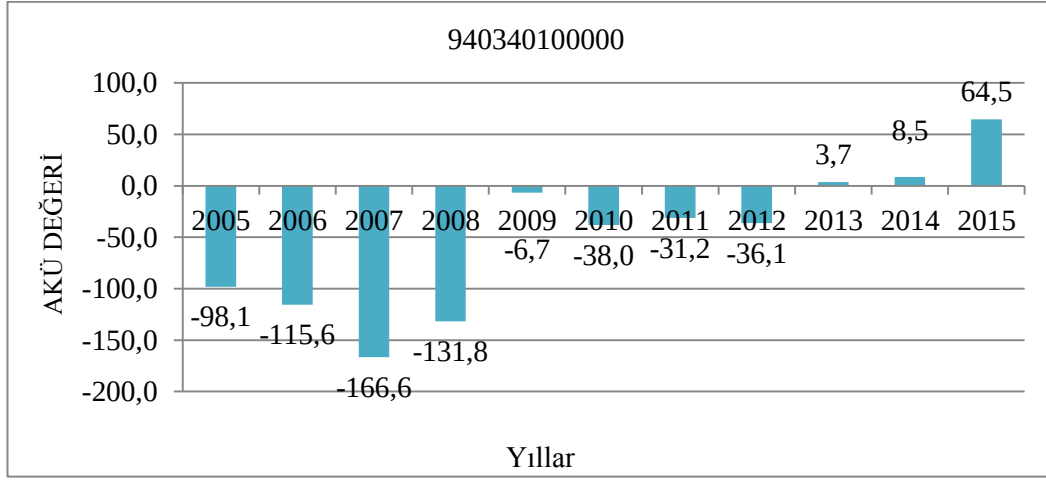
Grafik 52. Mağazalarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Mağazalarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar ürünlerinde 2005 yılında AKÜ değeri +173,7 değerinde gerçekleşmiştir. 2006 yılında +67,3 değerine, 2007 yılında -58,3 değerine gerileyerek rekabet gücünü kaybetmiştir. Diğer yıllardaki AKÜ indeks değerleri 2011 yılına kadar rekabet gücünün sınırda olduğunu göstermektedir. 2012’den 2015 yılına kadar AKÜ değerleri $-50 < AKÜ < +50$ üzerinde gerçekleşmiştir ve rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir.

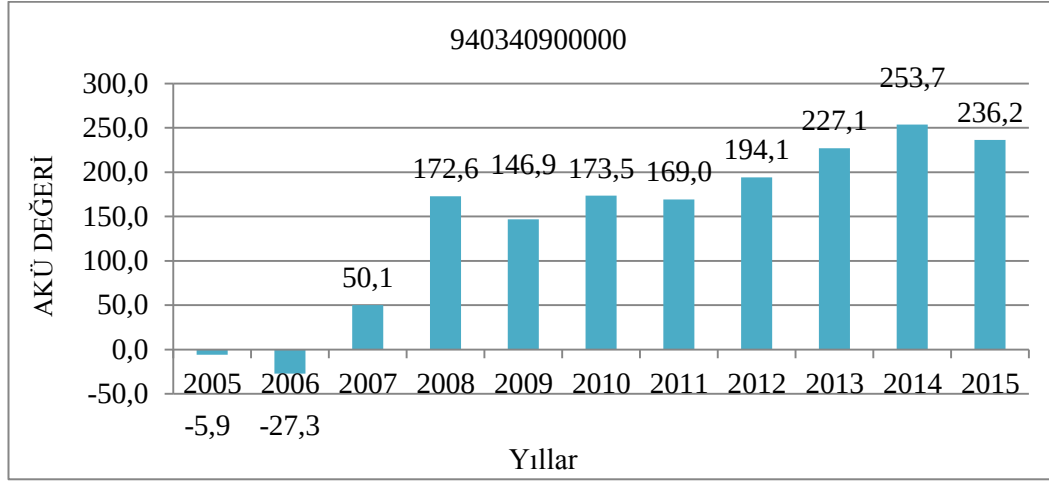
Grafik 53. Hazır Mutfak Üniteleri

Kaynak: Trademap’ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Hazır Mutfak Üniteleri sınıfında 2005 yılında -98,1 olarak gerçekleşen AKÜ değeri 2008 yılında -131,8 olarak gerçekleşerek bu yıllar içinde rekabet gücü yoktur. $-50 < AKÜ < +50$ temel alınarak 2009-2014 yılları arasındaki hesaplanan değerlere bakıldığında Türkiye’nin bu alt sektörde rekabet gücünün sınırda olduğu görülmektedir. 2015 yılında +64,5 değeri ile rekabet gücü vardır.

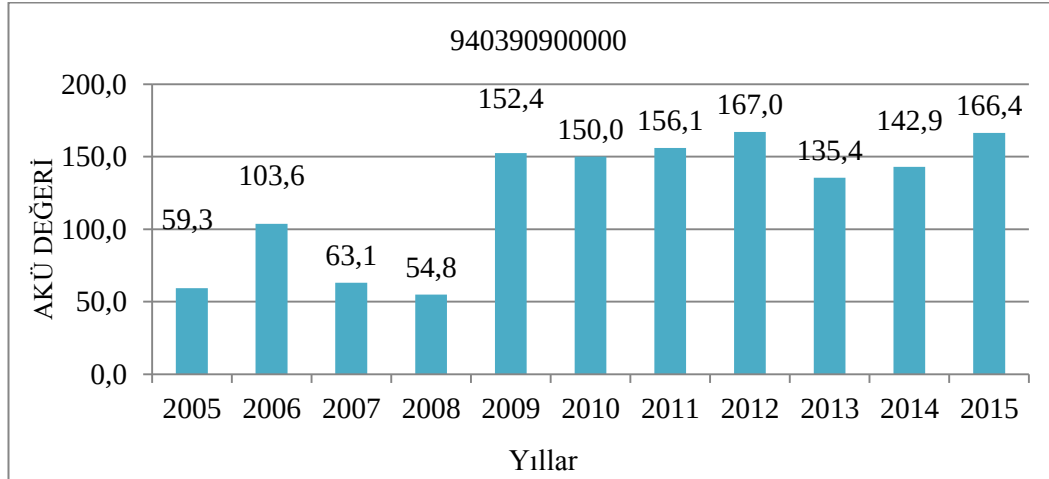
Grafik 54. Mutfaklarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar ve Diğerleri

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Mutfaklarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar ve Diğerleri ürün grubunda rekabet gücünü değerlendirdiğimizde $-50 < AKÜ < +50$ değerlerine göre 2005 ve 2006 yıllarında Türkiye'nin bu ürün grubunda rekabet gücü sınırdadır. 2007 yılı itibariyle AKÜ değerleri 2015 yılına kadar yükselerek rekabet gücünü arttırmıştır.

Grafik 55. Diğer Maddelerden olan Aksam Parçalar

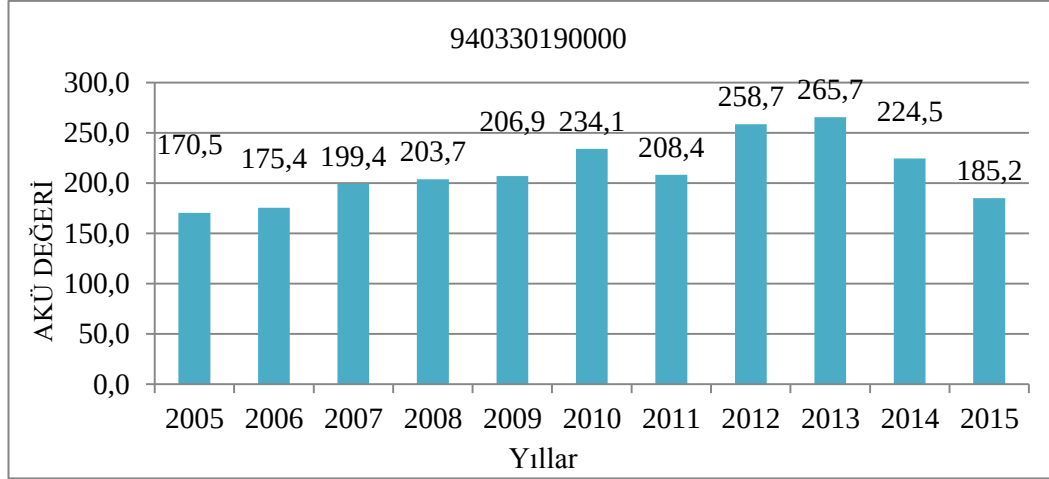

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Maddelerden olan Aksam Parçalar sınıfında akü indeksi Türkiye'nin bu alt sektörde rekabet gücüne sahip olduğunu göstermektedir. 2005 yılında +59,3 olan AKÜ değeri yıllar itibariyle artış göstermiştir. 2009 yılında +152,4 olan akü değeri

2015 yılında +166,4 değerinde rekabet gücü göstermiştir. 2005-2015 yılları arasında bu ürün grubu AKÜ değerlerinde yükseliş göstererek rekabet gücünü korumuştur.

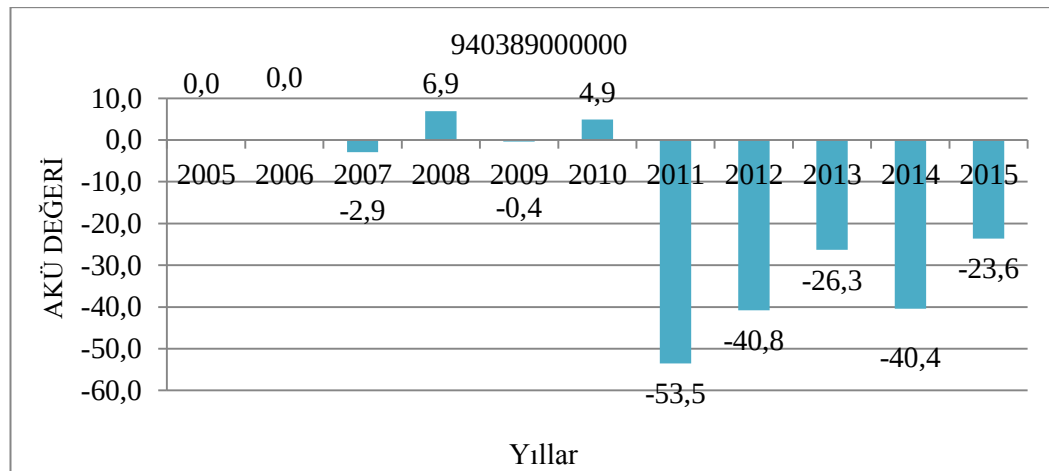
Grafik 56. Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar ve Diğerleri

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar ve Diğerleri sınıfında AKÜ indeks değerleri Türkiye'nin bu alt sektörde yüksek bir rekabet gücünün olduğunu göstermektedir. 2005 yılında +170,5 olan akü değeri 2010 yılına kadar yükseliş eğilimi göstermiştir. 2015 yılındaki minimum değeri +185,2 değerinde gerçekleşmiştir.

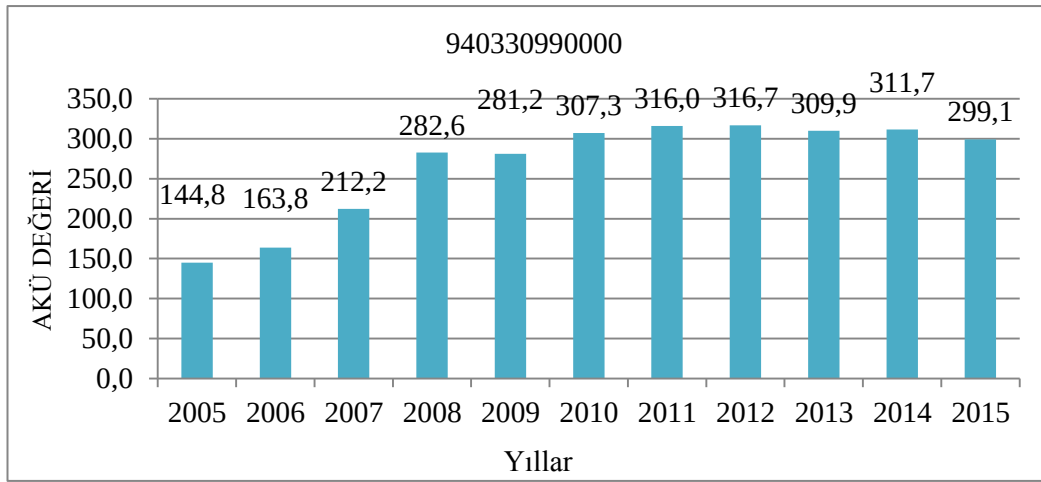
Grafik 57. Kamış, Sepetçi Söğüdü, Bambu veya Benzeri Maddelerden Olanlar Dahil ve Diğerleri

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Kamış, Sepetçi Söğüdü, Bambu veya Benzeri Maddelerden Olanlar Dahil ve Diğerleri ürün kategorisinde hesaplanan akü değerleri incelendiğinde 2005 ve 2006 yılında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir. 2007 yılında -2,9 değeri, 2010 yılında +4,9 değeri ile 4 yıl içinde rekabet gücünü sınırda tamamlamıştır. 2011 yılında -53,5 değeri ile hızlı bir düşüş yaşanmıştır. 2012-2015 yılları içinde AKÜ indeks değeri $-50 < AKÜ < +50$ değerleri arasında olması nedeniyle sınırda olduğu incelenmiştir.

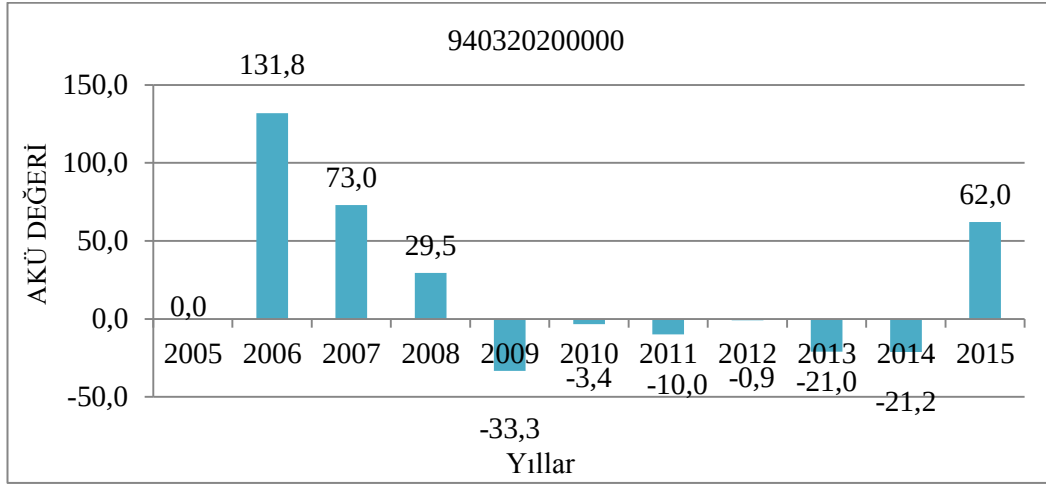
Grafik 58. Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilya Yüksekliği 80 cm Geçen Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilya Yüksekliği 80 cm Geçen Mobilyalar ve Diğerleri sınıfında AKÜ indeks değerleri 2005 yılında +144,8 değeri ile rekabet gücüne sahiptir. 2009-2015 yılları arasındaki büyük değişiklik göstermemektedir. 2009 yılında +282,6 olan AKÜ değeri 2015 yılında +299,1 değerine yükselmiştir. Grafik ve AKÜ indeksine göre Türkiye'nin bu ürün grubunda yüksek rekabet gücüne sahiptir.

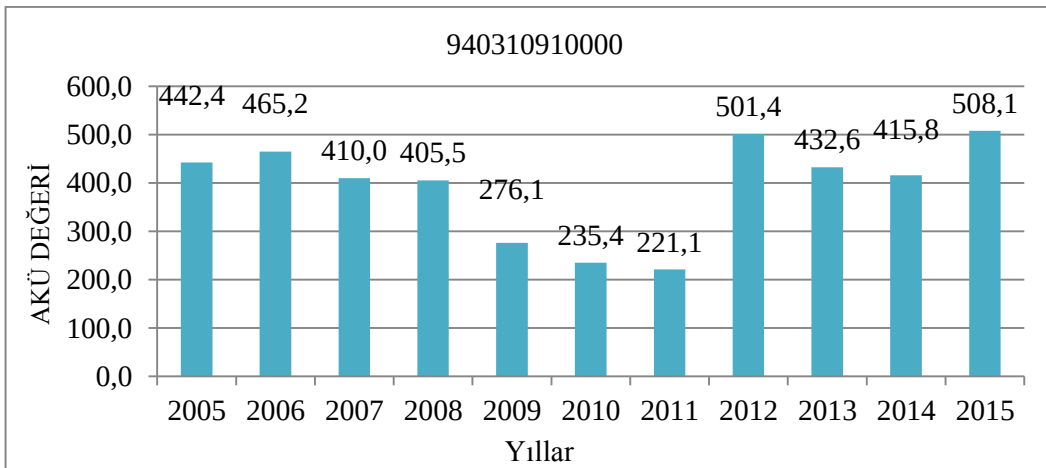
Grafik 59. Metalden Karyolalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Metalden Karyolalar ürünlerinde 2005 yılında ithalat ve ihracat yapılmamıştır. 2006 yılında +131,8 değerine ulaşarak rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2007 yılında +73,0 değerine gerilemiştir. Diğer yıllardaki AKÜ indeks değerleri rekabet gücünün sınırda olduğunu göstermektedir. 2008'den 2014 yılına kadar AKÜ değerleri $-50 < AKÜ < +50$ arasında gerçekleşmiştir. 2015 yılında +62,0 AKÜ indeks değeri ile artış göstererek, 2015 yılında Türkiye'nin bu alt sektördeki rekabet gücü yüksektir.

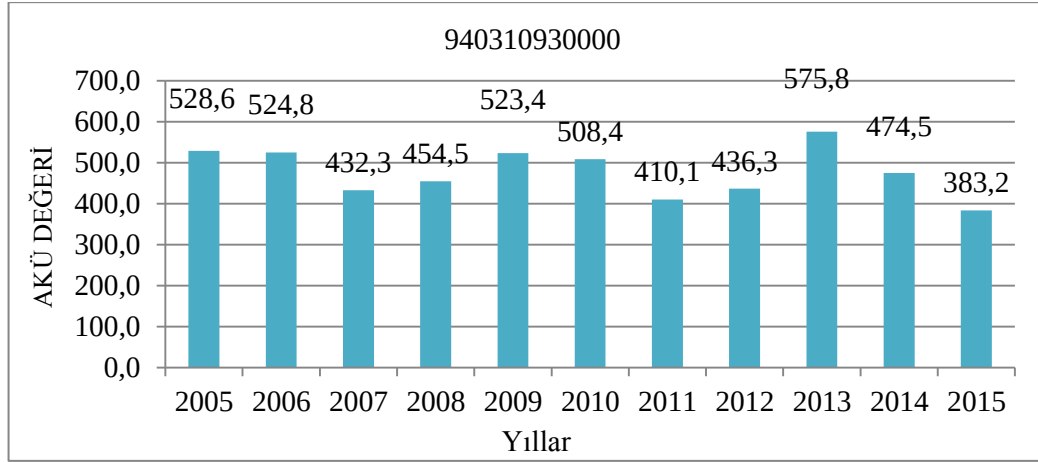
Grafik 60. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilya Yüksekliği 80 cm Geçen Kapılı, Kanatlı veya Sürgülü Dolaplar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilya Yüksekliği 80 cm Geçen Kapılı, Kanatlı veya Sürgülü Dolaplar sınıfında AKÜ indeks değerleri Türkiye'nin bu alt sektörde oldukça yüksek bir rekabet gücünün olduğunu göstermektedir. 2005 yılında +442,4 AKÜ indeks değeri, 2006 yılında +465,2 AKÜ indeks değeri ile rekabet gücünün bu yıllarda oldukça yüksek olduğu görülmektedir. 2009 yılına kadar düşme eğilimi gösterse de 2011 yılındaki minimum değeri bile +221,1 değerinde gerçekleşmiştir. 2012 yılı itibariyle AKÜ değeri artmaya devam etmiş 2012 yılında +501,4 değerinde, 2013 yılında +432,6, +2014,8 değerinde ve 2015 yılında +508,1 değerinde gerçekleşmiştir. Türkiye bu ürün grubunda sahip olduğu rekabet gücü yüksektir.

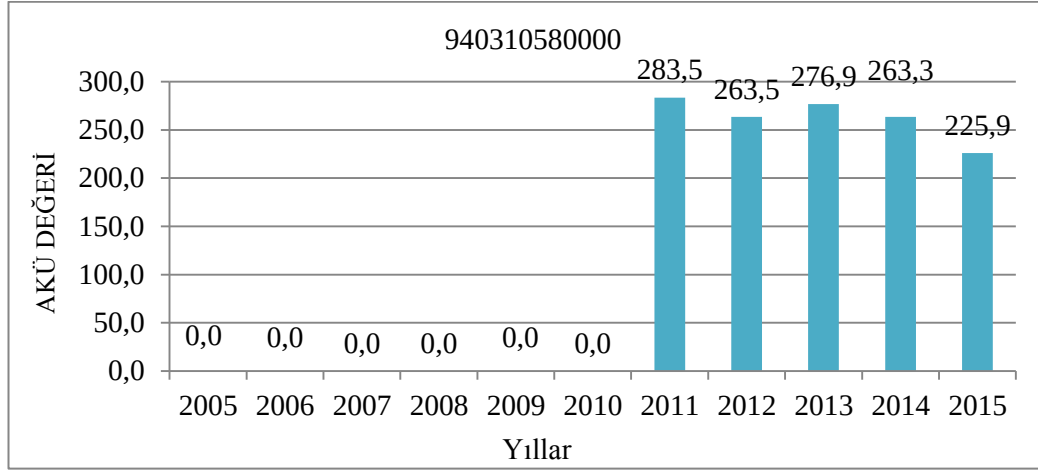
Grafik 61. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilya Yüksekliği 80 cm Geçen Çekmeceli Dolaplar, Dosya veya Fiş Dolapları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilya Yüksekliği 80 cm Geçen Çekmeceli Dolaplar, Dosya veya Fiş Dolapları ürün grubundaki AKÜ değerleri incelendiğinde yıllar itibariyle ufak dalgalanmalar olsa da AKÜ değerlerinin önemli ölçüde düşmediği görülmektedir. 2005 yılında +528,6 olan AKÜ değeri, 2015 yılında ise +383,2 değerine gerilemiştir. Genel itibariyle Türkiye'nin bu ürün grubunda rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir.

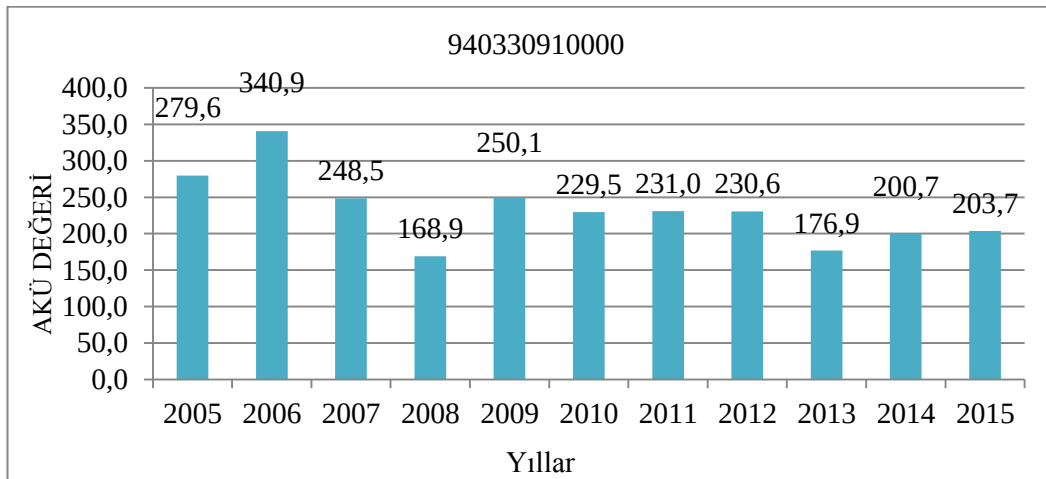
Grafik 62. Bürolarda kullanılan türden metal mobilyalar ve Diğerleri

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda kullanılan türden metal mobilyalar ve Diğerleri mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde 2005-2010 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir. 2011 yılında +283,5 değeri, 2012 yılında +263,5 değeri, 2013 yılında +276,9 değerinde 2014 yılında +263,3 ve 2015 yılında +225,9 AKÜ indeks değeri ile Türkiye'nin son 5 yılda rekabet gücünü koruduğu ve rekabet gücünün yüksek olduğu görünmektedir.

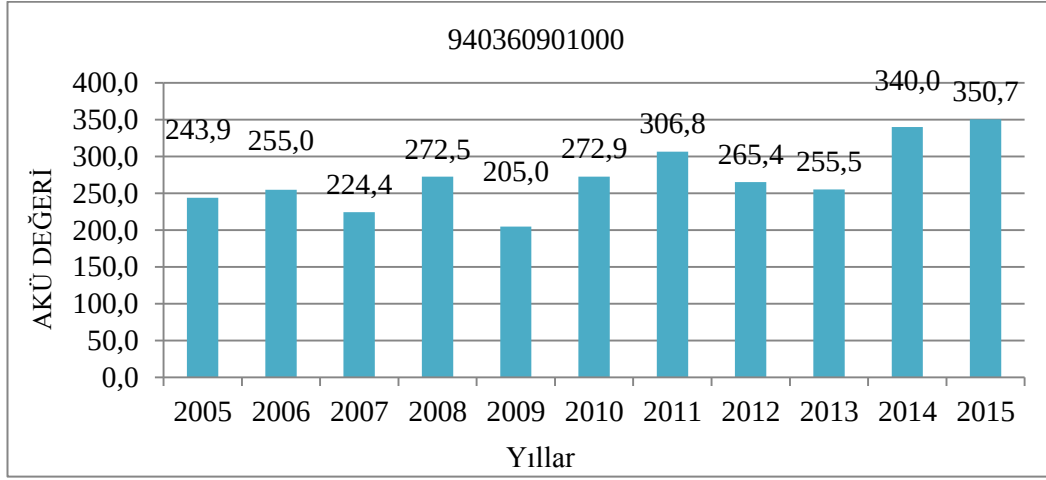
Grafik 63. Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçenler Kapılı, Kanatlı veya Sürgülü Dolaplar; Çekmeceli Dolaplar, Dosya ve Fiş Dolapları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçenler Kapılı, Kanatlı veya Sürgülü Dolaplar; Çekmeceli Dolaplar, Dosya ve Fiş Dolapları mobilyalar grubunda AKÜ indeks değerlerine göre Türkiye'nin rekabet gücü vardır. 2005 yılında AKÜ değeri +279,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlerleyen yıllarda AKÜ değeri dalgalanmalar yaşanmıştır. Türkiye bu ürün grubunda rekabet gücüne sahiptir.

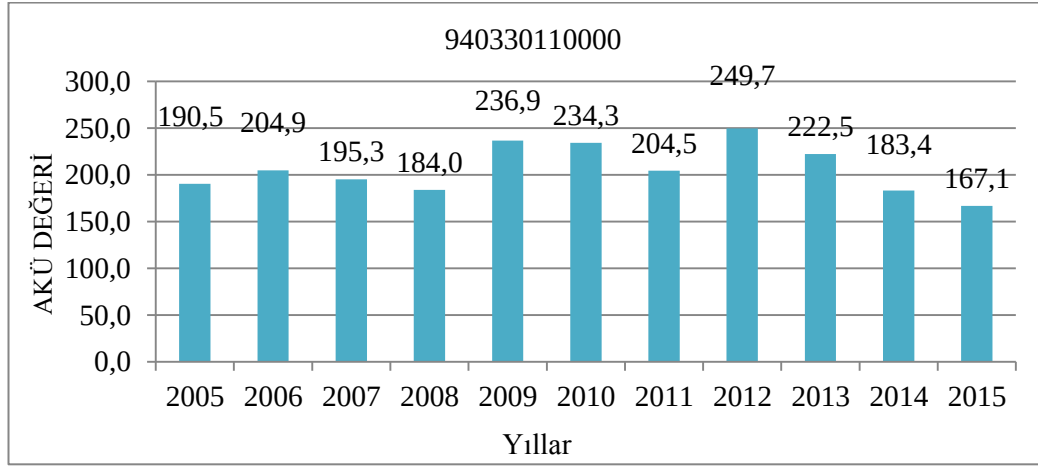
Grafik 64. Asma Ecza Dolapları ve Banyolarda Kullanılacak Türden Küçük Dolaplar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Asma Ecza Dolapları ve Banyolarda Kullanılacak Türden Küçük Dolaplar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde $RCA > +50$ yüksek değerler göstermesi nedeniyle son 10 yılda rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2015 yılı son 10 yılın en çok rekabet gücüne sahip olduğu yıldır.

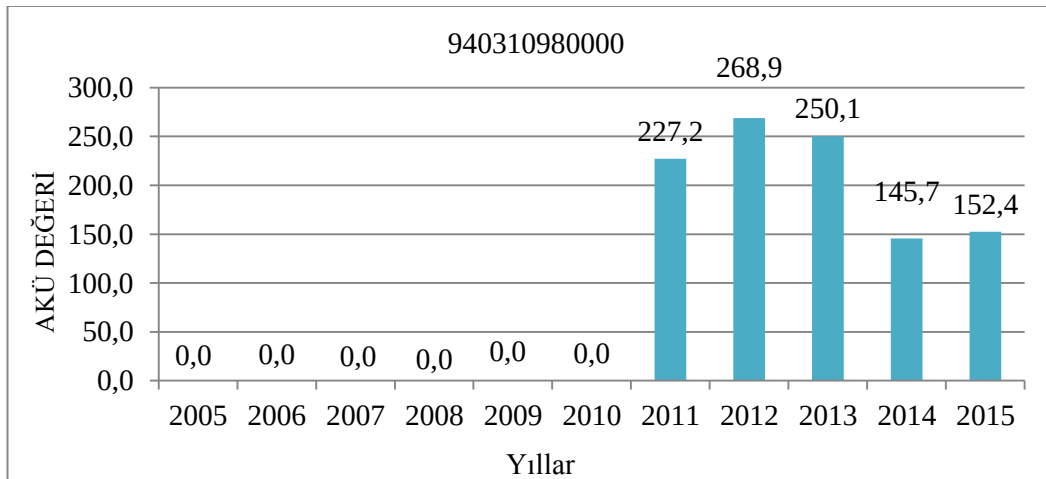
Grafik 65. Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçmeyenler Yazı Masaları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçmeyenler Yazı Masaları sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde RCA> +50 yüksek değerler göstermesi nedeniyle son 10 yılda rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2012 yılı son 10 yılın en çok rekabet gücüne sahip olmakla birlikte +249,7 değerine ulaşmıştır. 2015 yılı son 10 yılın en düşük değerine sahip olmasına rağmen +167,1 AKÜ indeks değeri ile rekabet gücü yüksektir.

Grafik 66. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçenler ve Diğerleri

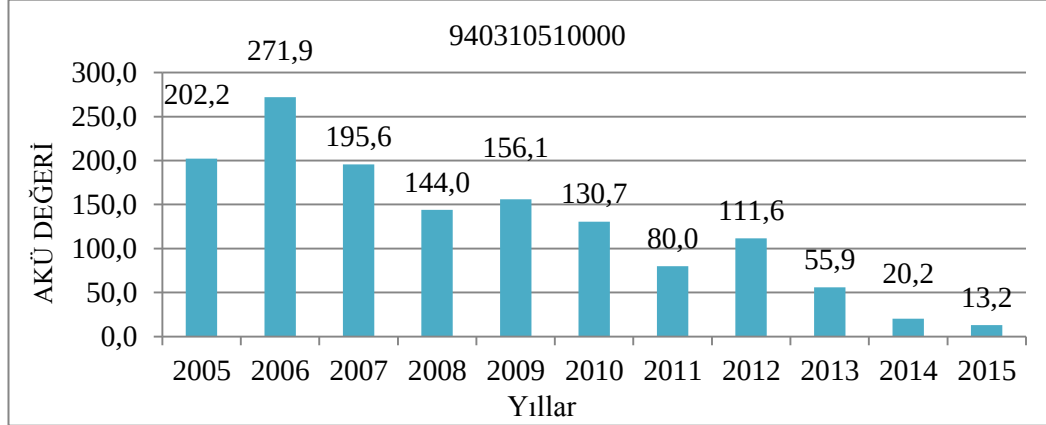

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçenler ve Diğerleri sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ indeks değerleri

incelendiğinde 2005-2010 yılları arasında ihracat ve ithalat yapılmadığı görülmüştür. 2011 yılında +227,2 değeri, 2012 yılında +268,9, 2013 yılında +250,1 değeri, +145,7 değeri, 2015 yılında +152,4 değeri ile son 5 yıl rekabet gücünün yüksek olduğu görülmüştür.

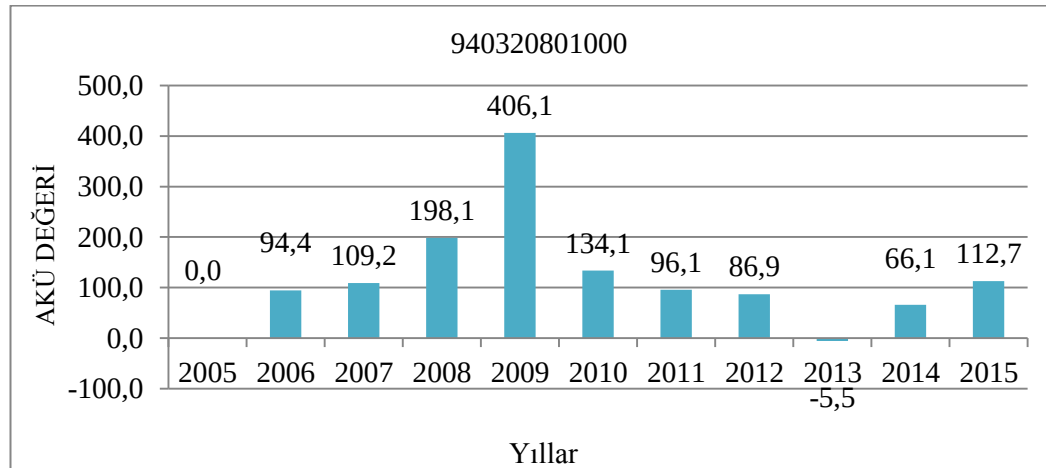
Grafik 67.Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçmeyen Yazı Masaları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Metal Mobilyalar Yüksekliği 80 cm Geçmeyen Yazı Masaları sınıfında 2005 yılında akü değeri +202,2 AKÜ indeks değeri, 2006 yılında +271,9 değerine yükselmiştir. 2006 yılından sonra AKÜ değerleri düşüş trendi göstermektedir. 2005-2013 yıllar arasında $RCA > +50$ yüksek değerler göstermesi ile rekabet gücünün bu yıllarda yüksek olduğu görülmektedir. 2014 ve 2015 yıllarlarında AKÜ değerleri $-50 < AKÜ < +50$ arasında gerçekleşerek rekabet gücünün sınırda olduğu incelenmiştir.

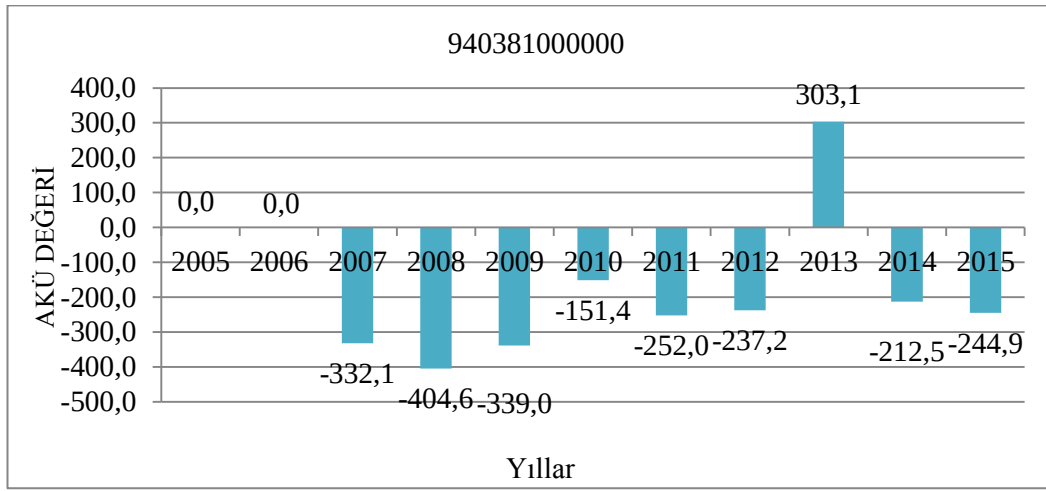
Grafik 68. Çinkodan, Demir veya Çelikten Asma Yemek Dolapları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Çinkodan, Demir veya Çelikten Asma Yemek Dolapları sınıfında 2005 yılında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmektedir. 2006 yılında +94,4 AKÜ indeks değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2009 yılında hızlı bir artış göstermiştir. 2009 yılından sonra rekabet gücü gerileme göstererek 2013 yılında -5,5 seviyesi ile sınırda kalmıştır. 2014 yılında +66,1 değeri ve 2015 yılında +112,7 değeri ile rekabet gücünde artış göstermiştir.

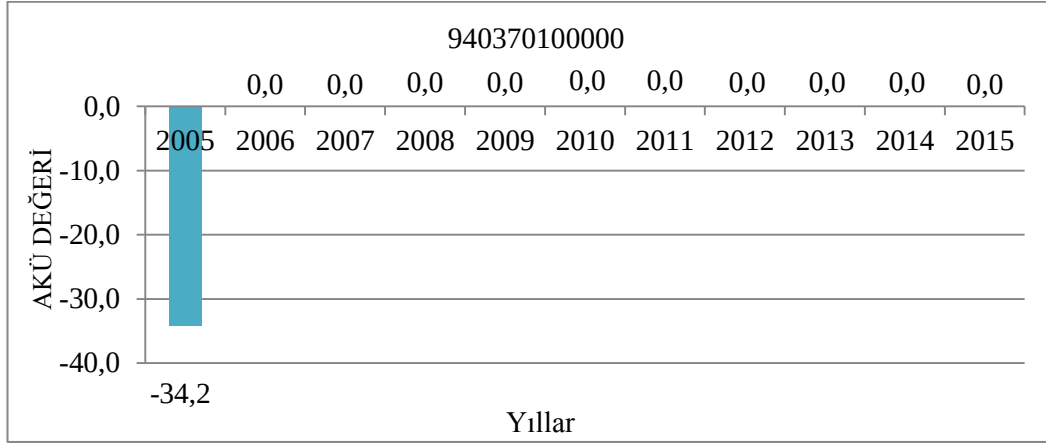
Grafik 69. Hint Kamışı veya Bambudan Olanlar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Hint Kamışı veya Bambudan Olanlar kategorisinde 2005 ve 2006 yılında ithalat ve ihracat yapılmadığı incelenmiştir. 2007 yılında +332,1 AKÜ indeks değeri ile rekabet gücünün olmadığı görülmüştür. 2010 yılında -151,4 değerine yükselmesine rağmen 2011 ve 2012 yılında rekabet gücü yetersiz olduğu görülmüştür. 2013 yılında AKÜ indeks değerinde artış göstererek rekabet gücü olduğu görülmüştür. 2014 ve 2015 yılında düşmüştür ve rekabet gücü yoktur.

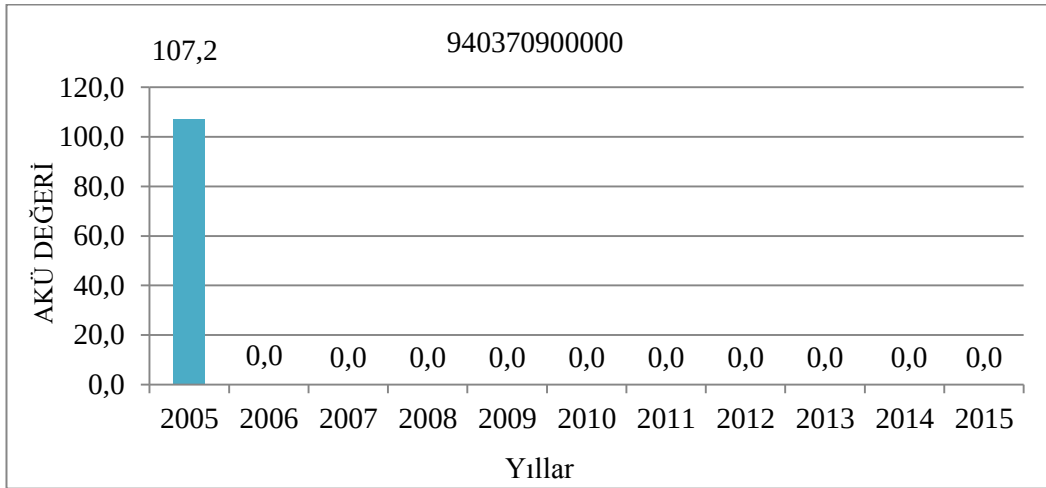
Grafik 70. Sivil Hava Taşıtları için Plastik Maddelerden Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Sivil Hava Taşıtları için Plastik Maddelerden Mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde 2005 yılında -34,2 değeri ile rekabet gücünün sınırda olduğu görülmektedir. 2006-2015 yıllar arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı incelenmiştir.

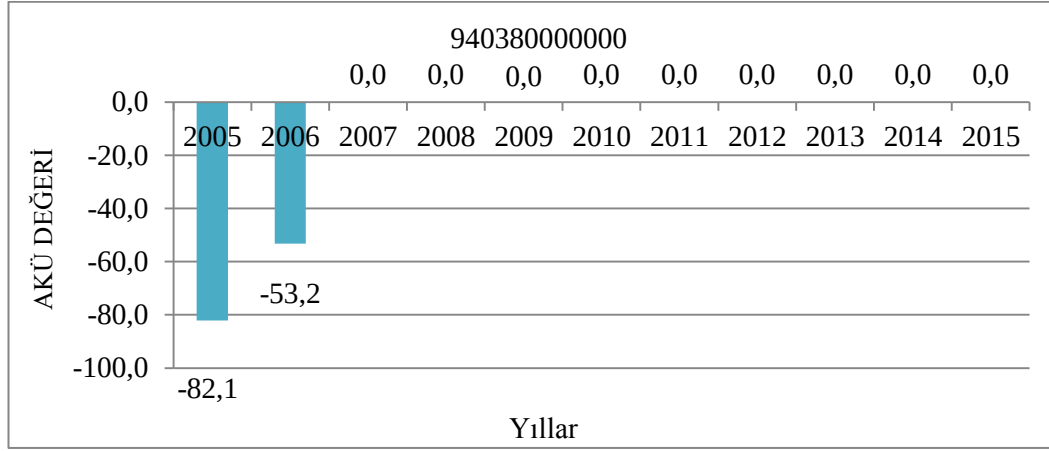
Grafik 71. Diğer Amaçlı Plastik Maddelerden Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Amaçlı Plastik Maddelerden Mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde 2005 yılında +107,2 değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2006-2015 yıllar arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı incelenmiştir.

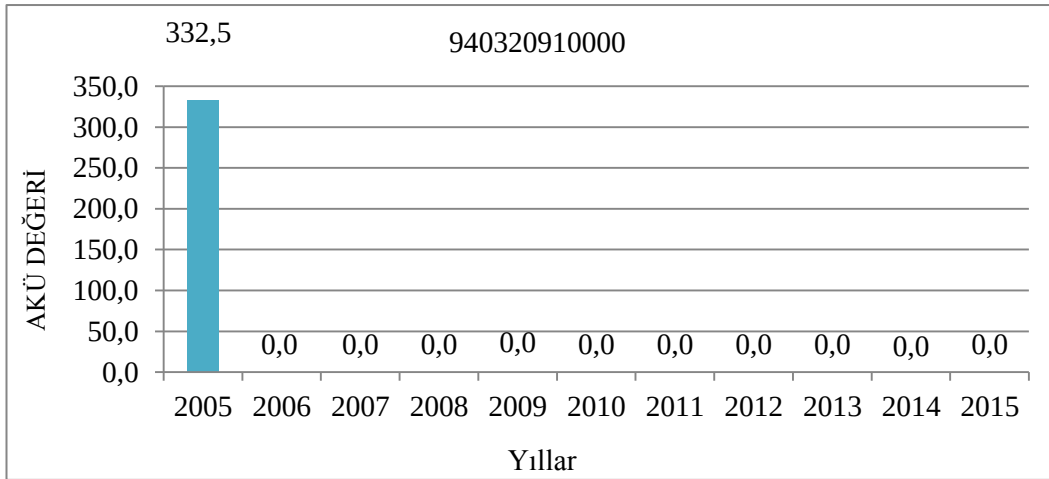
Grafik 72. Diğer Maddelerden Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Maddelerden Mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde 2005 yılında -82,1 değeri, 2006 yılında -53,2 değeri ile rekabet gücünün olmadığı incelenmiştir. 2007-2015 yıllar arasında ihracat ve ithalat yapılmadığı görülmüştür.

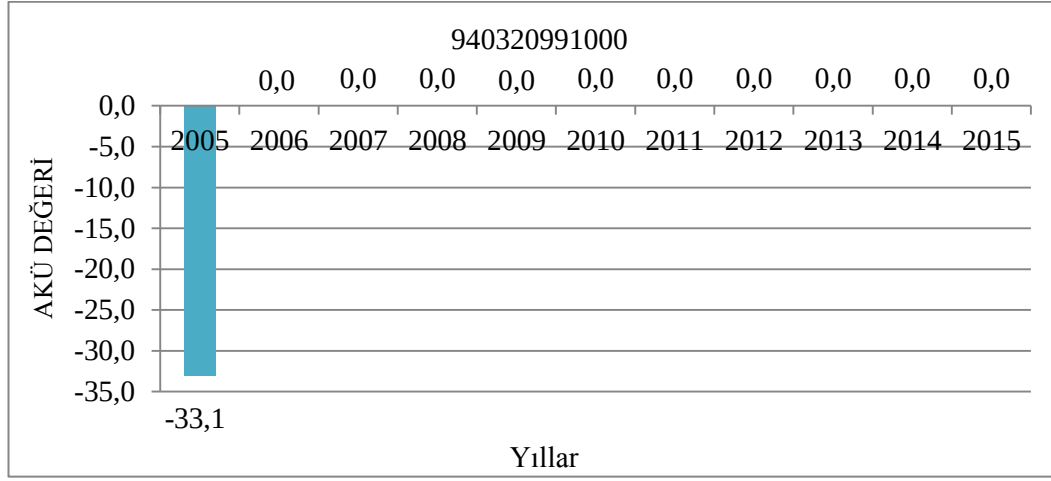
Grafik 73. Metalden Diğer Amaçlı Karyolalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Metalden Diğer Amaçlı Karyolalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde 2005 yılında +332,5 değeri ile rekabet gücünün oldukça yüksek olduğu görülmektedir. 2006-2015 yıllar arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı incelenmiştir.

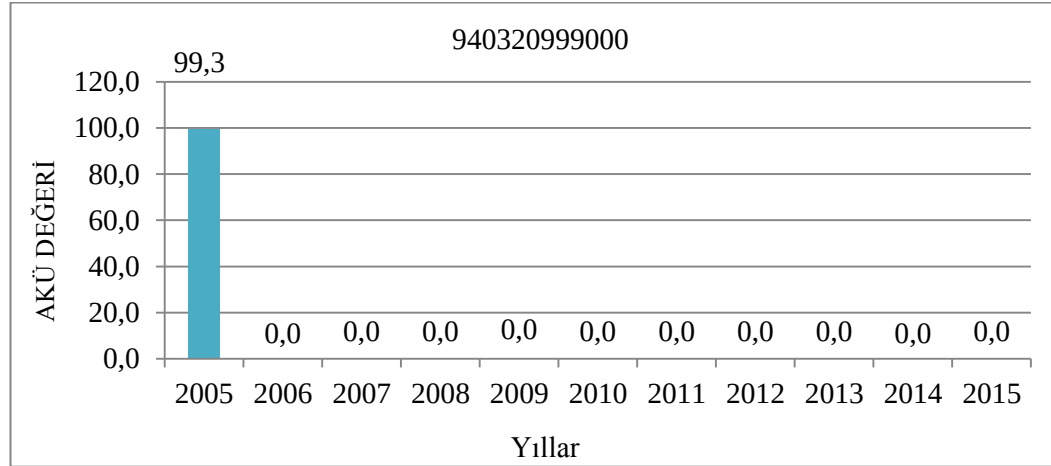
Grafik 74. Diğer Amaçlı Çinkodan, Demir/Çelikten Asma Yemek Dolapları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Amaçlı Çinkodan, Demir/Çelikten Asma Yemek Dolapları sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde 2005 yılında -33,1 değeri ile rekabet gücünün sınırdaki olduğu görülmektedir. 2006-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı incelenmiştir.

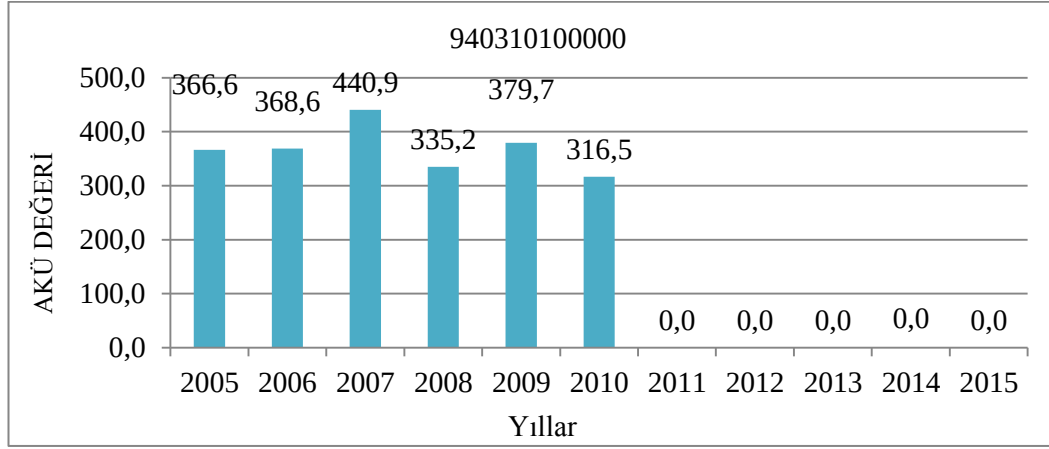
Grafik 75. Diğer Amaçlı Diğer Maddelerden Yemek Dolapları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Diğer Amaçlı Diğer Maddelerden Yemek Dolapları sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde 2005 yılında +99,3 değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2006-2015 yılları arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı incelenmiştir.

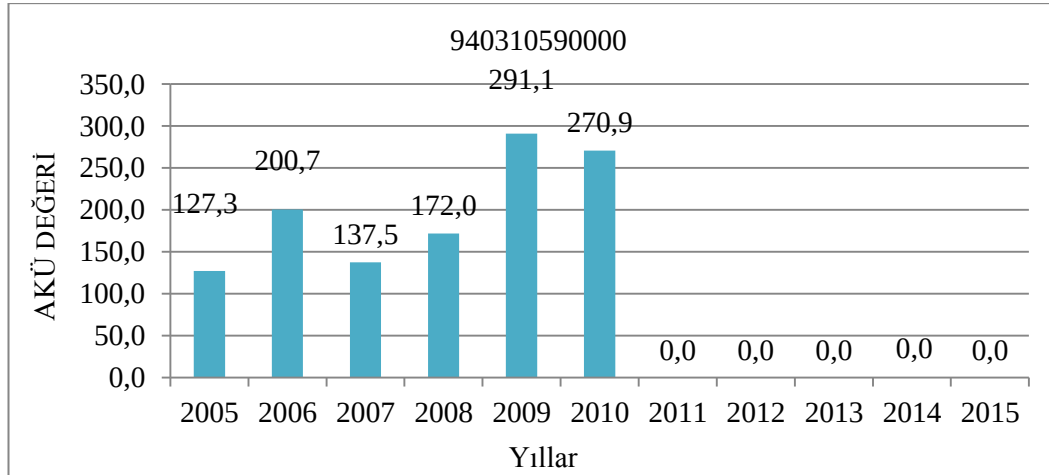
Grafik 76. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Çizim Masaları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Metal Çizim Masaları sınıfında 2005 yılında +366,6 olan AKÜ değeri 2010 yılında +316,5 değerine gerilemiş olsa da bu yıllar içinde rekabet gücünün oldukça yüksek olduğu gözlemlenmiştir. 2011-2015 yılları arasında ihracat ve ithalat yapılmadığı incelenmiştir.

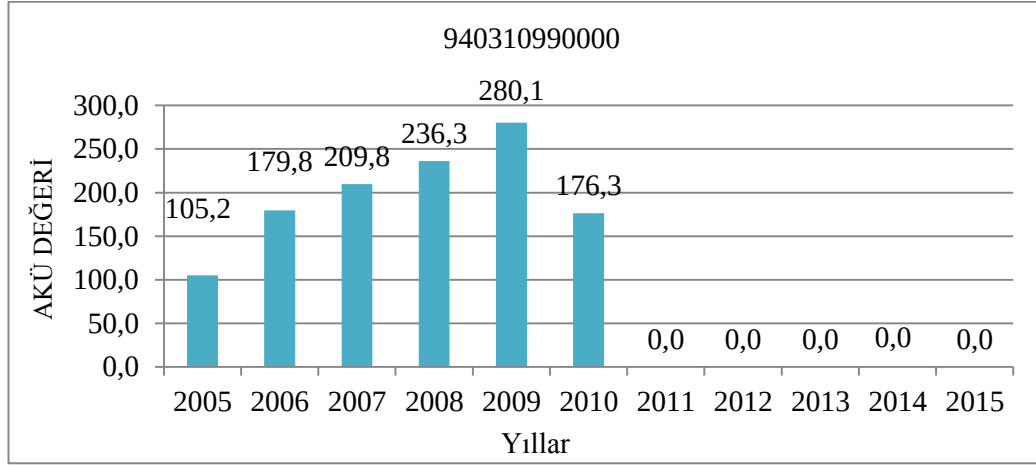
Grafik 77. Bürolarda Kullanılan Türden Metal Yükseklik 80 cm Geçmeyen Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Bürolarda Kullanılan Türden Metal Yükseklik 80 cm Geçmeyen Mobilyalar GTIP sınıfında 2005 yılında +127,3 AKÜ değeri 5 yıllık süreçte 2010 yılında +270,9 değerinde artış göstermiştir. 2011-2015 yılları arasında ihracat ve ithalat yapılmadığı görülmektedir.

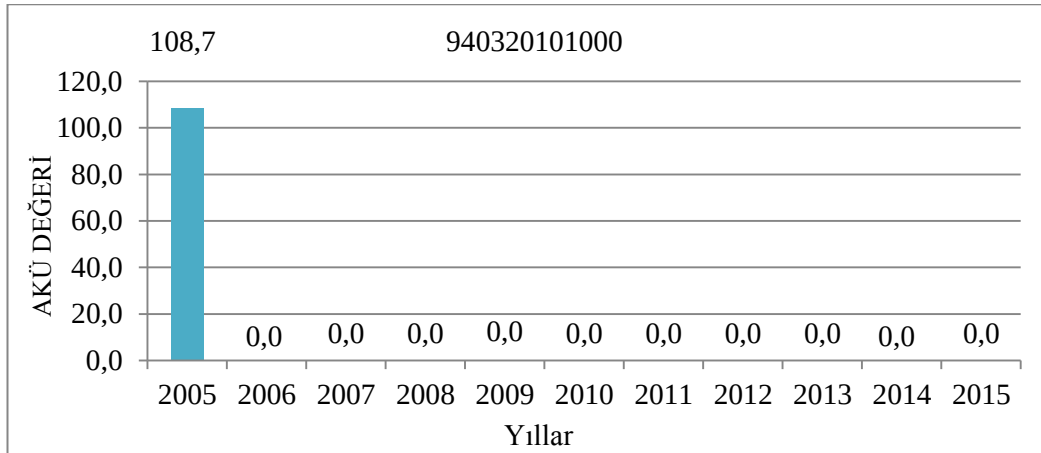
Grafik 78. Kullanılan Türden Metal Yükseklik 80 cm Geçen Mobilyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Kullanılan Türden Metal Yükseklik 80 cm Geçen Mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ indeks değerleri incelendiğinde 2005 yılında +105,2 değerinde iken 2009 yılına kadar artış göstererek +280,1 değerine ulaşmıştır. 2010 yılında düşüş göstererek +176,3 değeri göstermesine rağmen rekabet gücünü koruduğu görülmektedir. 2011 ve 2015 yılında ihracat ve ithalat yapılmadığı incelenmiştir.

Grafik 79. Sivil Hava Taşıtları İçin Çinkodan, Demir/Çelikten Asma Yemek Dolapları

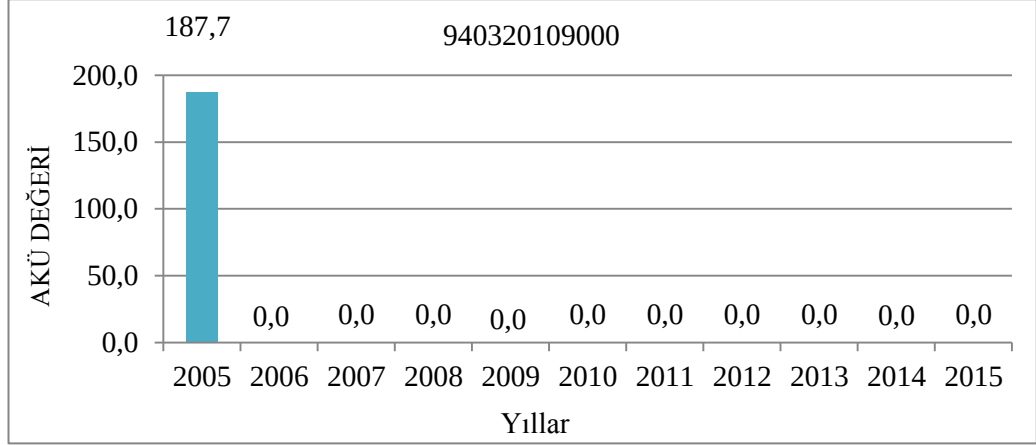

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Sivil Hava Taşıtları İçin Çinkodan, Demir/Çelikten Asma Yemek Dolapları sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde 2005 yılında +108,7

değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2006-2015 yıllar arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı incelenmiştir.

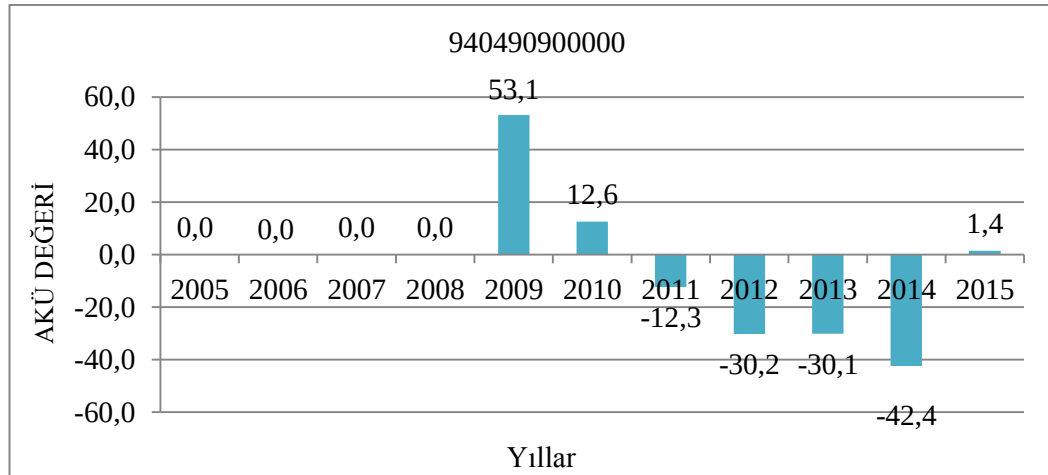
Grafik 80. Sivil Hava Taşıtları İçin Diğer Maddelerden Yemek Dolapları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Sivil Hava Taşıtları İçin Diğer Maddelerden Yemek Dolapları sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde 2005 yılında +187,7 değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2006-2015 yıllar arasında ithalat ve ihracat yapılmadığı görülmüştür.

Grafik 81. Uyku Tulumları ve Diğerleri

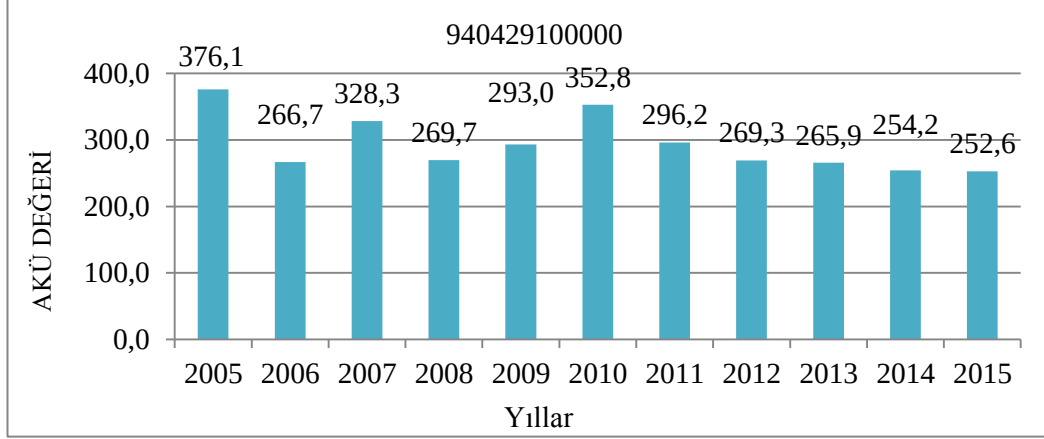

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Uyku Tulumları ve Diğerleri sınıfındaki AKÜ indeksi 2005-2008 yıllar arasında ihracat ve ithalat yapılmadığı incelenmiştir. 2009 yılında RCA > +50 yüksek değerler

göstermesi nedeniyle rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2010-2015 yıllarında $-50 < AKÜ < +50$ değer arasında olma nedeniyle rekabet gücü sınırda kalmıştır.

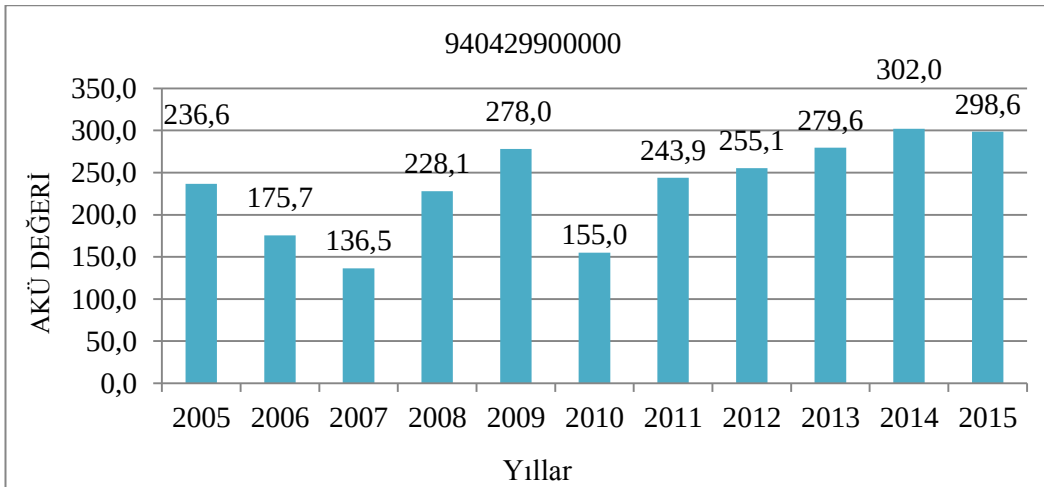
Grafik 82. Şilte Mesnetleri, Metal Yaylarla Donatılmış Olan Yatak Takımı Eşyası

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şilte Mesnetleri, Metal Yaylarla Donatılmış Olan Yatak Takımı Eşyası sınıfında AKÜ değerleri Türkiye'nin bu alt sektörde rekabet gücünün olduğunu göstermektedir. 2010 yılında +352,8 olarak gerçekleşen akü değeri 2015 yılına kadar gerileme trendi için olmuş ve +252,6 değerine kadar gerilemiştir. 2015 yılına kadar gerileme trendi gösterse de son yıllarda daha durağan ve rekabet gücünün korunarak yüksek olduğu görülmektedir.

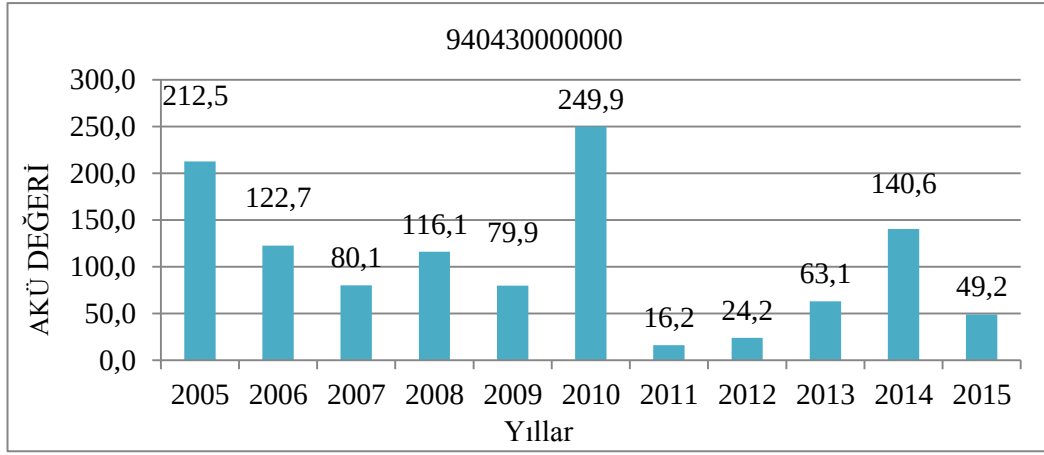
Grafik 83. Şilte Mesnetleri, Metal Yaylarla Donatılmış Olan Yatak Takımı Eşyası ve Diğerleri

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şilte Mesnetleri, Metal Yaylarla Donatılmış Olan Yatak Takımı Eşyası ve Diğerleri sınıfında Türkiye'nin bu alt sektörde rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2005 yılında +236,6 olarak gerçekleşen akü değeri 2007 yılına kadar gerileme trendi için olmuş ve +136,5 değerine kadar gerilemiştir. 2010 yılından sonra 2015 yılına kadar yükseliş göstererek 2014 yılında +302,0 AKÜ değeri ile son 10 yılın en yüksek rekabet gücüne sahip olduğu incelenmiştir.

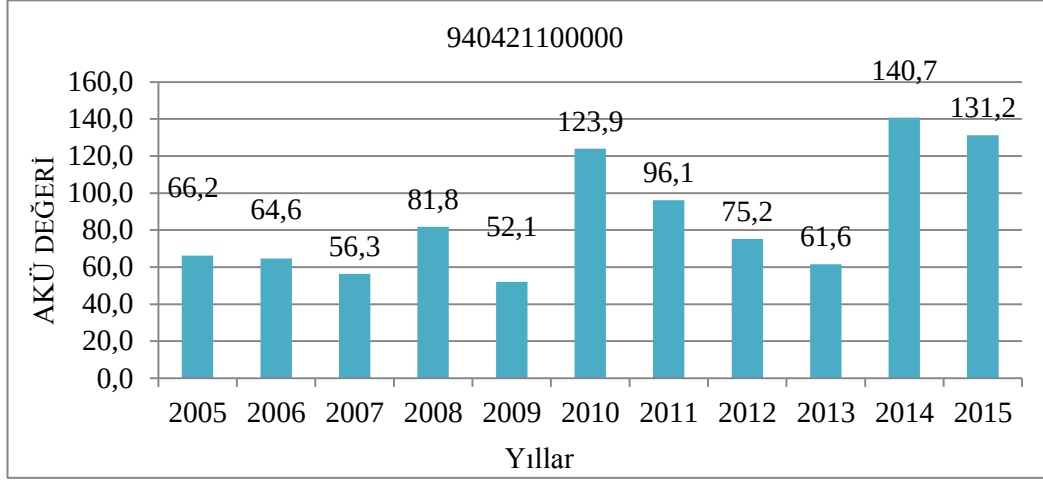
Grafik 84. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Uyku Tulumları

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Uyku Tulumları sınıfında AKÜ değeri incelendiğinde 2005 yılında +212,5 ile rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2006-2009 yılları arasında yaşanan AKÜ indeks düşüşü nedeniyle rekabet gücünün bu yıllarda sınıra yaklaştığı görülmektedir. 2010 yılında kayda değer bir artış yaşanmıştır. 2011 yılında AKÜ değeri düşüş göstererek 2011, 2012, 2013 ve 2015 yıllarında rekabet gücünün sınırda olduğu incelenmiştir.

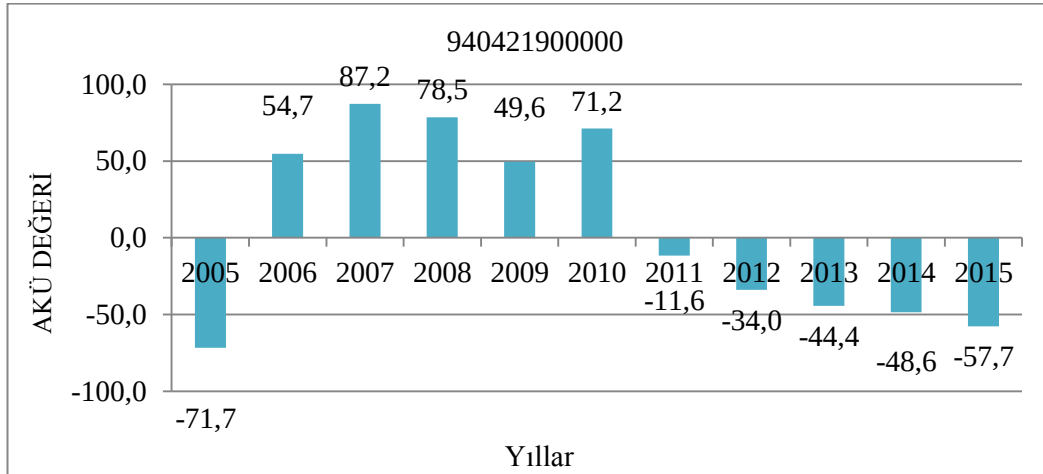
Grafik 85. Şilteleri Kauçuktan Olanlar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şilteleri Kauçuktan Olanlar AKÜ indeksi Türkiye'nin bu alt sektörde rekabet gücüne sahip olduğunu göstermektedir. 2005 yılında +66,2 olan AKÜ değeri yıllar itibariyle gerileme göstererek 2007 yılında +56,3 değerine gerilemiştir. 2011 ve 2013 yılında AKÜ değeri tekrar gerileme göstermiştir. 2015 yılında +131,2 değeri ile son 10 yılda bu ürün grubunun rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir.

Grafik 86. Şilteleri Plastik Maddelerden Olanlar

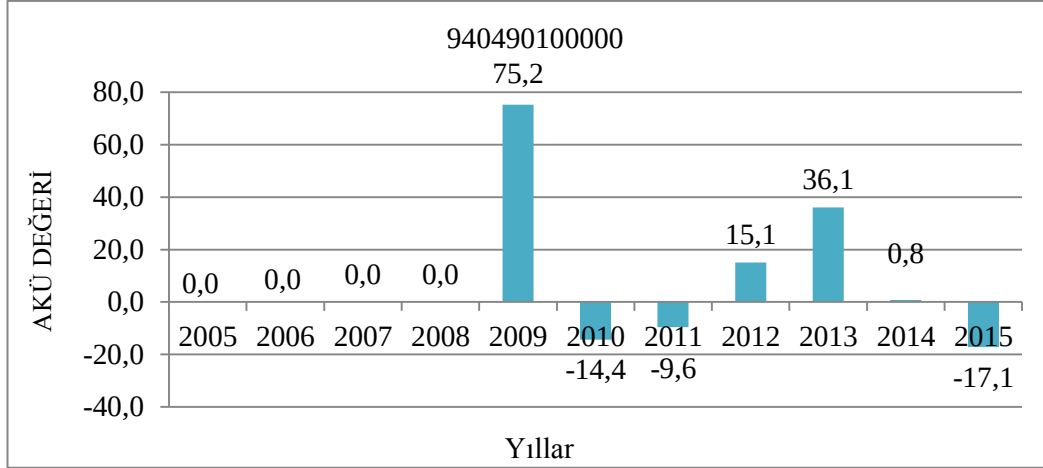

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şilteleri Plastik Maddelerden Olanlar sınıfında AKÜ değeri incelendiğinde 2005 yılında -71,7 ile rekabet gücünün olmadığı görülmektedir. 2006 ve 2010 yıllar arasında rekabet gücü $RCA > +50$ yüksek değerler göstermesi nedeniyle rekabet

gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2011 yılındaki AKÜ değerlerindeki düşüş trendi Türkiye'nin bu alt sektördeki rekabet gücünü koruyamadığını görülmüştür.

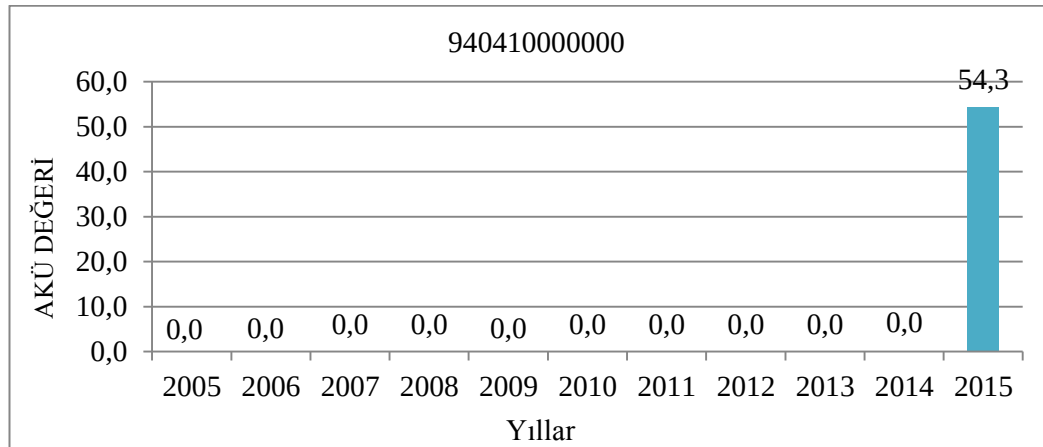
Grafik 87. Şiltleri Kuş Tüyüyle Doldurulmuş Olanlar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şiltleri Kuş Tüyüyle Doldurulmuş Olanlar mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde 2005 ve 2008 yılları arasında ihracat ve ithalat yapılmadığı görülmüştür. 2009 yılında +75,2 değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2009 +75,2 değeri ile rekabet gücünün yüksek olduğu ve 2010 yılından itibaren yaşanan düşüşle, 2010 ve 2015 yılları içinde AKÜ indeks değerleri rekabet gücünde sınırda kalmıştır.

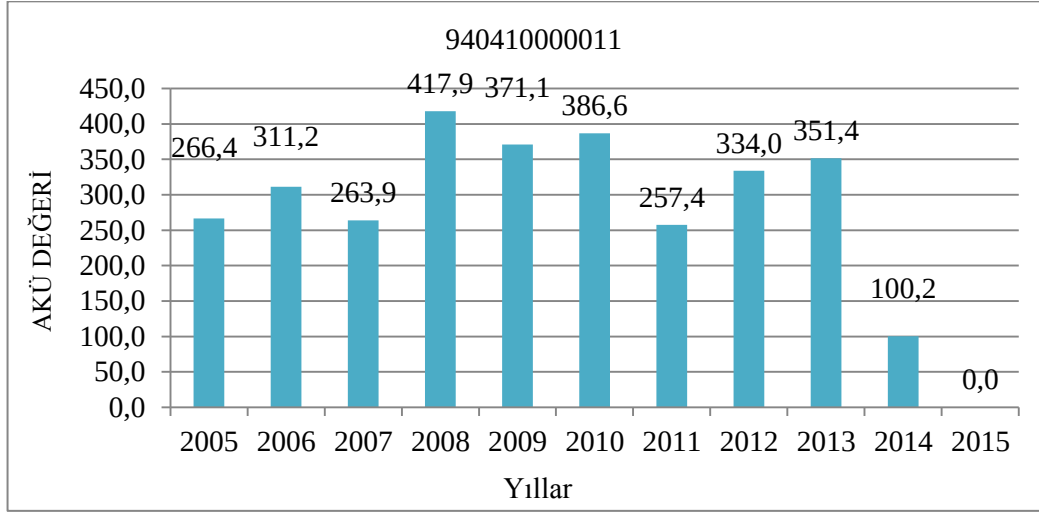
Grafik 88. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı ve Benzeri Eşya

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı ve Benzeri Eşya parçaları mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde 2005-2014 yılları arasında ihracat ve ithalat yağılmadığı görülmüştür. 2015 yılında +54,3 değeri ile rekabet gücü olduğu irdelenmiştir.

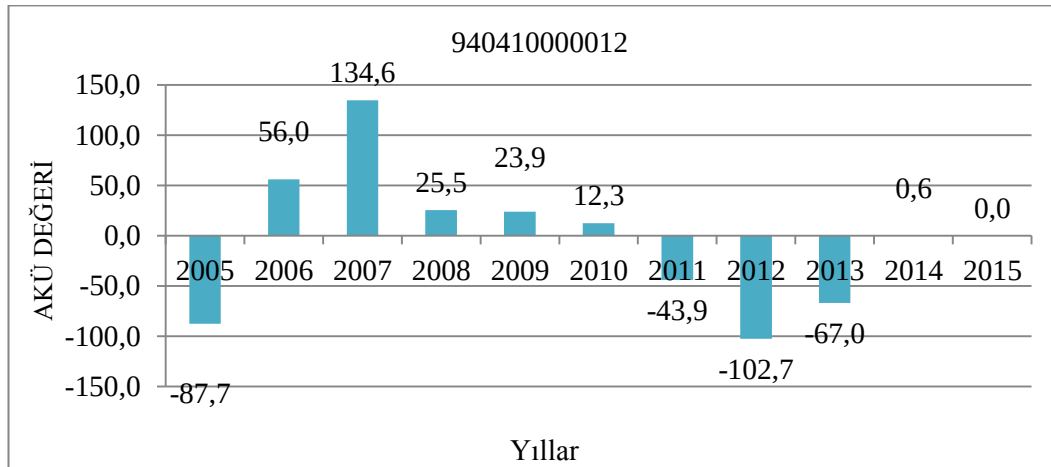
Grafik 89. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı Metalden Somyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı Metalden Somyalar Diğer Mobilyalar sınıfındaki AKÜ indeksi 2005 yılında +266,4 değeri ile son 9 yıldır rekabet gücünün yüksek olduğu görülmektedir. 2015 yılında ihracat ve ithalat yapılmadığı incelenmiştir

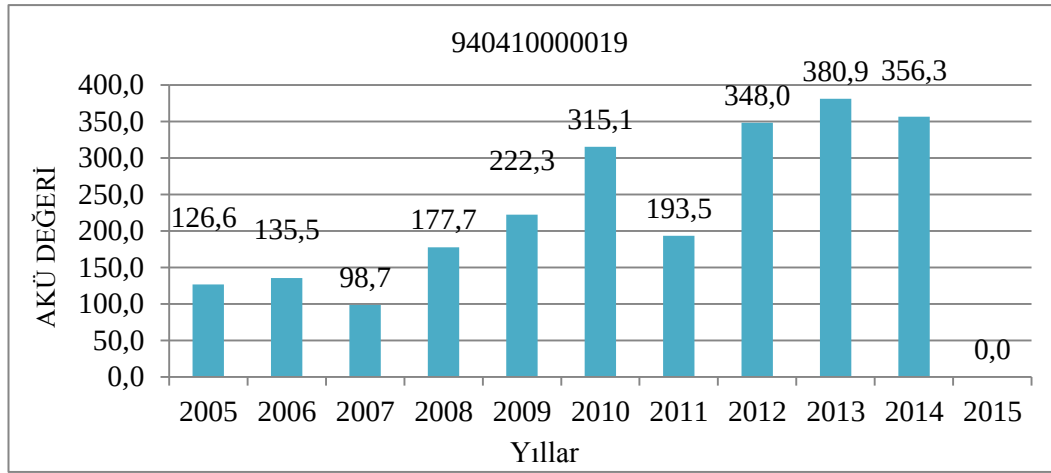
Grafik 90. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı Ahşaptan Somyalar

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı Ahşaptan Somyalar AKÜ indeksi 2005 yılında -87,7 değeri ile rekabet gücünün olmadığı görülmüştür. 2006 ve 2007 yıllarında RCA > +50 yüksek değerler göstermesi nedeniyle rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2008 ve 2011 -50<AKÜ<+50 arasındaki seviyeye gelerek rekabet gücünde sınırdaki olduğu ve ilerleyen yıllarda rekabet gücünün olmadığı irdelenmiştir.

Grafik 91. Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı ve Diğerleri

Kaynak: Trademap'ten alınan veriler kullanılarak hesaplanmıştır.

Şilte Mesnetleri Yaylarla Donatılmış Yatak Takımı ve Diğerleri sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ indeks değerleri incelendiğinde 2005 yılında -126,6 iken 2007 yılında hızlı bir düşüş göstererek rekabet gücü azalmıştır. 2008 yılı itibariyle AKÜ değerleri 2010 yılına kadar rekabet gücünde artış göstermiştir. 2014 yılında +356,3 değeri ile rekabet gücü oldukça yüksektir. 2015 yılında ihracat ve ithalat yapılmadığı görülmüştür.

3.2.3. Çalışma Yöntemi- SWOT Analiz

SWOT analiz tekniği, işletmelerin, sektörlerin ve bölgelerin, araştırılmak istenen konu açısından kendi içsel özelliklerinden kaynaklanan güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenerek, bu alandaki fırsat ve tehditleri ortaya çıkaran dışsal etkenlerin neler olduğunu ortaya koymaya çalışan bir mevcut durum analizidir. Bu analiz yöntemi ile inceleme alanının içsel potansiyelini oluşturan güçlü ve zayıf yönleri ile çevresel faktörlerin etkisiyle oluşan fırsat alanlarının ve karşılaşılabilecek tehditlerin

belirlenmesidir (Dyson, 2004, s.632). Böylece rekabet üstünlüğünün sürdürülebilirliğinin sağlanması (Dinçer, 2004, s.139) hedeflenmektedir.

Hedef kitle olarak 48 firma ile ulaşılarak gerekli randevular alınmış ve büyük kısmıyla yüz yüze görüşmeler yapılırken, randevu alınamayanlara mail aracılığıyla ulaşılarak anket sorularının cevaplandırılması sağlanmıştır. Anket soruları firma sahiplerine ya da dış ticaret departman sorumlularına yöneltilerek doldurulmuştur. Anket formlarının doldurulma işlemi Ocak-Nisan 2016 döneminde gerçekleştirilmiştir. Ankette yer alan her bir soru için SWOT analiz çerçevesinde 1’den fazla yanıt verilebileceği belirtildiğinden, her sorunun 10 cevabı bulunmaktadır. Bu durum göz önüne alınarak gerçekleştirilen analiz dâhilinde Mobilya sektörünün “Güçlü” yönleri Tablo 19’da, “Fırsatları” Tablo 20’de, “Tehditleri” Tablo 21’de ve “Zayıf” yönleri Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 19. Mobilya Sektöründe Güçlü Yönler

GÜÇLÜ YÖNLER	Cevap Sayısı	Katılımcı Sayısının Cevap %
Coğrafi konum,	44	92
Malzeme, ürün çeşitliliği,	42	88
Sektörün son 10 yıldaki performansı,	38	79
Sektörün gelişime açık olması,	33	69
Hedef pazarlara yönelik ihracat çalışmalarının artması	26	54
Mobilya üretim ağı/potansiyeli,	23	48
Yüksek iş gücü potansiyeli,	21	44
Sektörün gittikçe artan teknoloji transferi,	19	40
Modern ve teknolojik üretim yapan firmaların artması,	18	38
Geniş dağıtım ağı,	18	38

Çalışmada, katılımcı firmaların yaklaşık %92’lik kısmı Türkiye’nin coğrafi konumunun mobilya sektörü açısından en güçlü yönü olduğu düşünülmekte olduğunu görmektedir. Malzeme, ürün çeşitliliği yaklaşık %88 ile ikinci derecede güçlü olan

faktör olduğu, üçüncü faktör olarak sektörün son 10 yıldaki performansı, diğer faktör ise sektörün gelişime açık olması şeklinde ortaya çıkmıştır.

Tablo 20. Mobilya Sektöründe Fırsatlar

FIRSATLAR	Cevap Sayısı	Katılımcı Sayısının Cevap %
AB'ye adaylık,	43	90
Müşteri odaklı ürün ve çeşitliliği,	42	88
Globalleşme,	39	81
Üretimdeki artış/gelişme,	37	77
Dünyadaki yeniden oluşum,	35	73
Global mobilya tüketiminde artış,	33	69
Tasarımın kullanımı ve artırılması	29	60
Avrupa'daki tüketim nüfusu,	28	58
İşbirliği ve yatırıma açık yapı,	26	54
Yeni pazar arayışları/genişleme,	25	52

Mobilya sektörünün firmalar açısından fırsat bünyesinde katılımcı firmaların yaklaşık %90'lık kısmı Türkiye'nin AB'ye adaylık faktörü açısından fırsat olduğunu düşünmektedir. Müşteri odaklı ürün çeşitliliği %88 ile ikinci derecede fırsat faktörü, üçüncü derecede fırsat faktörü olarak kabul edilen ülkelerin globalleşmesi, diğer bir faktör ise %77 ile üretimdeki/gelişme şeklinde ortaya çıkmıştır.

Tablo 21. Mobilya Sektöründe Tehditler

TEHDİTLER	Cevap Sayısı	Katılımcı Sayısının Cevap %
Kalifiye iş gücü yetersizliği,	48	100
Düşük maliyetli üretim (3. Dünya),	48	100
Çin (Büyük İşletmeler),	48	100
Pazarlama eksikliği,	39	81
Tanıtım faaliyetlerinin yetersizliği,	37	77
Model kopyalama,	36	75
AB ülkelerinde yaşanan krizler,	34	71
Hammadde sıkıntısı,	32	67

Düşük standartlar,	29	60
Markalaşma sorunu,	23	48

Mobilya sektörünü tehdit eden faktörler, Tablo 6'den de anlaşılacağı üzere, kalifiye iş gücü yetersizliği, düşük maliyetli üretim (3. Dünya), Çin (Büyük İşletmeler) katılımcıların %100 bu faktörlerin tehdit olduğunu ön görmektedir.

Tablo 22: Mobilya Sektöründe Zayıf Yönleri

ZAYIF YÖNLER	Cevap Sayısı	Katılımcı Sayısının Cevap %
Yönlendirme/devlet desteği,	48	100
Kalifiye eleman yetersizliği,	48	100
Mesleki eğitim yetersizliği,	45	94
Haksız rekabet,	45	94
Yüksek hammadde maliyetleri,	42	88
Sermaye/finans yetersizliği,	42	88
Tasarım ve korunması,	35	73
Markalaşma, kalite, imaj,	35	73
Aile şirketlerinin kırılganlıkları,	25	52
Yenilik yaklaşımı.	21	44

Katılımcıların Mobilya sektörünün en zayıf olduğu düşündüğü alanlar %100 devlet desteği ve kalifiye eleman yetersizliği, ikinci faktörün mesleki eğitim yetersizliği, üçüncü faktörün haksız rekabet olduğu düşünüldüğü ortaya çıkmıştır.

SONUÇ

Mobilya sektörü Dünyada rekabetin yoğun yaşandığı, Türkiye ekonomisinde de hem sağladığı istihdam hem de ülke ekonomisine olan katkısı ile en önemli sektörlerden biridir. Dünya mobilya sektörü 2015 yılında ihracat rakamı 173,1 milyar dolar, ithalat rakamı 166,5 milyar dolara ulaşmıştır. Türkiye mobilya sektörünün 2015 yılı ihracatı 2,2 milyar dolar, ithalatı 850 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Dünya mobilya sektörü içinde Türkiye'nin ihracat payının 2015 yılında %1,3 olduğu görülmektedir. Mobilya sektörünün 2005 yılı ve sonrasındaki 10 yıllık dönem itibariyle 2005- 2015 dönemindeki rekabet gücünün Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (AKÜ) indeksi kullanılarak incelendiği bu çalışmada;

Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonuna göre (GTIP) 94 no.lu Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonuna göre (GTIP) Mobilya sektörü ve alt sektör düzeyinde yapılan hesaplamalar ve analizler doğrultusunda elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir:

- Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonuna göre (GTIP) 94 no.lu Mobilya sektörüne ait AKÜ indeks değerleri Türkiye'nin bu kategoride rekabet gücünün yüksek olduğu incelenmiştir. 2005 yılında +92,27 olan akü indeks değeri 2015 yılında +119,21 değerine ulaşmıştır. Bu gelişmede rekabet gücünde bir artış olduğu görülmektedir.
- 9401- Oturmaya mahsus mobilyalar (yatak haline getirebilir türden olsun olmasın) ve bunların aksam ve parçaları sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde bu sınıfta rekabet gücünün yüksek olduğu görülmüştür.
- 9402-Tıpta, cerrahide, dış hekimliğinde ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücünün bu sınıfta sınırdan olduğu görülmüştür.
- 9403- Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları mobilyalar sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri incelendiğinde rekabet gücünün yüksek olduğu irdelenmiştir.

- 9104- Somyalar, yaylı veya içleri herhangi bir maddeyle doldurulmuş veya teçhiz edilmiş yatak eşyası ve benzeri eşya sınıfında Türkiye'nin rekabet gücü için AKÜ değerleri irdelendiğinde yüksek olduğu incelenmiştir.

Bu çalışmanın sonuçları bağlamında;

- Türkiye mobilya alt sektörlerinde rekabet gücüne sahip olan ürünler Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonuna göre aşağıda verilmiştir:

940161000000, 940180000000, 940169000000, 940120000000,
 940140000000, 940130000011, 940190300000, 940290000013,
 940210000019, 940290000012, 940350000000, 940360100000,
 940360909000, 940320809000, 940390100000, 940370000000,
 940390300000, 940360300000, 940340100000, 940340900000,
 940390900000, 940330190000, 940330990000, 940320200000,
 940310910000, 940310930000, 940310580000, 940330910000,
 940360901000, 940330110000, 940310980000, 940310510000,
 940320801000, 940429100000, 940429900000, 940430000000,
 940421100000, 940410000000.

- Türkiye mobilya alt sektörlerinde rekabet gücü sınırda olan ürünler Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonuna göre aşağıda verilmiştir:

940190800011, 940130000019, 940130000012, 940290000019,
 940290000021, 940290000011, 940210000021, 940389000000,
 940490900000.

- Türkiye mobilya alt sektörlerinde rekabet gücü olmayan ürünler Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonuna göre aşağıda verilmiştir:

940171000000, 940179000000, 940110001000, 940190100000,
 940151000000, 940159000000, 940110009000, 940210000011,
 940381000000, 940421900000, 940490100000.

Sektörde yapılan SWOT anketinin sonuçlarına göre hesaplamalar ve analizler doğrultusunda elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir:

- Mobilya sektörünün “Güçlü Yönleri” olarak katılımcı firmaların yaklaşık %92’lik kısmı Türkiye’nin coğrafi konumunun mobilya sektörü açısından en güçlü yönü olduğu, malzeme ve ürün çeşitliliğinin %88 ile ikinci, sektörün

son 10 yıldaki performansı ise üçüncü derecede güçlü yönler olduğu tespit edilmiştir.

- Sektörün “Fırsatları” olarak; katılımcı firmaların yaklaşık %90’lık kısmı Türkiye’nin AB’ye adaylık faktörünün en önemli fırsat olduğunu belirtirken, müşteri odaklı ürün çeşitliliği %88 ile ikinci sırada yer almış, küreselleşme faktörünün ise üçüncü en önemli fırsat olduğu ifade edilmiştir.
- Mobilya sektörünü “Tehdit” eden faktörler olarak; kalifiye iş gücü yetersizliği, düşük maliyetli üretim (3. Dünya), Çin (Büyük İşletmeler) beyan edilmiştir. Katılımcıların %100 bu faktörlerin tehdit olduğunu öngörmektedir.
- Anket çerçevesinde mobilya sektörünün zayıf olduğu değerlendirilen birinci konu devlet desteği iken, ikinci faktörün mesleki eğitim yetersizliği, üçüncü faktörün rakiplere göre işgücü maliyetleri olduğu belirlenmiştir.

Çalışmada elde edilen AKÜ değerlerinin mobilya sektöründe yıllar itibariyle yükselmesi Türkiye’nin mobilya sektöründe rekabet gücünün yıllar itibariyle arttırdığını göstermektedir. Bu çerçevede sektörün genelde ve ürünlerin çoğunluğunda rekabet gücü olduğu belirlenmiştir. Mobilya sektörünün ekonomiye olan katkısı göz önüne alındığında Türkiye’nin sahip olduğu rekabetçi potansiyelini artırması ve bunu sürdürülebilir kılması önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, M. (2011). *Uluslararası Rekabet Gücü*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Adıgüzel, M. (2013). Küresel Rekabet Gücünün Ölçülmesi ve Türkiye Bağlamında Bir Değerlendirme. *Akademik Bakış Dergisi*, 37.
- Aktan, C. C. ve Vural Y. (2004). *Rekabet Gücü ve Rekabet Stratejileri*. Ankara: TİSK Yayınları.
- Aynagöz, Ö. (2005). Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler ve Rekabet Gücü: Türkiye Tekstil ve Hazır Giyim Endüstrileri Üzerine Bir Uygulama. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 5, (1-2).
- Balassa, B. (1965). *Trade Liberalization and Revealed Comparative Advantage*. Manchester School, 33.
- Bishop, S., & Walker, M. (1999). *The Economics of EC Competition Law*.
- Bryan, A. (1994). *Canada in the New Global Economy: Problems and Process*. Toronto: John Wiley and Sons.
- CSİL (2001). *The Furniture Industry In Greece*. Centro Studi Leggero. Milano.
- Çivi, E. (2001). Rekabet Gücü: Literatür Araştırması. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 8(2).
- Devinney, T. ve Jeremy D. (1996). *The Essence of Corporate Strategy*. Akt Güleş H. ve Bülbül H. (2004). *Yenilikçilik, işletmeler için Stratejik Rekabet Aracı*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Dinçer, Ö. (2004). *Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası*. (7. Baskı). İstanbul: Beta Yayınevi
- Dunning J. (1993). *The Globalization of Business*. London: Routledge.

Dyson, R.G. (2004). Strategic Development and SWOT Analysis at the University of Warwick. *European Journal Of Operational Research*, 152,s. 631-640.

Eckhard, S.(2007). *The Many Dimensions of Competitiveness: International Competitiveness and Comparative*. A Survey and Proposal for Measurement. Venice International University. Italya.

Fagerberg, J. (1988). International Competitiveness. *The Economic Journal*, 98 (391).

Güleş, H. ve Bülbül H.(2004).*Yenilikçilik, İşletmeler İçin Stratejik Rekabet Aracı*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Hammer M.,& Champy J. (1993). Reengineering the Corporation. *Harper Business*. New York.

ITC Trademap Veri Tabanı.

İSO (2015). *Mobilya İmalat Sanayi Sektör Raporu*. (ISBN: 978-605-137-432-1).İstanbul: İSO Yayın.

Kitson, M., Martin, R., & Tyler, P. (2004).Regional Competitiveness:An Elusive yet Key Concept. *Regional Studies*. 38(9).

Kogut B. (1991). Country Capabilities and The Permeability of Borders. *Strategic Management Journal*,12.

Krugman, P.(1994).Competitiveness: A Dangerous Obsession. *Foreign Affairs*, Vol. 73(2).

Matthews P. (2006).The role of Mentoring in Promoting Organizational Competitiveness. *An International Business Journal incorporating Journal of Global Competitiveness*,16.

Porter, M.(2010).Rekabet Stratejisi: Sektör ve Rakip Analizi Teknikleri. (G.Ulubilgen,Çev.). İstanbul: Sistem Yayıncılık.(Orijinal basımda çalışma tarihi 1998).

Porter, M.(1985). Competitive Advantages Creating and Sustaining Superior Performance. New York: The Free Press.

Porter, M.(1990). The Competitive Advantage of Nations. New York: The Free Press.

Presidents Commission on Industrial Competitiveness (1985).Report of the President s Commission on Industrial Competitiveness.Washington.

Saatçioğlu, C. ve Karaca, O. (2004). Türkiye'de İhracat İle Büyüme Arasındaki Nedensellik İlişkisi:1980 Dönüşümünün Etkisi. *İstanbul Üniversitesi İşletme ve İşletme İktisadi Enstitüsü Dergisi*,49.

Sakarya, S. ve Doğan Ö.(2006). Mobilya Sektörü Değerlendirme Raporu. 18.04.2016,

http://www.turkishfurniture.org/Eklenti/71,mobilyayeni.pdf?0&_tag1=D18204ABEB6FD0985DA9C95AFB3A0847DEB0AE93&crefer=9D3FCFFE79B63F8BB2D992116F45ED10E190B244E49CF067B87FE331EABC661C.

Stanley, S.(1968). *Encyclopedia International*,5. New York University.

T. C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2013). Mobilya Sektörü Raporu. 23.03.2016, <http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/mobilya-sektor-raporu-201-16042013144052.pdf>.

Taşkın, H. ve Adalı, M. (2004). Teknolojik Zeka ve Rekabet Stratejileri. İstanbul: Değişim Yayınları.

Tekin, M. ve Zerenler M.(2007). *Esnek İşletme*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

TÜİK Veri Tabanı.

TÜSİAD (2014). Türkiye'nin Küresel Rekabet Düzeyi.10.05.2016,
http://ref.sabanciuniv.edu/sites/ref.sabanciuniv.edu/files/tkrd_2013-14-print.pdf.

Uygun, M. (2000). *Türkiye Mobilya Endüstrisi ve Rekabet Düzeyi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi/Fen Bilimleri Enstitüsü Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği.

Üreten, S. (2002). *Üretim/ İşlemler Yönetimi* (3.baskı). Ankara: Gazi Kitabevi
WEF (2011). The Global Competitiveness Report.22.04.2016,
http://www3.weforum.org/docs/WEF_GCR_Report_2011-12.pdf.

World Economic Forum (1989). *World Competitiveness Report*, Geneva: IMEDE.

Yeniçeri, B. (2005). *Türkiye Sanayi İhracat Pazar Araştırması, Ev Ve Ofis Mobilyası Sektör Dış Pazar Araştırma Raporu*. Ankara: IGEME Yayınları.

EKLER

EK-1: Mobilya Grubu Alt Sektörleri için Hesaplanan Akü İndeksi

GTİP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
940190800011	-90,7	-93,6	-74,4	-60,8	-122,3	-87,2	-40,0	-50,3	5,7	21,0	21,9
940171000000	-55,8	-86,7	-97,5	-136,1	-155,7	-163,2	-174,2	-135,2	-112,3	-138,3	-103,5
940161000000	90,1	74,8	61,0	51,7	51,6	83,2	68,1	90,6	116,6	121,6	123,6
940179000000	-37,2	-53,3	-106,5	-119,5	-83,1	-72,8	-77,9	-95,8	-54,2	-76,6	-72,2
940180000000	129,5	118,0	139,3	153,7	184,7	101,1	177,6	154,9	124,3	92,3	108,6
940190800019	-56,1	-80,1	-27,6	-3,2	39,8	-7,7	19,1	16,2	-12,6	-5,3	11,8
940169000000	102,9	83,3	-7,0	0,0	25,9	38,2	54,7	77,9	102,7	89,9	84,7
940120000000	273,9	267,6	254,6	268,1	202,9	237,6	245,6	213,0	231,4	226,1	248,5
940130000019	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,1	5,0	18,6	-5,0	-0,1
940140000000	410,3	339,5	340,5	297,9	290,9	303,8	291,1	299,8	291,7	263,9	233,7
940130000012	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-22,9	-29,4	40,6	16,7	24,2
940110001000	0,0	257,0	-122,1	-382,5	-153,2	-39,0	-41,5	-213,9	-111,5	-195,8	-270,5
940130000011	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	194,9	185,3	167,7	140,5	129,6
940190100000	-338,3	-13,3	-96,5	-690,3	-693,5	0,0	-336,7	-187,6	-206,2	-356,3	-99,3
940151000000	0,0	0,0	-340,9	-354,2	-299,6	-231,4	-280,0	-297,5	-390,1	-322,2	-398,0
940159000000	0,0	0,0	-262,6	-102,4	-118,5	-308,1	-131,5	-144,0	-113,7	-153,7	-111,7
940110009000	0,0	-128,8	-129,6	121,1	238,8	-55,9	-192,2	1,0	-141,1	-76,2	-182,3
940190300000	210,5	118,7	74,4	184,4	227,3	133,1	226,8	165,3	112,6	126,7	116,1
940110100000	-183,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940110900000	170,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940130100011	139,7	96,5	175,1	133,1	108,4	124,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940130100012	44,9	-52,4	-37,9	-62,6	-29,7	14,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940130100019	-54,2	-45,3	-144,2	-149,2	-129,9	-104,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940130900011	111,0	127,6	156,2	193,8	368,7	32,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940130900012	134,1	95,0	107,6	109,3	95,2	140,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940130900019	108,2	80,4	93,3	141,7	181,5	171,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940150000000	-175,7	-217,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940290000019	133,1	-53,5	-71,3	-73,3	-22,0	-9,8	7,4	23,2	89,2	28,0	0,02
940290000021	231,5	23,0	43,5	20,6	0,1	-10,5	-25,3	-48,5	34,9	33,1	2,4

940290000011	-91,6	-299,9	-185,6	-140,3	-85,8	-18,1	-54,1	12,2	0,7	-21,9	8,1
940290000013	-111,8	-128,9	80,2	64,1	171,6	28,2	114,4	165,7	320,2	209,9	111,1
940210000011	126,4	-6,5	-124,3	-63,1	-89,5	10,2	-72,2	-238,5	-284,1	-193,4	-124,7
940210000019	38,5	38,8	27,0	28,5	90,3	99,4	75,3	89,0	137,7	86,6	132,6
940210000021	40,7	21,9	-64,2	-6,6	-7,2	44,3	-62,2	54,4	-6,1	2,3	-9,9
940290000012	21,4	70,4	33,1	15,5	-9,4	11,9	242,2	200,1	131,4	-19,6	167,0
940350000000	148,1	186,5	184,5	187,3	215,1	264,2	244,0	287,4	300,8	78,6	296,8
940360100000	126,9	94,1	74,0	106,4	153,0	194,2	180,6	202,4	208,5	204,5	208,0
940360909000	107,2	12,9	56,5	79,0	78,1	85,9	86,2	87,6	121,9	139,8	126,9
940320809000	0,0	50,5	50,6	77,9	86,6	95,0	49,3	63,3	78,1	82,8	97,9
940390100000	90,2	135,1	160,6	195,8	155,5	153,5	115,7	138,5	118,0	129,3	152,3
940370000000	0,0	109,8	134,4	137,1	136,8	148,0	150,8	165,4	154,3	157,7	170,8
940390300000	130,9	95,9	93,2	117,7	124,8	135,4	153,7	122,6	95,2	138,0	144,6
940360300000	173,7	67,3	-58,3	14,0	-5,5	34,3	18,8	103,9	53,8	78,9	122,1
940340100000	-98,1	-115,6	-166,6	-131,8	-6,7	-38,0	-31,2	-36,1	3,7	8,5	64,5
940340900000	-5,9	-27,3	50,1	172,6	146,9	173,5	169,0	194,1	227,1	253,7	236,2
940390900000	59,3	103,6	63,1	54,8	152,4	150,0	156,1	167,0	135,4	142,9	166,4
940330190000	170,5	175,4	199,4	203,7	206,9	234,1	208,4	258,7	265,7	224,5	185,2
940389000000	0,0	0,0	-2,9	6,9	-0,4	4,9	-53,5	-40,8	-26,3	-40,4	-23,6
940330990000	144,8	163,8	212,2	282,6	281,2	307,3	316,0	316,7	309,9	311,7	299,1
940320200000	0,0	131,8	73,0	29,5	-33,3	-3,4	-10,0	-0,9	-21,0	-21,2	62,0
940310910000	442,4	465,2	410,0	405,5	276,1	235,4	221,1	501,4	432,6	415,8	508,1
940310930000	528,6	524,8	432,3	454,5	523,4	508,4	410,1	436,3	575,8	474,5	383,2
940310580000	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	283,5	263,5	276,9	263,3	225,9
940330910000	279,6	340,9	248,5	168,9	250,1	229,5	231,0	230,6	176,9	200,7	203,7
940360901000	243,9	255,0	224,4	272,5	205,0	272,9	306,8	265,4	255,5	340,0	350,7
940330110000	190,5	204,9	195,3	184,0	236,9	234,3	204,5	249,7	222,5	183,4	167,1
940310980000	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	227,2	268,9	250,1	145,7	152,4
940310510000	202,2	271,9	195,6	144,0	156,1	130,7	80,0	111,6	55,9	20,2	13,2
940320801000	0,0	94,4	109,2	198,1	406,1	134,1	96,1	86,9	-5,5	66,1	112,7
940381000000	0,0	0,0	-332,1	-404,6	-339,0	-151,4	-252,0	-237,2	303,1	-212,5	-244,9
940370100000	-34,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940370900000	107,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940380000000	-82,1	-53,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940320910000	332,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940320991000	-33,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940320999000	99,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940310100000	366,6	368,6	440,9	335,2	379,7	316,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940310590000	127,3	200,7	137,5	172,0	291,1	270,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940310990000	105,2	179,8	209,8	236,3	280,1	176,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940320101000	108,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

940320109000	187,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940490900000	0,0	0,0	0,0	0,0	53,1	12,6	-12,3	-30,2	-30,1	-42,4	1,4
940429100000	376,1	266,7	328,3	269,7	293,0	352,8	296,2	269,3	265,9	254,2	252,6
940429900000	236,6	175,7	136,5	228,1	278,0	155,0	243,9	255,1	279,6	302,0	298,6
940430000000	212,5	122,7	80,1	116,1	79,9	249,9	16,2	24,2	63,1	140,6	49,2
940421100000	66,2	64,6	56,3	81,8	52,1	123,9	96,1	75,2	61,6	140,7	131,2
940421900000	-71,7	54,7	87,2	78,5	49,6	71,2	-11,6	-34,0	-44,4	-48,6	-57,7
940490100000	0,0	0,0	0,0	0,0	75,2	-14,4	-9,6	15,1	36,1	0,8	-17,1
940410000000	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	54,3
940410000011	266,4	311,2	263,9	417,9	371,1	386,6	257,4	334,0	351,4	100,2	0,0
940410000012	-87,7	56,0	134,6	25,5	23,9	12,3	-43,9	-102,7	-67,0	0,6	0,0
940410000019	126,6	135,5	98,7	177,7	222,3	315,1	193,5	348,0	380,9	356,3	0,0
940490100011	24,0	82,8	122,9	69,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940490100019	54,8	138,6	199,3	93,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940490900011	149,4	131,3	103,5	96,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
940490900019	41,8	-1,3	48,6	41,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

EK – 2: GTİP 94 Kod ve Tanımları

Pozisyon No	Ürün Tanımı
94.01	Oturmaya mahsus mobilyalar (94.02 pozisyonundakiler hariç) (yatak haline getirilebilir türden olsun olmasın) ve bunların aksam ve parçaları:
9401.10	- Hava taşıtlarında kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyalar:
9401.10.00.10.00	- - Sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar (deriyle kaplanmamış)
9401.10.00.90.00	- - Diğerleri
9401.20.00.00.00	- Motorlu taşıtlarda kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyalar
9401.30	- Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler:
9401.30.00.00.11	- - Ahşap koltuk ve sandalyeler
9401.30.00.00.12	- - Adi metallerden koltuk ve sandalyeler
9401.30.00.00.19	- - Diğer maddelerden koltuk ve sandalyeler
9401.40.00.00.00	- Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahçede kullanılanlar hariç)

	- Roten kamışı, sepetçi söğüdü, bambu veya benzeri maddelerden oturmaya mahsus mobilyalar:
9401.51.00.00.00	- - Bambu veya hintkamışından
9401.59.00.00.00	- - Diğerleri
	- Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar:
9401.61.00.00.00	- - İçleri doldurulmuş, kaplanmış olanlar
9401.69.00.00.00	- - Diğerleri
	- Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar:
9401.71.00.00.00	- - İçleri doldurulmuş, kaplanmış olanlar
9401.79.00.00.00	- - Diğerleri
9401.80.00.00.00	- Oturmaya mahsus diğer mobilyalar
9401.90	- Aksam ve parçalar:
9401.90.10.00.00	- - Hava taşıtlarında kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyalara ait olanlar
	- - Diğerleri :
9401.90.30.00.00	- - - Ahşap olanlar
	- - - Diğerleri
9401.90.80.00.11	- - - - Kara nakil vasıtalarında kullanılan türde oturmaya mahsus mobilyalara ait olanlar
9401.90.80.00.19	- - - - Diğerleri
94.02	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar (ameliyat masaları, muayene masaları, kliniklerde kullanılmaya mahsus mekanik tertibatlı karyolar, dişçi koltukları), döndürme, yükseltme ve yatırma tertibatlı berber koltukları ve benzeri koltuklar; bu eşyaların aksam ve parçaları:
9402.10	- Dişçilik veya berber koltukları veya benzeri koltuklar, bunların aksam ve parçaları
9402.10.00.00.11	- - Dişçilik koltukları
9402.10.00.00.19	- - Diğerleri
9402.10.00.00.21	- - Aksam ve parçalar
9402.90	- Diğerleri
9402.90.00.00.11	- - Eğme, döndürme, yükseltme, alçaltma gibi fonksiyonlara haiz mekanik tertibatlı ameliyat masaları
9402.90.00.00.12	- - Ortopedik masalar
9402.90.00.00.13	- - Mekanik tertibatlı karyolar

9402.90.00.00.19	- - Diğerleri
9402.90.00.00.21	- - Aksam ve parçalar
94.03	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları:
9403.10	- Bürolarda kullanılan türden metal mobilyalar:
	- - Yüksekliği 80 cm.yi geçmeyenler:
9403.10.51.00.00	- - - Yazı masaları
9403.10.58.00.00	- - - Diğerleri
	- - Yüksekliği 80 cm.yi geçenler:
9403.10.91.00.00	- - - Kapılı, kanatlı veya sürgülü dolaplar
9403.10.93.00.00	- - - Çekmeceli dolaplar, dosya veya fiş dolapları
9403.10.98.00.00	- - - Diğerleri
9403.20	- Metalden diğer mobilyalar:
9403.20.20.00.00	- - Karyolalar
	- - Diğerleri:
9403.20.80.10.00	- - - Çinkodan, demir veya çelikten asma yemek dolapları
9403.20.80.90.00	- - - Diğerleri
9403.30	- Bürolarda kullanılan türden ahşap mobilyalar:
	- - Yüksekliği 80 cm.yi geçmeyenler:
9403.30.11.00.00	- - - Yazı masaları
9403.30.19.00.00	- - - Diğerleri
	- - Yüksekliği 80 cm.yi geçenler:
9403.30.91.00.00	- - - Kapılı, kanatlı veya sürgülü dolaplar; çekmeceli dolaplar, dosya ve fiş dolapları
9403.30.99.00.00	- - - Diğerleri
9403.40	- Mutfaklarda kullanılan türden ahşap mobilyalar :
9403.40.10.00.00	- - Hazır mutfak üniteleri
9403.40.90.00.00	- - Diğerleri
9403.50.00.00.00	- Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar
9403.60	- Diğer ahşap mobilyalar:
9403.60.10.00.00	- - Yemek odalarında ve oturma odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar
9403.60.30.00.00	- - Mağazalarda kullanılan türden ahşap mobilyalar
	- - Diğer ahşap mobilyalar:
9403.60.90.10.00	- - - Asma ecza dolapları ve banyolarda kullanılacak türden küçük dolaplar

9403.60.90.90.00	- - - Diğerleri
9403.70.00.00.00	- Plastik maddelerden mobilyalar
	- Diğer maddelerden mobilyalar (kamuş, sepetçi söğüdü, bambu veya benzeri maddelerden olanlar dahil):
9403.81.00.00.00	- - Hint kamuşu veya bambudan olanlar
9403.89.00.00.00	- - Diğerleri
9403.90	- Aksam ve parçalar:
9403.90.10.00.00	- - Metalden olanlar
9403.90.30.00.00	- - Ahşap olanlar
9403.90.90.00.00	- - Diğer maddelerden olanlar
94.04	Şilte mesnetleri, yaylarla donatılmış veya gözenekli kauçuk ya da plastikten veya herhangi bir malzemeden dahili olarak donatılmış veya doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya (şilteler, yorganlar, diz ve ayak örtüleri, yastıklar, puflar, baş yastıkları gibi) (kaplanmış olsun olmasın):
9404.10.00.00.00	- Şilte mesnetleri
	- Şilteler:
9404.21	- - Gözenekli kauçuktan veya plastik maddelerden olanlar (kaplanmış olsun olmasın):
9404.21.10.00.00	- - - Kauçuktan olanlar
9404.21.90.00.00	- - - Plastik maddelerden olanlar
9404.29	- - Diğer maddelerden olanlar:
9404.29.10.00.00	- - - Metal yaylı olanlar
9404.29.90.00.00	- - - Diğerleri
9404.30.00.00.00	- Uyku tulumları
9404.90	- Diğerleri:
9404.90.10.00.00	- - Kuş tüyüyle doldurulmuş olanlar
9404.90.90.00.00	- - Diğerleri